

MAGYAR ÉLETT

Hungarian Life

Price \$ 4.00
Including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA

THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No. 2973. 15 June 2017

Printed Post approved PP 1000 2449

LIX évfolyam 22. szám

2017. június 15.

Klímahisztéria — politikailag korrekt

Villámcsapásként éli meg a Nemzetközi Közösség az amerikai elnök bejelentését, azt, hogy kilépteti az Egyesült Államokat a párizsi klíma-egyezményeként 2015. december 12-én fogadtak el Párizsban.

Ha szemléltetni kellene a mai politikai helyzetet, amiben fokozatosan egyetlen szemlélet kezd érvényesülni a világ államaiban, és az államok belüli politikai mezőkön is, tekintsük az emberi világot egy tengeren lejtő drámának, ahol az országok hajó képében uszkálnak, eredetileg saját céljaikat követve.

Egy-két nagy hajó tisztikarában kiemelkedett egy hatalomra vágyó csoport, amely kalózkodással akarja növelni tengeri uralmát, háborút indít a többi ellen. A már elfoglalt hajókat besorolja armadája, ahol azok kötelessé válnak a nagyok szolgálatára állni flotta kötelékben. A kalózháború már egy évszázada tart, hovatovább minden szolgálatra kényszerített hajó egyetlen tengeri hatalom szolgálatába kerül.

Egyszer csak egészen szokatlan esemény áll elő. A vezérhajón a kormánykerék mellé olyan kapitány kerül, aki a százéves navigációs szabályzattól eltérő manőverek rendjéről nyilatkozik. Zűrzavart okoz a vezérhajón, ami egészen új dolog, és ami átáramlik a csatlós hajókra is, megzavarja azoknak a régi rendhez ragaszkodó komprádor kapitányságait is. Nagy viták zajlanak a vezérhajón.

Donald Trump kivezette az Egyesült Államokat a párizsi klímaegyezményből amit a klímaváltozás elleni nemzetközi összefogás eredményeként 2015. december 12-én fogadtak el Párizsban.

Trump – az elnöki álmoknak még a közelében sem járt –, amikor 2012-ben a Twitteren arról írt, ez az egész csak egy hoax, amit a kínaiak terjesztenek, hogy gyengítsék az amerikai ipart.

A Párizsi Megállapodásban 195 ország vállalta, hogy 2 Celsius-fok alatt tartja a légkör felmelegedését az iparosodás előtti szinthez képest. A részletszabályokat 2020-ig kell kidolgozni, ami évtizedekre irányt mutat.

Trump beszédében leszögezte: az Egyesült Államok kivonul a 2015-ben aláírt párizsi klímaegyezményből, de kész arra, hogy tárgyalásokat kezdjen a visszalépés feltételeiről vagy a megállapodás teljes újratárgyalásáról. Az amerikai kormány kísérletet tesz a megállapodás újratárgyalására - hangoztatta az elnök, hozzátéve, hogy a nemzeteknek egyenlően kellene megosztaniuk egymás között a terhet és a felelősséget is. Az elnök hangsúlyozta, hogy a kilépés elhatározásával betartja választási ígéretét, konkrétan azt, hogy az amerikai nép, az amerikai munkások érdekei számára az elsődlegesek.

Trump leszögezte: június elsejétől az Egyesült Államok beszünteti pénz-

Csapó Endre

ügyi hozzájárulását a klímaegyezményhez, és nem költi tovább az amerikai adófizetők pénzét a párizsi egyezményre létrehozott Zöld Klíma Alapra sem.

Visszonylag részletesen foglalkozott Trump elnök a gazdasági kérdésekkel. Leszögezte, hogy egy felmérés szerint 2040-ig 6,5 millió állás szűnik meg az iparban, amennyiben érvényesítik a párizsi klímaegyezményben foglalt előírásokat. Közölte: különösen nagy károkat szenvedne a szénipar, amely jelenleg az amerikai energia-termelés egyharmadát adja. Nem reálisak szerinte azok a célok, amelyeket a széndioxid-kibocsátásra vonatkozóan az Obama-adminisztráció meghatározott. Donald Trump leszögezte: az Egyesült Államok máris drámai mértékben, 2006-tól mostanáig 12 százalékkal csökkentette a széndioxid-kibocsátását.

Hivatalba lépése pillanatától nagy nyomás nehezedett rá, hogy gondolja újra álláspontját: az amerikai ellenzékől és nagy cégek vezetőitől külföldi kollégáin át Ferenc pápáig többen is próbálták jobb belátásra bírni. Legutóbb **Elon Musk** Tesla- és SpaceX-vezér írta ki a twitteren, hogy ha Trump kilép az egyezményből, akkor ő az elnök gazdasági és gyártási tanácsadó testületéből lesz kénytelen kilépni, ahol éppen azért van jelen, hogy hasson Trump döntéseire. Az elnök, Európában jártában, a szicíliai G7-csúcstalálkozón a világ több vezetőjével egyztetett többek között a klímaváltozásról is. Közvetlenül a találkozó után **Angela Merkel** nyílt csalódottsággal nyilatkozott, és később is arról szolt, hogy a párizsi egyezmény történelmi siker ugyan, de az amerikai küldöttséggel folytatott viták világossá tették, hogy az egyezmény végrehajtásához „hosszú és rögös út vezet”. Ezek a viták is jelzik, hogy egyre inkább véget ér az a korszak, amelyben Németország és az Európai Unió teljes mértékben támaszkodhatott partnereire – mondta a német kancellár.

Trump visszavonulása a klímaegyezményből nem csak a világ, de saját támogatói számára is sokkoló – a kifejezett vélemények szerint. Bár stábjában jelenleg még nem szoltalt meg az ügyben, tudható például, hogy védelmi minisztere létező folyamatnak tartja a globális felmelegedést, amely szerinte Amerika katonai érdekeit is negatívan befolyásolja. **James Mattis** szerint a környezeti változások globális szinten okoznak instabilitást, és így közvetlenül és rövid távon érintik az Egyesült Államokat.

De ugyanígy hisznek a globális felmelegedésben és annak veszélyében Amerika legnagyobb cégeinek vezetői. Ugyanakkor egy sor republi-

kánus szenátor nyíltan állt ki az elnök mellett.

„A döntés hiba volt Amerika és a bolygónk szempontjából is” - nyilatkozta **Emmanuel Macron**, aki Amerika tudósaihoz, mérnökeihez, vállalkozóihoz és felelős polgáraihoz intézte beszédét. Arra kérte őket, hogy fogjanak össze, és közösen dolgozzanak ki megoldásokat a klímaváltozások elkerülésére. „Az Egyesült Államok hátat fordított a világnak, de mi nem fogunk hátat fordítani az amerikaiaknak” - mondta egy beszédében az elnök, írta a Telegraph.

– Trump döntése olyan, mint egy pofon – érkezett Trump klímadöntésére reakció a legmeglepőbb helyről, a Vatikánból. **Marcelo Sanchez Sorondo** püspök egyenesen odáig ment, hogy kijelentette: „Azt állítani, hogy olajra és szénre kell támaszkodnunk olyan, mintha valaki azt állítaná, hogy a Föld nem kerek.” - „Trump abszurd döntését nem más, mint a pénzcsinálás vágya diktálta” - nyilatkozta a Reutersnek a Pápai Tudományos Akadémia vezetője, kiemelve, hogy vélhetően az olajlobbi áll a döntés mögött.

Közismert, hogy **Ferenc** pápa igen határozottan foglalt állást a globális felmelegedés elleni harcban. Trump látogatásakor a 2015-ös enciklikus levél egy példánnyal lepte meg az elnököt. A levél a környezetvédelem fontossága mellett azt is hangsúlyozta, hogy az éghajlatváltozást az emberi tevékenység okozta. Trump korábban többször kijelentette ugyanakkor, hogy nem hisz a globális felmelegedésben. „Ez tragédia mindannyiunk számára” - nyilatkozta **Marcelo Sanchez Sorondo** püspök.

„Az Európai Unió és Kína minden korábbinál fontosabbnak tartja a felépést a klímaváltozás ellen és az átállást a tiszta energiára” - olvasható a nyilatkozatban, amelyet **Li Ko-csiang** kínai kormányfő, valamint **Donald Tusk**, az Európai Tanács és **Jean-Claude Juncker**, az Európai Bizottság elnöke írt alá.

Németország, Franciaország és Olaszország nem sokkal Trump bejelentése után közös közleményben utasította el Donald Trump elnök elképzelését a klímaegyezmény újratárgyalásáról. Ebben nyomatékosítják, hogy „visszafordíthatatlannak tartják a Párizsban történt alá hozott megállapodást, és szilárdan hisznek abban, hogy az egyezményt nem lehet újratárgyalni”. Szerintük az egyezmény végrehajtása fontos gazdasági lehetőségeket teremt a globális növekedéshez. **Angela Merkel** az ügyre reagálva azt mondta: - USA kilépése nem veti vissza az éghajlatváltozás megfékezéséért folytatott küzdelmet, „éppen ellenkezőleg, az eddiginél is eltökéltebben fogunk össze”, hogy „sikeresen megbirkózzunk az egész emberiség előtt álló olyan kihívások-

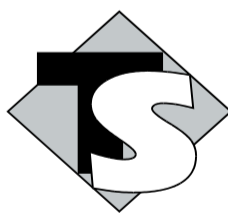
kal, mint a klímaváltozás”. Mint mondta, „rendkívül sajnálatos, és akkor még nagyon visszafogottan fogalmaztam”, majd hozzátette: „Azt mondom mindenkinek, akinek fontos a bolygónk jövője, hogy menjünk tovább együtt az úton Földanyánkért.”

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke hasonlóképp reagált a történetekre. Mint mondta, megindíthatatlan az unió elkötelezettsége a megállapodás mellett. Juncker arra is kitért, hogy egyre fontosabbá válik a kapcsolat Kínával, mivel az USA a jelek szerint el akarja vágni magát a világtól.

Áder János köztársasági elnök is kifejtette véleményét: „Párizs óta komoly konszenzus van, még akkor is, ha ezt az új amerikai elnök felrúgni látszik. Korábban is már összeültek országok vezetői, hogy az eddigi tárgyalási problémákra – a széndioxid-kibocsátás és a földfelszíni hőmérséklet emelkedésének csökkentésére – megoldást találjanak, azonban ezek sikertelenek voltak, látszateredmény nélkül. Párizsban senki nem vitatta a politikusok közül – azok sem, akik ezt korábban megtették – hogy valóban 99%-ban az emberi hatásnak köszönhető a klímaváltozás. Ha ez ellen nem teszünk, nagy bajban leszünk, közösen kell fellépni ellene” - hangsúlyozta a köztársasági elnök. Megszületett egy döntés, ha azt mindenki betartja, akkor elkerülhetjük a 3 Celsius-fok felmelegedést. Ugyanakkor további intézkedésekre van szükség – tette hozzá **Áder János**.

Végtelenségig idézhetnénk a „légi felmelegedés emberi tevékenység következménye” hite mellett megvallásokat. Annyi erőtt vetett bele ennek a teóriának érvényesülésébe a nemzetközi politikai közösség a múlt század 60-as éveit óta, mint a múlt század elején a kommunizmusnak, mint az emberi életforma folsőbbrendű fokozatának elismertetésébe. A gyakorlati oldalnak az elméletnek az, hogy minél több állam kerüljön elkötelezettségi állapotba valamilyen egységes nemzetközi feladatrendszerben. Olyan erős és kitaró nemzetközi nyomás alatt született meg félévszázados szervezkedésben a klímaegyezmény, hogy bármilyen szembenállás olyan eltérésben részesül, mint amiben részesülnek a demokrácia nevében elkövetett cselekmények kritikusa. Ez tette nemzetközi politikai kötelezettséggé az egyébként a maga nemében földtani szakkérdést. A lényeg a nemzetközi politikai kötelezettségen van, ebből kell minél több a liberalista elvek monopólium érvényesüléséhez.

Donald Trump klímaügyi lépése és még számos egyéb eddigiektől eltérő megnyilatkozása a szembeszegülés jeleit mutatja az évszázada folyamatosan amerikai politikai gyakorlat jellemzőivel. (Folytatás a 4. oldalon.)

TRUMBLE
SZANTO
LAWYERS

ÜGYVÉDI MUNKAKÖZÖSSÉG

TANÁCSADÁS MINDENFÉLE ÜZLETI ÜGYBEN
HÁZ ÉS MÁSI INGATLAN ADÁSVÉTELE ÉS BÉRLÉSE
VÉGRENDELETEK KÉSZÍTÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA
KÉPVISELET PERES ÜGYEKBEN
ÖRÖKSÉG ÜGYEK
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÜZEMI BALESETEK
BEVÁNDORLÁSI ÜGYEK
CSALÁDI ÜGYEK ÉS VÁLÓPEREK
TÁRSULÁS FINANSZÍROZÁS
ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
MAGYARORSZÁGI VONATKOZÁSÚ ÜGYEK INTÉZÉSE
KÖVETSÉGI HITELESÍTÉS

MAGYARUL BESZÉLÜNK

10 CECIL PLACE, PRAHRAN 3181

Telefon: 9529 6222

Fax: 9529 6777

Email: tsz@tsz.com.au

BOLDOG NÉVNAPOT KÍVÁNUNK

Június 23-án Zoltán névnapja van. Kibővített naptárak szerint Arslán, Bea, Édua, Szulikó, Szulita, Szultána, Zdenka, Zolna, Zolta, Zoltána névnapja van.

Június 24-én Iván névnapja van. Kibővített naptárak szerint Bajnok, Beáta, Héra, János, Levéd, Levedi, Levente, Perenna névnapja van.

Június 25-én Vilmos névnapja van.

Kibővített naptárak szerint Bocsárd, Ivola, Letta, Maxim, Maximilla, Vilam, Vilma, Viola, Violenta, Violetta, Viorika névnapja van.

Június 26-án János, Pál névnapja van.

Kibővített naptárak szerint Adeodát, Ádin, Adon, Adonisz, Adony, Dakó, Deodát, Dókus, Dózsa, Kirill, Morgan, Morgána, Pável, Pelágusz, Pénélope, Pósa, Upor névnapja van.

Június 27-én László névnapja van.

Kibővített naptárak szerint Bársonyka, Dalia, Dalton, Deli, Eufémia, Ladisla, Olga, Sámson, Torda, Tordas, Tordos, Ulászló névnapja van.

Június 28-án Levente, Irén névnapja van.

Kibővített naptárak szerint Círus, Eri-na, Gyula, Hektor, Hermiás, Hermiusz, Iréneusz, Iringó, Jerne, Laura, Laurencia, Lauretta, Leó, Leon, Leonidász, Lionel, Lora, Lorella, Loretta, Marcella, Petúnia, Szerénusz, Szirom, Szironka, Tivadar névnapja van.

Június 29-én Péter, Pál névnapja van.

Kibővített naptárak szerint Aladár, Alicia, Aliz, Beáta, Ditta, Emma, Emmi, Ivetta, Judit, Keszi, Keszó, Keve, Kövec, Orbán, Orbó, Pável, Petó, Petra, Petrína, Pósa, Salomé, Szalóme, Szulamit, Ulászló névnapja van.

LIBERÁLISÉK MÁR KEZDIK: NEM IS VOLT TERRORIZMUS MANCHESTERBEN

Főhírként hozta a 24.hu a Külügyi és Külgazdasági Intézet, valamint a Budapesti Corvinus Egyetem munkatársának, Szalai Máténak véleményét, aki szerint „ha a manchesteri robbantásnál már most terrorizmust kiáltunk, akkor azzal a terroristáknak segítünk”.

Az okfejtés az orlandói merénnyelre hivatkozik, Szalai szerint ott kiderült, hogy az 50 embert lemészároló elkövető esetében szó se volt terrorizmusról, csupán csak „egy mentális és magánéleti problémákkal küzdő fiatalról volt szó, aki a saját öngyilkosságának akart valamilyen ideológiai fontosságot adni”.

És hogy mikor, hány áldozatnál, hány bejelentés után lesz jogunk azt mondani egy terrortámadásról, hogy terrortámadás? Majd ők megmondják. (Magyar Idők)

DOLLÁR ÁRFOLYAM
2017. június 8-án
1 AUD = 206.85 Ft

Áder János visszatérő zarándok Csíksomlyón

A prédikáció megbékélésre vonatkozó üzenetét hangsúlyozta a csíksomlyói búcsún részt vevő Ader János köztársasági elnök a szentmise utáni rövid sajtónyilatkozatában.

„Veres András püspök úr prédikációjában a béke volt a központi üzenet. *Meg kell békülnünk önmagunkkal, békét kell teremtenünk családjainkban, közösségeinkben, városainkban, országainkban. Ennél fontosabb üzenete a mai prédikációnak nem lehetett. Jó lenne, ha minél többen meghallanák*” — nyilatkozta az elnök.

Emlékeztetett arra, hogy öt éve — amióta betölti a köztársasági elnöki tisztséget — visszajáró zarándoka a csíksomlyói búcsúnak. Megjegyezte, valamennyi alkalommal ugyanazt az élményt kapta.

A búcsú vélhetően 450 éve üzeni ugyanazt: „*őrizzük meg hitünket, őrizzük meg egyívű tartozásunkat, és őrizzük meg azt a közösségi élményt, amit ez a szentmise mindannyiunk számára jelentett az elmúlt években, és jelent ma is*” — mondta.

Áder János az igazi egyívű tartozás jelének nevezte, hogy idén is százazrek zarándokoltak Csíksomlyóra nemcsak Erdélyből és a Kárpát-medencéből, hanem az egész Európából és más földrészekről is.

A köztársasági elnök kérdésre válaszolva személyes ügynek nevezte, hogy az idei búcsún miért fohászzkodott. Reményét fejezte ki azonban, hogy kérése meghallgatásra talál.

A viszálykodás megszüntetésére, a nemzet és a haza sorsának jobbra fordítása érdekében történő összefogásra kérte szombaton a csíksomlyói búcsú résztvevőit, valamint a szentmisét a televízióban és a rádióban követőket a prédikációt tartó Veres András győri püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke.

A püspök arra biztatta a jelenlévőket, hogy bizalommal forduljanak Szűz Máriához a kérésükkel, mert tőle még soha senki nem távozott meghallgatatlannal.

„*Arra kérem minden magyar testvéremet (.), kapaszkodjunk össze az imában, tudjunk őszintén megbocsátani egymásnak, akarjunk összefogni nemzetünk és hazánk sorsának jobbra fordítása érdekében. Így teremtjük békét önmagunkban, családunkban, országainkban, és legyünk egymás társai a közünk szeretetben megvalósuló Isten országa építésében.*”

Szüntessünk meg minden viszályt, haragot és széthúzást, segítsük egymást, hogy minden jó cél, minden nemes szándék közös életünk fejlődését és gazdagodását szolgálja” — fogalmazott a csíksomlyói szónok.

Veres András a költő szavaival mondta: *ha isten a szűzanya által akart közeledni az emberhez, mi ne akarjunk nélküle közeledni Istenhez.*

Úgy vélte: bár minden emberben ott van az isten utáni sóvárgás, de mindenkinek segítségre van szüksége, hogy felfedezze, hol csillapíthatja „isteniségét”. Max Plank Nobel-díjas fizikus szavait idézve jelentette ki, hogy „bárhová nézünk, soha nem találunk ellentmondást isten és tudomány között, inkább teljes összhangot minden lényeges pontban”.

A szónok természetesen nevezte, hogy minél magasabbra jutunk a hitben, annál inkább érezni fogjuk hitünk hiányosságait és gyengeségeit. Azért fohászzkodott, hogy növekedjen az emberekben a hit, és ne legyen senki elbizakodott, öntelt, gőgös a hitében sem.

A szentmisét a Csíksomlyóra első ízben ellátogató Miguel Maury Buendía nuncius, a Vatikán bukaresti nagykövete „az európai kereszténységet védő nemes harcosok földjén”, „*az évszázadokon át határt jelentő földön*” köszöntötte a zarándokokat. A nuncius Ferenc pápa üdvözlését és áldását hozta Csíksomlyóra.

A pápa gondolatait idézve a nuncius kijelentette: szükséges emlékezni a múltira, de szükséges észrevenni a remény útjait, amelyek a nagy európai értékekből fakadnak.

Ez értékek sorában az emberközpontúságot, tevékeny szolidaritást, a világ felé való nyitottságot, a béke és a fejlődés követését, a jövőre való nyitottságot említette.

MAGYAR

Az EU szervezte a budapesti kormányellenes tüntetéseket

„*A Die Zeit német lap szerint az Európai Unió szervezte a kormányellenes tüntetéseket Budapesten, és erre sikerként kell tekinteni. A jelenleg számos délkelet-európai országban zajló kormányellenes tüntetések pozitív megítélés alá kell eszenek, mert ezek demonstrálják, hogy az EU képes a „puha erő” alkalmazására — írja a Die Zeit német napilap.*

„Legyen szó Romániáról, Szerbiáról vagy Magyarországról, délkelet-Európában egyre több ember tüntet a kormányok ellen. *Ez az Európai Unió számára hatalmas siker.*” — mondta Ulrich Ladurner, az „Ahol kék zászlók lengenek” című publicisztikában.

Az elmúlt hónapok folyamán a délkelet-európai országokban számos kormányellenes tüntetés történt. Romániában februárban kezdődtek tömegdemonstrációk a kormánypárt egy kezdeményezése ellen, civil szervezetek és ismeretlen háttérű Facebook-csoportok vitték utcára a tömeget. Szerbiában áprilisban kezdődtek tömegdemonstrációk, szintén NGO-k és Facebook-csoportok szervezésében. Magyarországon szintén ugyanilyen háttérű tömegdemonstrációk zajlottak, melyek a G. Soros által alapított Közép-európai Egyetem kapcsán váltak egyre kiterjedtebbé.

A Die Zeit publicistája elismeri, hogy ezek a tüntetések demokratikusan választott vezetők ellen zajlanak, és konkrétan kijelenti, hogy a tömeges tüntetések az Európai Unió nyomásgyakorlásának részei, az úgynevezett „soft power” (puha erő) megnyilvánulásai. A szerző ráadásul meg is indokolja, hogy az Európai Uniónak jogában áll nyomásgyakorlásként kormányellenes demonstrációkat szervezni a nemzeti kormányok ellen, ha az „európai értékek védelmében” ez szükségessé válik.

Reménytelen küldetés --- könyv a trianoni békeszerződésről

Kik, milyen körülmények között és hogyan próbáltak meg teljesíteni egy lényegében reménytelen küldetést? Milyen stratégiával és taktikákkal igyekezett minél kedvezőbb békefeltételeket kicsikarni Magyarországnak az első világháborút lezáró párizsi béketárgyalásokon részt vevő magyar küldöttség? Egyebek mellett ezekre a kérdésekre ad választ — nagyrészt korabeli, közöttük a szakemberek számára is újdonságot jelentő — a nagypolitika kulisszái mögé is

A Magyar Szellem Látogatlan Múzeumában a Csapó Endre szerkesztette Magyar Élet című hetilap félvszázados nemzeti szolgálata MAGYAR ÖRÖKSÉG. A Magyarorszáért Alapítvány ezen határozatát az Aranykönyv őrzi.

Magyar Élet Hungarian Life

Felelős szerkesztő és kiadó: Márffy Attila
Sydneyi szerkesztő: Józsa Erika
Főszerkesztő: Csapó Endre

Irodák:

Melbourne

15 Roselyn Crescent.
East Bentleigh, Vic. 3165
Tel. : (03) 9557-2422
Fax: (03) 9563-9101
E-mail:
amarffy@netspace.net.au
Levélcím: P.O. Box 210,
Caulfield, Vic. 3162

Sydney

22 Marinella Street
Manly Vale, NSW. 2093
Telefon: (02) 9907-6151
E-mail:
hungarianlifesydney@gmail.com
mecsapo@bigpond.com

Hirdetési díjszabás: \$ 5.50/cm/column (Incl. GST)
(Hasábonként 1 cm mély és 5 cm széles)
Előfizetés egy évre GST-vel együtt \$ 200.—

Advertising rate: Classified: \$ 5.50/cm/col. (Incl. GST)
Half page: \$ 300.— Full page: \$ 550.—
Translation and artwork free of charge.

Proprietor and Publisher: Hungarian Life Publishing
Printed by Attila Márffy, 15 Roselyn Cresc. East Bentleigh, Vic. 3165.

HÍREK

betekintést engedő dokumentumok segítségével az a hamarosan megjelenő kötet, amelyet az MTA BTK Lendület Trianon 100 Kutatócsoport tagja, **Zeidler Miklós szerkesztett.**

Negyedóra — a feljegyzések szerint ennyi ideig tartott, amíg **Benárd Ágost**, magyar királyi munkaügyi és népjóléti miniszter, valamint **Drasche-Lázár Alfréd**, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter aláírták a Nagy-Trianon palota Cotelte termében Magyarország nevében az I. világháborút lezáró békeszerződést.

Az ehhez — a magyar békeküldöttség hivatalos naplóját vezető **Wettstein János követségi tanácsos** szavaival — „szomorú szertartás”-hoz vezető utat, pontosabban a delegáció 1920. január 5. és június 4. közötti tevékenységét mutatja be

Az olvasó minisztertanácsi jegyzőkönyvekből, magánnaplójából, magánlevelekből, visszaemlékezésekből, újságcikkekéből, karikatúrákból és fényképekből alkothat képet egyebek mellett a háború utáni Párizs mindennapjairól, a hírektől elzárt, tehetetlenségük miatt szélsőséges érzelmi ingadozások között élő delegátusok leginkább komor, néha tréfás pillanatairól.

A kötet készítői igyekeztek releváns, jellegzetes és érdekes darabokat válogatni; közülük jó néhány első közlés — valódi historiográfiai unikum. Témájuk szerteágazó:

a magyar delegátusok feladatköre, a franciaországi magyar hadifoglyok helyzete, **Apponyi Albert beszéde**, a területvédő propaganda, számos portré a békeküldöttség tagjairól, egy tudósítás a párizsi árviszonyokról, egy alternatív határjavaslat Székelyföld visszacsatolásáról, a magyar küldöttek fantáziáját is megmozgató franciaországi szépségverseny, illetve a békekonferencia végső döntése a magyar határokról.

Érdekes az a kötetből szintén megismerhető vita, amelynek lényege, hogy megtagadhatja-e Magyarország a békeszerződést aláírását, ha a konferencia nem fogadja el javaslatát.

Kevésbé ismert, hogy miként jutott osztályrészül a senki által nem kívánt tizenöt perces történelmi hírnév a békeszerződés aláíróinak. Kiválasztásukra ugyancsak kiter a könyv.

A kötetben a forrásokon kívül olvashatók a magyar békeküldöttség által 1920. januárja és márciusa között benyújtott 38 jegyzék és a hozzájuk tartozó mellékletek listája, a szakirodalmi, levéltári és múzeumi hivatkozásokat tartalmazó forrás és irodalomjegyzék, valamint névmutató.

További információk és részletek a könyvről az mta.hu oldalon.

Köszönőkampányt indít a kormány

A nemzeti konzultáció lezárulását követően köszönő- és eredménykampányt indít a kormány; a köszönőkampány központi üzenete az lesz, hogy „Magyarország erős és büszke európai ország” — írta internetes oldalán a Magyar Idők, csütörtökön. Az újság hozzátette: a résztvevők elsősorú többsége támogatta a kormány álláspontját, és információjuk szerint több mint 90 százalékuk támogatja a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló javaslatot.

Komoly eredménynek tartják kormánypartói körökben, hogy majdnem 1,7 millió ember vett részt a nemzeti konzultációban, ami „azért is komoly fegyvertény, mert a választások előtt szűk egy évvel nagy jelentősége van annak, hogy a kormány ilyen sok állampolgárt tud maga mellé állítani nagyobb horderejű ügyekben”. A Magyar Idők közölte azt is, a kormány köszönő- és eredménykampányt indít, és „ez azért is indokolt, mert a konzultációban foglalt kérdések továbbra is napirenden maradnak, különös tekintettel a migrációra és a határvédelemre”. Úgy tudják, hogy a köszönőkampány központi üzenete az lesz, hogy „Magyarország erős és büszke európai ország”. Kora délután a kormány hivatalos Facebook-oldalán is megváltoztatták a borítóképet, és most a „Minden idők legsikeresebb Nemzeti Konzultációja. Köszönjük. Magyarország erős és büszke ország” felirat szerepel a borítón.

L.Y. TONGE & CO. LAWYERS

Dr. Livia Tonge Principal

PERSONAL INJURY LAWYER

NO WIN, NO FEE

A LEGNAGYOBB HOZZÁÉRTÉSSSEL ÉS GONDDAL VEZETJÜK LE

JOGI ÜGYÉT BÁRMILYEN BALESETI KÁROSODÁSÁVAL

KAPCSOLATBAN.

MAGYARÚL ÉS ANGOLÚL BESZÉLÜNK

www.tongelawyers.com.au

Suite 7, 600 Lonsdale Street, Melbourne VIC 3000

Telefon: 9670 5504

Fax: 9602 5615

Email: ltonge@tongelawyers.com.au

Veronai buszbaleset: kifizették a kárösszegeket

A Groupama Biztosító Zrt. a veronai baleset károsultjai és hozzátartozói számára kifizette a kártérítéseket azokban az esetekben, ahol meghatározható volt a kárösszegek nagysága és beérkeztek a kiutaláshoz szükséges dokumentumok is — közölte az autóbusz kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződését kezelő biztosítótársaság.

A Groupama Biztosító közlemény szerint a már benyújtott poggyászkárok, illetve a felmerült költségek, dologi károk megtérítését folyamatosan rendezte a biztosító. *A jogszabályoknak megfelelően az elhunytak valamennyi közeli hozzátartozója részére úgynevezett sérelemdíjat is fizetett a biztosítótársaság.*

A súlyosan sérülteknél egészségi állapotuk alakulásától függően határozzák majd meg a sérelemdíj végső nagyságát, de az előlegeket már számukra is kifizették.

A társaság már megtérítette, illetve folyamatosan téríti a tartós gyógykezelésre szoruló sérültek egészségi állapotával összefüggő többletkiadásokat.

Mindezekben felül a biztosító sérelemdíjat fizetett, illetve fizet majd ki azok számára is akik könnyebb sérülést szenvedtek és akiknek egyáltalán nem volt fizikai sérülése.

A közleményben megjegyezték, hogy a biztosítótársaság a károsultakkal, az áldozatok hozzátartozóival továbbra is aktív párbeszédre törekszik, így az átutalt sérelemdíjaknál is biztosítja a lehetőséget a további egyeztetésre. A közlemény szerint a baleset körülményeinek vizsgálata, és ezzel összefüggésben a jogi felelősség megállapítása még jelenleg is folyamatban van.

A 24.hu szerdán azt állította, hogy a buszbaleset áldozatainak hozzátartozói szerint a Groupama olyan méltatlan összeget ajánlott fel számukra, amelyet nem fogadtak el.

Január 20-án éjjel az olaszországi Verona közelében szenvedett balesetet egy magyar fiatalokat szállító autóbusz. A szerencsétlenségnek tizenhét halálos áldozata volt. A buszon többségében a budapesti Szinyei Merse Pál Gimnázium tanulói, volt diákok, tanárok és egyikük családja utazott.

* * *

Az olasz ügyészség tájékoztatása szerint lezárta a nyomozást a veronai buszbaleset ügyében, a jegyzőkönyvet átadta a milánói főkonzulátusnak — közölte **Szijjártó Péter külügyminiszter** az MTI-vel.

A tárcavezető közleményében kifejtette: a milánói főkonzulátus levélben és telefonon folyamatosan feltett kérdéseire az olasz nyomozóügyészség azt válaszolta, hogy a veronai buszbalesettel kapcsolatos nyomozás azért tartott hosszabb ideig a vártnál, mert a tragédia napján hivatalban lévő ügyész időközben áthelyezték, és a nyomozással másik ügyész kezdett foglalkozni.

Az olasz ügyészség arról tájékoztott, hogy a nyomozást lezárta, a jegyzőkönyvet a milánói főkonzulátusnak átadta, a külképviselet pedig a lehető legrövidebb időn belül továbbítja a jogsegély-kérelemben érintett kecskeméti ügyészségnek — tudatta a miniszter. Ezzel az utolsó külügyi vonatkozású folyamat is lezárult — tette hozzá. Szijjártó Péter egyúttal együttérzéséről biztosította a gyászoló családokat.

RT Edgar

INGATLANÜGYNÖKSÉG
Ingatlan adás-vétel Melbourne területén

Hívja **Kocsis Oszkárt**

Mob: 0415 870 972

Email: okocsis@rtedgar.com.au

Weboldal: www.rtedgar.com.au

Licensed Estate Agent, Auctioneer and Property Manager. Member REIV

Repülőjegyek, külföldi utak, rokonok kihozataláért forduljon

Szabó Edith professzionális utazási ügynökhöz.

Suite 1, 128 Acland St. VIC 3128

Tel: 03 9534-0901 License No: 30016

Korona Concierge

Igazi különlegességekre vágyik? Önnek ajánljuk concierge szolgáltatásunkat! Tekintse meg a www.koronaconcierge.com oldalt. Gondosan válogatott prémium utazási élményekben vehet részt és felejthetetlen emlékekkel térhet vissza.

Reméljük, hamarosan Önt is elégedett utasaink körében üdvözölhetjük!

Tel: 03 9801-8887 e-mail: zack@koronaconcierge.com

A PUHÁNY BRÜSSZELT MENT FELRÁZNI BOTKA

Elég volt az EU tehetetlenségéből, tessék már rendesen megbüntetni Orbánt!

Az MSZP-s vezető ebben a következővel indokolja látogatását:

„... a problémát közösen okozta Brüsszel és Orbán: miattuk fél a magyar társadalom a menekültektől.”

Ha eltekintünk attól a „csekély” pontatlanságtól, hogy a menekült és a migráns nem azonos fogalom — amivel egy jogász végzettségű vezető politikusnak igazán nem érdemes foglalkoznia — kiderül, hogy Botka szerint nem Ahmed H.-k, nem a határt megtámadó, vagy a rendőrséggel Kiskunhalason csoportosan szembeszálló migránsok, nem is a határszakaszt kerítés előtt letaroló embertömeg, főként nem az európai biztonsági helyzet romlása és az azt okozó bevándorlók tömege, de még csak nem is a Calais-nál embekeket félholtra verő horda a probléma. Nem, szerinte nem emiatt fél a magyar „társadalom” a „menekültektől”. A probléma — mint az az interjúból kiderül — Brüsszel puhány politikája Orbánnal szemben! Ideje lenne alaposan megbüntetni ámokfutó kormányunkat!

Mindenki megnyudodhat, nem pénzért, de még csak nem is az MSZP-nek a 2018-as választásokon történő külföldi politikai támogatása miatt utazott Botka Brüsszelbe, hanem hogy leszűrja az ott székelő tesze-tosza bagázst!

(Magyar Idők)

LIBERÁLISÉKNÁL A „VIDÉKIES” EGY SZITOKSZÓ

Mécs János emlékeztet, a vidékieket sértő írása után itt az újabb balliberális otrombaság.

„Elfogadhatatlan, hogy sötét és vidékies várost akarnak csinálni egy budapesti belső kerületből, ahol több tízezer fiatal él és dolgozik — szúrta ki a PestiSrácok.hu, Baranyi Krisztinának, az Együtt szóvivőjének közleményét a Budapest Park általa delirált megszüntetése kapcsán.

Köszönjük Krisztina, ez igazán elegáns volt!

(Magyar Idők)

VONA GÁBOR ESETE A NAGY MELLÉNNYEL

A Jobbik „cukisodása” tananyag lesz. A Magyar Nemzet számában hosszú interjú közölt Vona Gáborral, a Jobbik elnökével.

Számos kérdés előkerült a beszélgetésben, de kiemelnék egy igazi gyöngyszemet, mert ez a kérdés és a ráadott válasz megmutatja Vona igazi arcát:

„— *Ki meri jelenteni, hogy a néppártosodás bevált, és profitált belőle a párt?*

— Igen, mind a számok, mind a Jobbik megtétele tekintetében. Sikeres és hiteles politikai folyamat volt, ami 2018-ban győzelemre vezet a közösséget, 2018-ban pedig tanítani fogják a politológusoknak.”

Ez nem semmi.

A gárda mellényt valóban lecserélték Vonaék és ez az új mellény, bizony nagyon nagy lett.

Túlsgósan is.

Csepányi Balázs
(Magyar Idők)

Klímahisztéria — politikailag korrekt

(Folytatás az 1. oldalról.)

A fentebb szemléltetésül szolgáló armada US vezérhajóján taktikai válság alakult ki, az új kalózkapitány megtagadott egy évtizedes szorgalommal felépített olyan szolgálati szabályzatot, amit ne lehessen egyetlen szövegkezelő (satellita) államnak sem kétségbevonni, amit engedelmesen végre kell hajtania. Ez az ameri-

kai elnöki lecsatlakozás az euróatlanti szerkezet függőségi rendszerét rombolja. És most éppen a függőségi viszony két leghűségesebb kiszolgálója, a német és a francia hajó komprádor parancsnoka háborodik fel a vezérhajón történeteken.

A fejlemények jobb megértésére szolgálnak a klímaváltozás szakmai kérdésekkel foglalkozó alábbi írások.

Petz Ernő

A klímavédelem baloldali politika

(Rövidített változat)

Több mint érdekes Lukas Webernek a *Basler Zeitung*-ban, az *Ideák harca* c. cikkének az a végkövetkeztetése, hogy a jelenleg tobzódó klímapolitika a baloldali eszmékből vezethető le. Paradoxnak tűnik, hogy a szocializmus ideológiája a berlini fal leomlásával nem szűnt meg. Noha a baloldal mindvégig kisebbségben maradt, 1989 után a nemzeti politikában mégis balratolódás tapasztalható, ami nem magyarázható csak a baloldal előretörésével, hanem a polgári oldal világnézetének megváltozásával.

Az 1960-as években a baloldal domináns megnyilvánulása a diákmozgalmak környezetvédelmi követeléseiben jelentkezett. A jobboldal is szükségét látta az ökológiai mozgalomhoz való csatlakozásnak, de inkább a természet- és tájvédelem területén.

Az *Energiewende* ideológiai gyökerei az 1968-as mozgalom környezetpolitikájára, a „Növekedés határai” megjelenésére és a 70-es évek olajkríziseire vezethetők vissza. Az 1968-as mozgalom a marxizmus befolyása alatt indultak, az osztályharc és a forradalmi eszméktől befolyásoltan, hedonista jelszavakkal A forradalmi hevület a kapitalizmus és a hagyományos közösségek: a család, az egyház és a nemzet ellen irányultak, módszereik a dekonstrukció, a gúny és a rombolás. A baloldali (liberális) gondolkodás a kultúrán keresztül beszivárgott a társadalmi és polgári rétegekbe, az élet minden területére.

1972-ben megjelent az 1968-ban alapított *Római Klub* „A növekedés határai” című könyve, amely számos tudós és ipari szakember közreműködésével nem kevesebbre vállalkozott, mint-hogy felvázolja, elemezze és értelmeze „az emberiség helyzetét”, ökonómiai, ökológiai és szociális szempontok szerint. Ezzel a könyvvel bevonult a tudományos- és a közéletbe a globális veszélyektől való félelem. Egyik idevonatkozó megállapítása, hogy az emberiség egy **klímakatasztrófa** felé halad. Ettől kezdve egyre erősödnek az ökológiai mozgalmak.

Az ökológiai mozgalmakkal együtt különböző szellemi irányzatok is megjelennek, mint a pacifizmus, a feminizmus, és különböző spirituális-vallási eszmeáramlatok (mint pl. a New-Age). Ettől kezdve a technikát és a civilizációt romboló erőként jelenítik meg.

Mindezek befolyása érdekes módon megjelenik az *Energiewende*-nek nevezett új energiapolitikákban: a szinte osztályharcos bizalmatlanság az energetikai ágazatokkal (különösen a villamosenergia-iparral) szemben, az energiaellátás átalakítására irányuló forradalmi fanatizmus, és ezek súlyos következményeivel kapcsolatos teljes érzéketlenség. De megmutatkozik az atomenergiával és a klímaváltozással kapcsolatos félelmekben (félelemkel-

tesben) is. A baloldal és a zöldek azért támogatják szinte azonos módon, feltétel nélkül az *Energiewende*-t, mert azonos világnézetű alapon állnak. Annál meglepőbb, hogy gondolkodásmódjuk a tradicionálisnak tekinthető természet- és tájvédelem területén a polgári körökbe is befészkelődik.

A 68-as mozgalom a kultúra területén fejti ki erős hatásukat, változásokat generálva nemcsak az egyetemeken és iskolákban, hanem a médiában és az állami szférában. Kritikájuk elsősorban a polgári ideológia ellen irányul, azt téves tudatának bélyegezve. Mindez a marxizmusból vezethető le, de elméletileg és ideológiailag fejlettebb és retorikailag agresszív.

Megállapítható, hogy a polgári pártokba beszivárogott a balos ideológiák, ideológiailag kapituláltak. Ez teljesen nyilvánvalóvá válik az energiapolitikában. Nyugat-Európában az eredetileg baloldali atomerőmű ellenességet a jobboldal viszi győzelemre, a környezetvédelmet kitágítják klímavédelemmé (noha a klímát nem kell, és nem lehet védeni), a hamis klímavédelmi célok leple alatt (klímakatasztrófákat vizionálva) pedig átalakítják teljesen az energiatermelés struktúráját.

Mindez a parlamentek és az államok közreműködésével és irányításával. Így jutunk el a gyökerektől az új energiapolitika által létrehozott szélenergiaipari tornyok („szélenergiaipari parkok”) erdeéig.

Ez a folyamat legkarakterisztikusabbán Németországban zajlik, ahol az *Energiewende* kitalálója és következetes megvalósítója maga **Angela Merkel** kancellár asszony. Úgy tűnik, hogy Lukas Weber írásán érdemes elgondolkodni. Mindnyájan az ideológiák háborúinak eszközei és áldozatai vagyunk.

Érdemes talán ideidézni (a gondolatok hasonlósága okán) **Techet Péter** jogász, újságíró cikkéből néhány mondatot:

„*Angela Merkel 16 éve kereszténydemokrata pártelnök, és majdnem 11 éve német kancellár: ezalatt sikeresen szorította le a pályáról a liberálisokat, és tette frusztrálttá a baloldalt. Merkel politikája nem az elvekről szól, hanem a hatalom megtartásáról és a demokrácia kiürítéséről. Azzal, hogy a CDU/CSU-t betolta egészen a balközépig, és átvett az atomenergia-ellenességtől a humanista menekültpolitikaig számos baloldali követelést, de közben sikeresen megőrizte a CDU/CSU hagyományos konzervatív szavazóbázisának nagy részét is, alternatívátlaná és gyakorlatilag leválthatatlanná tette magát.*”

Visszatérve az eredeti cikkekre: úgy tűnik, hogy a Merkel-féle *Energiewende*-t koppintották le Svájcban is.

(Dr. Petz Ernő ny. vezérigazgató, Paksi Atomerőmű Zrt. Energiapolitika 2000 Társulat alelnöke.)

Petz Ernő

A veszély a Klímaanarchizmus

Áder János köztársasági elnök úr felszólalása az Országgyűlésben (2016. május 10): „Ma már nyugodtan mondhatom, hogy 94 százalékos tudományos konszenzus van abban, hogy mindaz, amit látunk, mindaz, amit klímaváltozásnak nevezünk, az emberi tevékenység következménye.”

Hát menjünk szépen sorjában:

1. A klímaváltozás nem az emberi tevékenység következménye.

Bolygónk klímája, a klímaváltozásokat jellemző paraméterek, nagyon sok hatás következményeként, térben és időben állandóan változik. Az egyik legfontosabb paraméter a hőmérséklet. Az Antarktiszon levő Vosztk és EPICA állomások jégdugó vizsgálatai alapján a hőmérsékletváltozás a megelőző 450 000 évben rekonstruálható. Két egymástól teljesen független vizsgálat meglepően egyező eredményre vezetett. A hőmérsékletváltozás -10 Celsius foktól +4 fokig terjed, amelyen belül négy teljes nagy (melegedési és hűlési) periódus figyelhető meg, amelyekre fűrészfogszerűen sok-sok kisebb-nagyobb melegedési, majd lehűlési szakasz rakódik, statisztikusan váltakozva. A változás folyamatos, ezt követően sem lesz másképp. E fontos kutatási eredményeket a mai klímatudomány elfogadja. Ismertetik, akár néhány évtizedes, vagy évszázados hőmérsékletemelkedés alapján (közel 3, 4 esetleg 5-6 fokos) további globális hőmérsékletnövekedést vizionálni, bizony bator dolog.

Végül megemlítendő, hogy a klímaváltozás és a rövidtávú időjárás változás, mint ahogy a klímakutatás és a meteorológia tudománya nem keverhető össze.

Nézzük a szén-dioxid és a hőmérsékletváltozás kapcsolatát:

A riasztó elképzelés szerint: a szén-dioxid koncentráció és a globális hőmérséklet változása a tüzelőanyagok egyre növekvő felhasználása következtében jön létre.

Ami a legfontosabb: a szén-dioxid nem környezetkárosító gáz, a növényvilág létezése óta, a fotoszintézis révén minden élet egyik ősforrása, hiszen a fotoszintézis során keletkező szerves anyagok (így a fosszilis energiahordozóink) széntartalma a légkör szén-dioxidjából származik.

Bűnössé nyilvánítani pedig csak az elemi fizikai ismeretek hiányából lehetséges, ugyanis sugárzási paraméterei alapján csak gyengén üvegházhatású gáz, tehát nem lehet oka a prognosztizált globális felmelegedésnek. Számos kísérlet igazolja, hogy a légkör széndioxid koncentrációjának emelkedésével nő a növények fejlődése, ami az élelmiszertermelés szempontjából fontos felismerés.

A 94 százalékos

tudományos konszenzus létezésének feltételezése téves. Ez a magas szám csak a politikusokra és kormányokra érvényes, akik aláírták a párizsi klímaegyezményt, és akik nagy igyekezettel ratifikálni fogják a parlamentekben. De hát ők nem tudósok, és ezért a vitatott kérdés szakmai megítélésében nem illetékesek, függetlenül attól, hogy a klímapolitika alakításában a szerepük döntő és meghatározó. De a felelősség viselése is az övék.

A szakemberek...

A kérdésben illetékes szakemberek (klímakutatók, fizikusok, meteorológusok, óceánkutatók stb.) többsége nem ért egyet a „hivatalossá” nyilvánított klímavédelemmel. Ők a „klímaszkeptikusok”. Könyveik, publikációik, nyilatkozataik, tiltakozásaik több ezerre tehető. Ma már szervezeteik, honlapjaik vannak, külön klímakonferenciákat is tartanak (ahonnan a klímahívó szakemberek tüntetően távol maradnak), az Ellen-IPCC-t is létrehozták. Több kátét, memorandumot tettek közzé, ezek közül olyant, amelyet negyven ezren írtak alá. Közöttük több Nobel-díjas is van. A Nobel-díjasok múlt évi találkozóján a 65 jelenlevőből 29 nem írta alá a párizsi klímacsúcs támogatására előkészített nyilatkozatot. Tehát a 94 százalék semmiképpen sem stimmel. Egy viszont bizonyos: a médiumok nagy része szélsőségesen diszkriminál, a klímaszkeptikusok nem kapnak, vagy alig kapnak lehetőséget véleményük megjelenítésére. A kérdés jogosan feltehető: miért?

A „klímaalarmizmus” szerepe

a legvisszataszítóbb a klímavédelemben. Ha ugyanis nem korlátozzuk az – egyébként megalapozatlanul prognosztizált – globális hőmérséklet növekedést, akkor annak, ugye, „meglehetősen súlyos következményei lehetnek”, ami a fentebb idézett parlamenti felszólalásból sem hiányozhatott. Súlyosnak valójában az ítéhető, hogy félelmetkeltéssel próbálják az egész emberiséget a hamis klímavédelem mellé állítani, annak célkitűzéseit és intézkedéseit elfogadtatni. E helyen csak egy-két „veszély” cáfolatára térhetünk ki.

Friss műholdas mérések kiértékelése alapján (University of Alabama Huntsville) az átlagos érték gyakorlatilag változatlan. Tehát annak ellenére sem nő a hőmérséklet, hogy a széndioxid kibocsátás az utóbbi évtizedekben jelentősen emelkedett. A két paraméter között nem állapítható meg szoros korreláció, amint ezt a klímavédelem ideológiája állítja.

Az óceánok (a világ sok táján mért) vízsztintjének adatait mérik 1850-es évektől kezdődően. Láthatóan az emelkedés folyamatos. Lineáris regresszióval talán két tartomány megkülönböztethető: az 1950-es évekig terjedő időszakban 2,47–3,17 mm-es átlagos éves emelkedés, az azt követő időszakban 2,80–3,42 mm-es éves emelkedés állapítható meg. Tehát nem igazolható a klímavédelem alarmizmusa, ugyanis ez esetben sem állapítható meg szoros korreláció az exponenciális jelleggel növekvő széndioxid koncentráció és a tengerszint változása között. Ugyanezt igazolják az Európa nyugati partvidéken működő mérőállomások adatai is.

Hasonló mérési eredmények ismeretek az óceánok állítólagos elsavasodásával kapcsolatban. A leginkább illetékes vegyészek sem tartják igazolhatónak, hogy a széndioxid kibocsátás olyan mértékű elsavasodást okozhatna, amilyennel a klímavédők riogatnak, miközben köztudott, hogy az óceánok pH-ja bázikus. Egyébként az óceánok gázoldódási, hőmérsékleti, ökológiai és áramlási folyamatai olyan mértékben összetettek, hogy azok rendszerszintű prognózisa egyszerűen lehetetlen.

A napfolttevékenységgel foglalkozó klímakutatók szerint szoros korreláció mutatható ki a napfoltok szám-erősülése alakulása és a globális hőmérséklet között, aminek alapján valószínűsíthető, hogy egy hűlési periódus

következhethet.

Mindezeket összevetve nagy merészség azt állítani, hogy az emberi tevékenység okozza azt a hőmérsékletnövekedést, ami bizonyítottan nem is létezik. Ezért jogosan beszélhetünk klímaideológiáról (klímavallásról) és klímahívókról (klímaalarmistákról).

Mibe kerül a klímavédelem.

A klímavédelem mögött hatalmas szervező erő, hatalmas hittérítő és működtető szervezetség, összefogás, kommunikációs hatalom létezik, aminek egyetlen vásárlóereje a pénz. Hogy világviszonylatban mibe kerül, még felbecsülni is nehéz. De talán elegendő, ha a klímavédelem zászlóshajójának tekinthető Németország adatait hívjuk segítségül. A klímavédelmi intézkedések ugyanis itt jutottak a legmesszebbre, **Angela Merkel** kancellár asszony vezényletével, a 2000-ben elfogadott megújuló törvény (EEG) alapján. Itt hirdették meg az energiapolitika reformját (*Energiewende*), amelynek intézkedéseit egyoldalúan és szélsőséggel (az energetikai szakma teljes kirekesztésével) a klímapolitika célkitűzéseiből vezették le. Így jött létre az ún. közös klíma- és energiapolitika, amelynek fő célkitűzése a szén-dioxid kibocsátás csökkentése, végül a fosszilis energiahordozók teljes kiszorítása (dekarbonizáció). Ennek szellemében eddig, jelentős támogatással 84 000 MW szél- és naperőművi kapacitás létesült, miközben a világhírű nagy német energiaóriások tönkrementek.

A költségeknek a fogyasztókra való áttérítése miatt Németországban jelentősen emelkedtek a fogyasztói áramárak. Azokban az országokban magasabbak az árak, ahol a nap- és szélenergia kapacitások kiépítettsége a legnagyobb.

Nagyon nagy baj, hogy Németország (dominanciájával) rákényszeríti klíma- és energiapolitikáját az Európai Unióra, és az szolgálésként követi is.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a klímavédelem bizony nagyon sokba kerül, ami két okból is tragikusnak tekinthető. Egyrészt, hogy e hatalmas kiadásokat egy tudományosan nem megalapozott célkitűzés elérésére, nevezetesen a légköri széndioxid kibocsátásának csökkentésére fordítják. Másrészt, hogy megbocsáthatatlan bűn, hogy ez a horribilis összeg nem fordítható igazi környezetvédelemre, és az emberiséget sújtó égető problémák megoldására. Cui prodest? Ez kiknek az érdeke?

És mi lenne mindebben az értelmiség szerepe és feladata?

Mert, hogy mi a szerepe a tőkés társaságoknak, azt nagyjából sejtjük, de hogy a politikusok és a kormányok miért sorakoztak fel ilyen egységesen egy hamis klímavédelem mellett (l. pl. G7-ek zárónyilatkozatai, párizsi klímacsúcs és az egyezmény aláírása), az bizony érthetetlen.

Hát egyetlen legény sincs talpon, e vidéken? Legalább arra fel kellene figyelni, hogy egyáltalán nincs párbeszéd az IPCC klímatudósai, és a szkeptikusoknak bélyegzett klímarealista szakemberek között. És a politikusok sem kíváncsiak a klímarealisták véleményére. Ez az állapot több mint aggasztó.

Parlamenti képviselőinktől megkérdezem: tudják-e, hogy „elsők között” tulajdonképpen mihez adták szavazatukat a párizsi klíma megállapodás ratifikálása során?

★★★

Helyünk a Nemzeti Összetartozás rendszerében (13)

Kötelességeink, feladataink 1991

Ebben a megismételt írásban egy negyed évszázadra tekintünk vissza. Akkor még tele voltunk tervekkel, olyanokkal amiket mi itt emigrációban még el tudtunk végezni, immár a felszabadult ország kormányával összhangban.

Akkor még együtt volt a magyar világemigráció nemzetpolitikai szemléletet kiépítő, a hazaiakkal szellemi és diplomáciai együttműködésre kész gárdája. Nagy feladatokra felkészülten kerestük a kapcsolatot a felszabadulás utáni külügyi kormányzattal, ilyen törekvésünknek nagy pátfogója volt a szabad ország első ausztráliai magykövete. Abban az időben a canberrai nagykövetségen nagy feladatokra készül tanácskozások folytak. Egy ilyen tanácskozási előadást rögzít az alábbi írás.

Tisztelt Tanácskozás!

Az ausztráliai magyar emigráció két különálló tevékenységi területen végezhet támogató munkát a kisebbségek és a menekültek érdekében. Az egyik tevékenység anyagi, a másik diplomáciai.

Ami az anyagi segítséget illeti, ennek a feladatnak számos szervezet igyekszik eleget tenni. A segélyalapok megszervezésének módozataihoz, problémáihoz nem vagyok hivatott hozzászólni, mert ezekben nem veszek részt, de azért figyelemmel kísérem, hiszen az újságon keresztül eredményesen támogatjuk a gyűjtési akciókat.

Annyit azonban megállapíthatok, hogy szervezésben ugyan nincs hiány, de pénzben annál inkább. Több alkalommal rámutattam arra, hogy a pénzügyítés is professzionális foglalkozás, és támogató szerveinknek – Charity Act regisztrálásuk alapján – joguk van szerencséjüket alkalmazni. Sajnos, a magyar közönség nem áll úgy anyagilag, hogy gond nélkül adhatna eleget. Akik viszont tudnának adni, azokban sajnos nincs elég adakozási kedv. Ezért kellene a pénzügyítést profi kézbe adni.

Jobban állunk a másik feladat terén. Az emigráció szervezetei, de neves írói, szakemberei is, úgyszólván az első naptól fogva foglalkoztak a trianoni kérdéssel, ami lényegében azonos a kisebbségi kérdéssel. Ha az utódállamokban nem üldözték volna a magyarokat, akkor talán nem is foglalkoztunk volna a trianoni kérdéssel, és megelégedett volna az emigráció foglalkozni a szovjetorosz megszállás dolgaival.

Az a körülmény viszont, hogy Magyarországon tilos volt Trianon következményeiről szólni és írni, valósággal tette bőségteljes az emigrációt. Valóban felháborító volt tapasztalni, hogy Magyarországon úgy fogalmaznak, mint ahogy Bukarestben, Prágában vagy Belgrádban. Az Új Magyar Lexikonban, Románia történetében ez olvasható: „A kizsákmányoló osztályok 1940 augusztusában szolgai módon elfogadták a hitlerista Németország és a fasiszta

Olaszország által Romániára kényszerített bécsi döntést, ami Észak-Erdély Romániától való elszakítását és a horthysta Magyarországhoz való csatolását jelentette.” Ez a kiragadott példa minősíti a Lexikont, ami még ma is forgalomban van és fertőzi a szellemi életre készülődő ifjúságot, de jellemzi az egész magyar tudományos és politikai irodalmat is.

De lehetett-e nem felbőszülni azon az angol nyelvű könyvön, amit a Corvina Kiadó jelentetett meg *Hungary* címen. A könyv *Történelem* fejezetében Trianonról semmi többet, mint a következő négy mondatot lehet olvasni: „In 1920, Parliament, elected under incredible terror, made Miklós Horthy regent of Hungary. By the Treaty of Trianon, signed in 1920, Transylvania was incorporated into Rumania, and the Northern Highlands into Czechoslovakia, while Croatia and the southern parts inhabited by Serbians went to Yugoslavia. With the aim of bringing about some moderation of the conditions of the Treaty, the regime carried on unbridled propaganda against the neighbouring peoples. This chauvinism and irredentism became the foundations of the policy pursued by the Horthy system.”

Ezt a könyvet parádés kiállításban adták kézbe az idegeneknek a magyarországi kommunista kormány követségében.

Egy másik példa: az 1974-ben idegenforgalmi, turisztikai céllal kiadott díszes fotóalbumban – *Hungary Today* – olvasható: „The Trianon Treaty dictated by the Imperialist Powers, which determined the countrys new borders, was signed by the Counter Revolutionary Government in June, 1920. Huge areas, chiefly populated by various national minorities, were handed over to Czechoslovakia and Yugoslavia.”

Azt, hogy a „különböző” nemzeti kisebbségek mellett négy millió magyart is elcsatoltak, a könyv kiadói lényegtelennek tartották megemlíteni. Történészek, vagy pszichológusok egyszer talán elfogadható választ adnak majd arra, hogy Magyarországon a baloldali politikai csoportok milyen okból helyeselték és helyeslik ma is Magyarország megcsönkítését, és az elszakított területeken élő négy millió magyar nemzetiség kipusztítását.

Ezek a dolgok bizonyára felháborították a magyar nép többségét, de a lelki terror méretét jelzi az is, hogy nem lehetett ellene felszólalni. Ezek a dolgok háborították fel a magyar emigránsokat olyannyira, hogy a legvirágzóbb politikai tevékenység a Trianon-irodalom lett az emigrációban. A nemzeti emigráció sajtója és egyesületei rendszeresen, minden évben június 4-én megemlékeznek Trianonról, és folytatólagosan felszínen tartják az érdeklődést az elszakított részek magyarsága iránt. Folyóirataink nívós cikkeiben ismertették évtizedeken keresztül a kisebbségbe került magyarok sorsát, és e tekintetben egyedüli forrásai ennek a kérdésnek a vonatkozó időszakban. Nagyon sokára fog az ott-honi publicisztika a feladat szintjére

emelkedni, hogy ennek az emigrációs Trianon-irodalomnak legalább a javát a magyar közönség ismert kincsévé tegye.

Még nagyobb feladat vár a magyarországi könyvkiadásra, ha a magyar közönség kezébe akarja adni az emigrációban megjelent könyveket Trianonról és a kisebbségi problémákról, vagy amit nem is remélhetünk egyhamar, ha idegen nyelvű tájékoztató könyvek megjelentetését elhatározza. A magyar közönség talán még ma sem tudja, milyen hálával tartozik professzor **Aylmer Macartney**-nek. 1945 óta Magyarországon nem jelent meg egyetlen olyan nagyvonalú történelmi munka, mint *Macartney October Fifteenth, A History of Hungary* című műve. De az, ami a mi tárgykörünkbe tartozik, ugyancsak Macartney professzor munkája, az 500 oldalas *Hungary and Her Successors*, ami első ízben 1937-ben jelent meg. 54 év után sem lehet hozzájutni Magyarországon ahhoz az egyedülálló tudományos történelmi munkához, ami a trianoni béke következményeit dolgozta fel.

A kisebbségi kérdéssel bőségesen foglalkoznak magyar szerzők angol nyelvű művei is. Itt említem meg **gróf Wass Albert Danubius Press** kiadóvállalatát, amely számos könyvet és füzetet jelentetett meg, főleg Erdéllyel kapcsolatban, és ezeket el is juttatták megfelelő helyekre.

A kisebbségi kérdés legmagasabb fokú tudományos művelője az Olaszországban élt, sajnos két évvel ezelőtt meghalt **Illyés Elemér**, akinek számos tanulmánya mellett két jelentős könyve jelent meg a *Columbia University Press, New York* kiadásában. Az egyik címe: *National Minorities in Romania*, a másiké: *Ethnic Continuity in the Carpatho-Danubian Area*.

Ausztráliában **dr. Varsányi Gyula** nemzetközi jogász, történész szerzett érdemeket tanulmányaival és *Border is Fate* című könyvével, amiben az államhatárok sorsdöntő szerepére mutat rá.

Egyedülálló elgondolás volt az Amerikában élő emigráns, **Sisa István** vállalkozása, a *Spirit of Hungary* című pazar kiállítású képeskönyv, ami bő tájékoztatást ad a kisebbségi helyzetről, nagyon mértéktartóan és tárgyilagosan. Ez a könyv nagy sikert és elismerést aratott korábbi kiadásaiban is, és nagyon alkalmas kézbe adni tájékozódásra vágyó politikusoknak. A magyar könyvkiadás büszkesége lenne, ha otthon jelent volna meg, és kitűnő szolgálatot tenne a külképviseletek kezében. Sajnos, az utóbbi törekvés zátonyra futott egy okatlan, még bolsevista időkből származó beidegződésen – Sisa Istvántól éppen a napokban érkezett levélből idézem – „Más forrásból arról értesültem, hogy a *Spirit of Hungary* egy példányát valamikor odaadták a Sajtófőosztály korábbi vezetőjének recenzálásra, de az ő véleménye, aminek írásos nyoma nincs, az volt, hogy a könyv romániai, erdélyi vonatkozású megállapításai a románok érzékenységét sértik, és tiltakozásukhoz vezethet, emiatt hivatalos magyar terjesztése nem vállalható.”

Azt hiszem, a románok érzékeny-

sege mindaddig sérült lesz, amíg ki nem pusztul az utolsó magyar is. Ha a minisztériumban erre az elvtársi figyelmességre továbbra is tekintettel lesznek, akkor csak olyan könyveket fognak kézbeadni a külképviseleteken ezentúl is, mint amilyeneket fentebb idéztem.

Nem véletlen, hogy magyarországi tartózkodásom idején érdeklődtem a kisebbségi kérdéssel foglalkozó irodalom iránt. Azokban a hónapokban csak egy könyv jelent meg ebben a témában, **Kocsis Károly** *Magyarok a határokon túl* című munkája, a Tankönyvkiadónál. A rendszerváltás első idejének nagyon élénk érdeklődő szakaszát addigra a könyvkiadás, vagy helyesebben könyvvásárlás mélypontra zuhant állapota váltotta fel. Szerencsére még az érdeklődés időszakának tetőpontján jelent meg **Rónai András**: *Térképezett történelem*, **Raffay Ernő**: *Trianon titkai, avagy hogyan bántak el országunkkal*, és **Palotás Zoltán**: *A trianoni határok* című kötete.

Palotás Zoltánt említve, ő volt az egyetlen, aki a mi kérésünkre megemlékezett az idején trianoni évfordulóról, egy cikk és egy rádióelőadás keretében.

Nem lehet azt mondani, hogy a magyarországi sajtó mellőzi vagy szabotálja a kisebbségi témakört, sőt egyes cikkek nagyon tiszteletreméltó módon foglalkoznak vele, de általában nem tartom arányosnak a probléma kezelését a fenyegető veszély nagyságával.

Amennyit mi a Magyar Életben foglalkoztunk a kisebbségi kérdéssel, felér egy jókora gyűjteménnyel. Trianon, a határkérdés, a kisebbségi kérdés mind elválaszthatatlan Közép-Európa jövője kérdéseitől. A jelen kor magyarjainak a felelőssége, hogy Európa új rendjébe miként jut be a magyar nép – egységben, vagy hány részre szakítva. Egyet meg kell jegyeznünk: könnyebb nem változtatni. Ennél fogva semmi nem fog változni, ha mi tétlen maradunk. Ismét egy terület, ahol az emigrációra kezdeményező feladat vár. Itt hozhatja meg a gyümölcsét az a kertészkedés, amit mi a kisebbségvédelem faiskolájában gyakoroltunk négy évtizedben át.

Meg kell mondani azt is, hogy a magyar külpolitika nagyon határozottan felvállalta a határokon túli magyar kisebbség védelmét. Ha nem is érte el még azt, hogy a kisebbségvédelem önálló kötelezettségként terhelje az államok kormányait, mint ahogyan az emberi jogok alaptörvénybe iktatását szorgalmazták a nemzetközi fórumokon, annyit elért a magyar külpolitika, hogy a kisebbségi problémák emlegetésekor odafigyelnek. Ennek értékét akkor érezhetjük, ha összehasonlítjuk például azokkal a régi időkkel, amikor Grósz Ceausescuval találkozott Aradon.

Nagymértékben segítette a románok marosvásárhelyi arroganciája és a szerbek jelenlegi magyarellenes viselkedése a magyar kisebbségi kérdés színretételét. Ennek a lendületével kellene tudatosítani elsősorban Európa-szerte azt a felismerést, hogy a most felszabaduló Közép-Európában nem lehet követni az

egységesítésnek azt a gyakorlatát, amivel létrehozták Nyugat-Európában a gazdasági közösséget. Ennek oka abban rejlik, amiben eltért Európa e két részének átrendezési módszere. Vagyis az, hogy amíg Nyugat-Európában vajmi keveset változtak az államhatárok, és azok változásakor figyelembe vették az etnikai helyzetet, addig Közép-Európában a határok nagy mértékben változtak, és nagy mértékben nem vették figyelembe a nemzetiségi térképet.

Közép-Európában a határokat a bosszú, a gyűlölet és a győzelem mámorra hozta létre kétszer fölhabzó eufóriával annak a politikai tervnek megfelelően, hogy ne legyen akadálya, ellenfele a világhatalmi célokban partnerré emelt Szovjetunióknak. Most azonban, a terv csődje hangulatában, itt az ideje a Szovjetunió túlzott szerepéből visszahúzóódása után helyreállítani azt a rendet Közép-Európában, ami megfelel a természetes történelmi fejlődésnek.

Nekünk, magyaroknak, egy kötelességünk van, és egy feladatunk, ha meg akarunk maradni: kötelességünk megmenteni a kisebbségi sorba került négy millió magyart az európai, keresztény, magyar kultúrkör számára. Miképpen? Minden lehetséges módon! Ami a feladatot illeti: vissza kell hozni az európai Európába azokat a területeket, amiket az ortodox-szláv Balkán és Kelet elragadott. De ez nem csak a mi feladatunk, hanem Nyugat-Európáé is.

A mai Európa irtózik a konfliktushelyzetektől. Ez látszik most a dél-szláv háború nyomán. Európának azonban meg kell tanulnia, hogy Balkán népei csak államhatár-kategóriában tudnak nemzeti politikát folytatni, és ha ez ellen nem lesz receptje, még évszázad múlva is fellángolnak a határok tágitására vívott háborúk. Ez természetes velejárója a nemzetállam-eszmének, amit arrafelé komolyan vesznek. Federációt még a nyelvokonokkal sem akarnak, nemhogy másféle népekkel.

Ha úgy fogjuk fel a népek, az országok közösségét, mint az egyének társadalmát, akkor el kell jutni addig a felismerésig, hogy az állami egységeknek épp úgy törvénytartóknak kell lenni, mint az embereknek. Ma a nemzetközi térségben még anarchia uralkodik, amiben a csendes időszakot egy-egy nagyhatalom tekintélye, terrorja biztosítja. Lehetetlen állapot, hogy a magyar népet azért lehet ötfelé szakítani, mert az ellene szövethetők erősebbek. Ötfelé szakításunknak, ebbéli állapotban tartásunknak ez az imperialista összehúzóerő az egyetlen fizikai és jogi alapja.

Rajtunk múlik, hogy hangot adjunk minden fórumon annak, hogy az elképzelt közös európai házban már ne érvényesülhessenek a háborús zsákmányolás törvényei. Ehhez azonban az kell, hogy kidolgozott tervünk legyen a magyar jövő megmentésére, és ezt a tervet el kell fogadtatni azokkal, akik a sorsunkat intézik. Ehhez pedig három dolog kell: információ, információ, és információ!

(Elhangzott Canberrában, **Csapó Endre** előadásában, a nagykövetségi 2-ik magyar tanácskozás keretében.)

MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, Elnök Klebecskó Árpád, Tel: 0421 342 269. E-mail: arpadk120@gmail.com Titkárság 0404 118 902. Email: hcnsww@outlook.com — Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103. Email: zolideak@me.com — Magyar Ház, 1–5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T.: 9759 6974, Email: balazs@tpg.com.au — Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Email: judith.gonyesehac@com.au — Hungarian (Magyar) Social Club, 706—708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 0414 672 155 Email: Hungariansc@gmail.com — Magyar Rádió Mozaik Sydney, Ilosvay Gusztáv 0412 264 890 Email: parbaj61@gmail.com

Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469. Mobil: 0401 579 806 Email: seanst1@optusnet.com.au — Ausztráliai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789. Mobil: 0425 373 710 Email: vebanki@tpg.com.au

Bajtársi szervezetek

Független Magyar Szabadságharcos Szövetség Ausztrália, v. Bene Ferenc elnök. FMSZSZ P.O. Box 10. Helensburg, 2508. Tel.: 4294-1919. Email: ferenc1956@dodo.com.au Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) Főcsoport vezető vn Tassányi József. Mobil: 0421 039 925. Email: vjzsef@lycos.com

Magyar egyházközösségek és lelkészek:

Ft. Lédeczi Dénes, katolikus lelképásztor, 51-59 Allawah Street, Blacktown, NSW 2148; Telefon: (02)9622-1125, Mobil: 0418135020; email: ledeczidenes@gmail.com — Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 4751-7860, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydney@yahoo.com.au Cím: 114 Hamrun CCT, Rooty Hill 2766.

Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Kóry Kati. 0413 194 884 Email: katalinm2009@hotmail.com — Bankstowni Állami Magyar Középskola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Sólyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Homebush West, Tel.: 9764 1687. — Maci Klub Magyar Játszó-csoport, Cserkészotthon, Melville Reserve, 52 Hampstead Rd. Homebush West, NSW 2140. Péterffy Réka Tel: 4751-7860, Mobil: 0407 412 622.

SZAKMAI CÍMTÁR

Külképviselet

Magyar Nagykövetség, Cím: 17 Beale Crescent, Deakin, ACT 2600. Email: consulate.cbr@mfa.gov.au

Internet: www.mfa.gov.au/kulkepviselet/AU/HU

Telefon: (02) 6282 3226 és (02) 6282 2555 Fax: (02) 6285 3012

Ügyfélfogadás: hétfő, szerda, 09.30 – 15.30, előzetes bejelentkezés alapján.

Telefonos ügyfélszolgálat: hétfőtől péntekig 09.30 – 12.00

Cukrászat:

Sweet Kiss Cake Shop, 343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031, T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop, 157 Bondi Rd. Bondi 2026 (Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

Étterem

Corner 75 magyar étterem 75 Frenchmans Rd. Randwick NSW 2031 Tel: 9399 5712

Ügyvéd:

A. B. Török & Company, Level 1. 9 Burwood Rd. Burwood 2134. Tel.: 0419428933, Fax: 63550243.

Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits 9 Brisbane St. Darlinghurst 2010 Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

Tévé antenna szerelő

DUNA tévé és egyéb digitális antennák, csatornák beállítás. Telefon: Géza 0412-358-460

Orvos:

Orthopéd Sebész
Dr Szomor Zoltán, Térd, csipő és egyéb mozgásszervi betegségek sebészi kezelése Tel: [02] 9598 6777 Level 2, Kirk Place 15. Kensington St. Kogarah 2217. www.stgeorgehi.pandkneeclinic.com.au

Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd. Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.) 36—38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147 T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

Tolmács, Fordító:

Bárány Márta, Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340

Állami tolmács és fordító

Szabó Éva Van Steenwyk Tel.: 02-9427-1160 Mobile: 0418-420-236

Melbourne-i Konzuli Iroda elérhetőségei:

Cím: 123 St. Georges Rd., Nth. Fitzroy, VIC 3068 (Bocskaik Központ)

E-mail: consulate.mel@mfa.gov.au

Honlap: www.mfa.gov.au/kulkepviselet/melbourne/hu

Bejelentkezés előzetes időpontfoglalás alapján munkanapokon 13:00-16:00 óra között az alábbi telefonszámon:

(03) 9486-3397

HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK -

A magyar kormány kilencvenöt millió forinttal támogatja a nagybányai Németh László-liceum leendő épületének felújítását és hétmillió forinttal a katolikus egyház máramaroszi közösségi házána felújítását — közölte Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár

Az MTI-nek nyilatkozó államtitkár elmondta: Schönberger Jenő szatmári püspökkel végiglátogatja Erdélyben azokat a helyeket, ahol a többnyire kisebbségben élő magyarság megmaradását nagy mértékben tudják támogatni az egyházak az iskolarendszeren, a fogyatékkal élők fejlesztésén és hitéleti tevékenységükön keresztül.

Soltész Miklós kiemelte: Nagybányán összefogott a református egyház és az önkormányzat, így a jelenleg a város külső részén található Németh László-liceum alsó tagozata és óvodája beköltöztet a belvárosba, a református egyház ingatlanába. Ennek az ingatlanak a felújítását támogatja most a kormány.

Mint mondta, a katolikus egyház azt tervezi, hogy a liceum közelében létrehoz egy kollégiumot a Nagybányán tanuló, a környező településeken szóróanyagban élő magyar diákoknak.

***

Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Beregszászon tartott választmányi ülésén nyilatkozatban ítélte el, hogy a napokban ismeretlenek a kárpátaljai magyarság elleni provokációs célból magyar autonómiát sugalló táblákat helyezték ki a Beregszászi és a Nagyszőlősi járás területén, felszólítva az ukrán hatóságokat a tettesek felkutatására és megbüntetésére.

A nyilatkozat szerint az utóbbi napokban ismeretlen személyek helytelen magyarsággal készült feliratokat tartalmazó táblákat helyeztek el a Nagyszőlősi és a Beregszászi járás területe-

tén. A tettesek a táblákról készült fotókat eljuttatták kijevi hírportálokhoz azzal az állítással, hogy a feliratokat a kárpátaljai magyarok önkényesen helyezték ki a magyar szervezetek kezdeményezésére, úgymond autonómiájuk jelzésként — olvasható a közleményben. A nyilatkozatban a KMKSZ leszögezi, hogy nincs semmi köze a provokatív akciókhoz, elítéli azokat, és felszólítja a rendvédelmi szerveket, hogy nyomozzák ki és vonják felelősségre mind a megrendelőket, mind az elkövetőket. A szövetség a médiák vezetőit arra szólítja fel, hogy a jövőben tartózkodjanak a nemzetiségi ellentétek szítására alkalmas, ellenőrzetlen hírek közlésétől.

Az ukrán és az orosz sajtóban nagy visszhangot keltett provokációkkal kapcsolatban Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, az ukrán parlament képviselője az ukrán belpolitikai helyzetet elemző előadásában kifejtette, hogy Ukrajnában még hónapokig tartó bizonytalanságra lehet számítani, mi-közben az országban egyre nő a feszültség. Szerinte ugyanis a parlament egyre másra fogad el olyan törvényeket, amelyek nem a helyzet rendezésére irányulnak, hanem inkább növelik a társadalomban amúgy is meglévő feszültséget.

A politikai aggasztónak nevezte, hogy folytatódik a kárpátaljai magyarság körüli hisztériakeltés, ami szerinte veszélyezteti a nemzetiségi békét és a magyar közösséget. Úgy vélte, a magyarellenességet provokációk folytatni fogják, mert a hatóságok nem vizsgálták ki, és nem vonták felelősségre a korábbi hasonló esetek felelőseit.

Brenzovics László azt is elmondta, hogy az ukrán parlamentben folyamatban van az új oktatási törvény elfogadása, amely nacionalista társadalmi aktivisták nyomására jelentősen szűkítené a nemzetiségi kisebbségek jogát az anyanyelvű oktatáshoz. Jelezte,

a KMKSZ levélben fordul az oktatási tárcahoz és a parlamenthez, kérve, hogy az új jogszabállyal ne csorbítsák az ukránjai nemzetiségek már meglévő jogait.

***

A Gyilkos-tó és a szomszédságában levő Békás-szoros kapta a legtöbb szavazatot azon a zárult szavazáson, amelyen Erdély hét csodáját kereste a Transindex.ro erdélyi portál és a goTransylvania telefonos turisztikai alkalmazás fejlesztője.

A szavazás résztvevői a kezdeményezést honlapján, illetve telefonkészülékeken a goTransylvania útikalauz alkalmazás keretében május elején közzétett 34-es listáról választhatták ki az erdélyi nevezetességeket. Ezeket a szervezők felkérésére erdélyi szakértők, szakmai szervezetek és közéleti személyiségek ajánlották.

A több mint húsz ezer leadott szavazat szerint a Gyilkos-tó és a Békás-szoros a legkedveltebb erdélyi csoda, melyet a Szent Anna-tó és a Tordai-hasadék követ népszerűségben. A hét csoda közé a Székelykő, a székelyföldi borvizek és mofetták, a csiksomlyói Mária-szobor és a szovátai Medve-tó került — közölte a Transindex.ro portál.

Az ajánlott erdélyi nevezetességek között a természeti látnivalók mellett az épített örökség remekművei (közöttük a kolozsvári Bánffy-palota, a székyderzsi erődtömlő és Vajdahunyad vára), az élővilág ritkaságai (például a mocsári kockásliliom és a békászó sas), ételkülönlegességek (így a szilágysági pálinka és a tordai pecsenye) vagy fontos történelmi események — mint amilyen például a vallásszabadságot a világon elsőként meghirdető 1568-as tordai országgyűlés — is szerepeltek.

A Transindex szerint a szavazók több mint 80 olyan erdélyi csodát is javasoltak, amely nem szerepelt az eredeti 34-es kínálatban. Ezek közül a nagybányai művésztelepet javasolták a leg-

Trianoni latinok

A Párizs környéki békeszerződéseket produkáló „béketeremtő” banda prima Georges Clemenceau francia elnök nem törődött sem az európai biztonsággal sem a békével. Gondolkodás módját mondhatni ideológiáját a szenális közgazdász John Keynes — aki egy ideig a brit küldöttség tagja volt Párizsban — A béke gazdasági következményei című könyvében a következőképpen foglalta össze:

„Clemenceau úgy látta, hogy egy európai polgárháború normálisnak tekinthető, és ezek a vizályok a jövőben újra meg újra megisméllődnek, és azok a háborúk amik az elmúlt századokban a Nagyhatalmakat elfoglalták ismét várhatók. E jóslat szerint az európai történelem olyan mint egy ökölvívó meccs ahol ezt a menet (Első világháború) Franciaország megnyerte, de ez a menet egész biztosan nem lesz az utolsó. Ez az emberi tulajdonság, és ezen nyugszik a Népszövetség, és ezt a doktrínát Franciaország és Clemenceau logikusan követte. Egy nagylelkű, egy igazságos és egyenrangú béke ami olyan „ideológia” mint Wilson elnök 14 pontja csak azt eredményezi, hogy felgyorsítja Né-

metország talpra állását és közelebbre hozza azt a napot amikor egy népesebb és műszakiabban fejlettebb Germánia megint rárohan Franciaországra”.

Clemenceau német-ellenességéről Keynes így ír:

„A német csak a megfélemlítést érti, és a nagylelkűség, bűnbánat, büszkeség, és kegyelem számára ismeretlen. Ezért te soha ne tárgyalj a némettel ne próbálj összeegyeztetni sem, neked muszáj diktálni. Ha ezt nem csinálod akkor a német biztosan becsap tégedet.”

Ez a német-ellenesség hazánkra is kiterjedt. Az Apponyibékeküldöttséget Párizsban internálták. A Kún rezsimnek megígérték, hogy ha visszavonják a csapatokat a Felvidékről akkor meghívják a Tanácsköztársaságot Párizsba. Kún vissza rendelte a csapatokat, de meghívó nem jött. Ezután (mint ezelőtt) Párizsból csak vádalk, parancsok és fenyegetések jöttek.

Néhány szót a „Kis keleti latin testvéréről” Románia küldöttségéről a békekonferencián. A román delegációt M. Bredinau vezette. Őt mindenki utálta, és a jelzők amiket Harold Nicolson papírra vetett nem kérnek kommentárt: bolond, oktalan, bosszantó, és provokatív.

De Románia szerencsésére az oláh

diplomata hibáit kijavította a brit származású Marie román királyné aki 1919. március 6-i párizsi érkezése után mindenkit (már a férfiakat) elbűvölt (kivéve Wilson elnök). Raymond Poincaré megfigyelte, hogy Clemenceau a román királyné érkezése után Romániát már nagyobb megértéssel és szimpátiával kezelte. A bit királyi családdal rokoni kapcsolatban álló Marie angliai utazásának egyik fénypontja volt hogy Londonban a vasuti állomáson George király és felesége fogadta utána pedig a Buckingham palotában kapott szállást. Nagybritanniában nagyon sok fontos és befolyásos emberrel találkozott mint pl. lord Curzon külügyminiszter, Winston Churchill, and Waldorf and lady Astor. Az „exotikus” és gyönyörű szép román királyné mindenhol nagy sikert aratott (a siker eléréséhez milyen módszerek voltak alkalmazva azt most ne feszegezzük.)

A román királyné nagy meglepéssel vehette tudomásul, hogy neki is köszönhető, hogy a Párizs környéki békék eredménye az, hogy Románia területe háromszorosává bővült. Hej, az ország gyarapítást nem csak lőfegyverrel lehet nyélbe ütni!

VESSZEN TRIANON!

Kroyherr Frigyes

HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK

többen.

***

Németországban törvényt hoztak a gyermekházasság tilalmáról. Minderre azért volt szükség, mert a migrációs válság miatt megemelkedett a házasságban élő fiatalok és gyerekek száma az országban.

Csak 18 év felett köthetnek házasságot

A szövetségi parlamentben, a Bundestagban hajnalban elfogadott törvény kimondja, hogy Németországban csak 18 éven felüliek köthetnek házasságot.

Ezzel megszűnt az a szabály, hogy 16 vagy 17 évesen is lehet házasságot kötni, ha a partner felnőtt, és az illetékes családjogi bíróság hozzájárul a frigyhöz.

Érvénytelen lesz a külföldön kötött házasság, ha az egyik fél 16 év alatti Továbbá automatikusan érvénytelené válik valamennyi külföldön létrejött házasság, ha 16 év alatti emberrel kötötték. A 16 és 18 éves kor között külföldön kötött házasságok esetében a családjogi bíróság dönt.

A házasság felbontásától csak kivételes esetben tekinthet el, például életveszély kialakulásának megelőzése érdekében, vagy ha a házassági kapcsolatba fiatalokként belépett ember már felnőtt, és nem kíván kilépni a kapcsolatból.

A törvényt a kormánypártok — a jobbközép CDU/CSU és a szociáldemokraták, a SPD — képviselőinek szavazataival fogadták el. Az ellenzéki pártok — a Baloldal, a Die Linke és a Zöldek — szerint a kormány javaslata elfogadhatatlan általánosító, és nem alkalmas a gyermekházasság problémájának kezelésére.

1475 házasságot kötöttek, amiben legalább az egyik fél fiatalos

Kormányzati adatok alapján Németországban tavaly 1475 olyan, külföldön kötött házasságot tartottak nyilván, amelyben van 18 éven aluli fél. Ezek között 361 házasságban az egyik vagy mindkét házastárs 14 éven aluli gyermek.

A tényleges szám ennél nagyobb lehet, mert az állam nem mindig értesül az egyházi — például muzulmán egyházi személyek előtt kötött — házasságokról, de a gyermekházasság így sem tömeges jelenség.

***

Szigorítja a dán kormány a koldulás elleni intézkedéseket, melynek célja az agresszív kéregetés megfékezése.

Lars Lokke Rasmussen dán miniszterelnök azt mondta, sokan már nem érzik magukat biztonságban. Úgy határoztak, hogy az első alkalommal a kéregetők büntetését megduplázzák, azaz 14 napos börtönbüntetést róhatnak ki az agresszív kéregetőkre.

Továbbá nagyobb jogköröket biztosítanak a rendőrség számára is, hogy felszámolják az illegális táborokat.

Az új törvény várhatóan szeptemberben lép életbe. Az indítványt mindenki támogatta.

Csak addig támogatjuk az intézkedéseket, amíg azok nem büntetik a hajléktalan dán állampolgárokat.

— mondta **Matte Frederiksen**, a szociáldemokraták vezetője.

Soren Pape Poulsen igazságügyi miniszter azt mondta, hogy a kérdést más európai uniós tagországokkal közösen is fel kéne vetni, hiszen „számos uniós tagország küzd hasonló problémákkal”.

***

A különböző generációk érthető módon teljesen más elvárásokkal állnak az élethez, a munkához vagy épp a pénzhez, így ahhoz is, hogy mire és mennyit érdemes költeni. Rengeteg nagy hiba van, amit az Y-ok a pénzükkkel elkövetnek, de okos gazdálkodással ezen lehet változtatni, sőt akár 15 százalékos fizetésemelést is el lehet érni.

Az Y-ok csupán 2-3 százalékanak van legalább 1 milliója

A hazai Y generáció, azaz a 23-36 éves korosztály átlag havi költsége fejenként mintegy 95 ezer forint, azonban a legalacsonyabb jövedelmű és a jómódú Y-ok havi kiadásai között ötszöröse között vannak.

Ráadásul az Y generációnak csupán nagyjából 2-3 százaléka rendelkezik 1 millió forinttal, vagy annál nagyobb összegű félretett pénzzel — olvasható a Vienna Life blogján.

Diákmunkát kereső fiatalok

Ez utóbbival kapcsolatban egy érdekes ellentmondásra hívja fel a figyelmet a MarketWatch: egy kutatás szerint az Y-ok 88 százaléka szeretne többet megtakarítani, de csak 36 százalékuk tervezi, hogy kevesebbet fog

költeni.

A legnagyobb hibák, amit egy Y a pénzével elkövet

Ebből is látszik, hogy az Y-ok komoly hibákat követnek el a pénzükkel szemben. Az amerikai Forbes listájában szereplő hasznos tanácsokat idézi, amelyeket az X-eknek és a Z-eknek is érdemes megfogadniuk.

A diákhitel törlesztik, a nyugdíjra pedig nem tesznek félre. Az akár több százezer forintos tandíjat sokan nem tudják zsebből fizetni, így muszáj felvenni a diákhitelt. Ám amikor elkezdnek dolgozni, már könnyebben ki tudják fizetni, amiért 5 ezer forintot, amivel 12 milliót is összegyűjthetnek, mire nyugdíjba mennek.

Sokan és sokat költenek olyan luxustermékre, amelyet nem engedhetnek meg maguknak

Hitelből vesznek luxuscikkeket. Itthon is népszerűek például a különböző áruvásárlási hitelek vagy gyorskölcsönök, amelyekből sokan fogyasztási cikkek vagy utazást finanszíroznak. Kifizetődőbb eldönteni, mire van igazán szükségünk, és mi az, ami ráér addig, amíg futja rá a jövedelmünk-ből!

Menő helyen laknak, pénzügyi feledet nélkül

Ha a lakhatási kiadásai a bevételek több mint 50 százalékára rúgnak, az már nagyon sok!

Ilyen esetben célszerűbb egy olcsóbb környékre vagy kisebb lakásba költözni.

Így érhet el 15 százalékos fizetésemelést egy Y

Aki azt gondolja, hogy az Y-ok szinte évente váltanak munkahelyet, és csak a magasabb fizetés motiválja őket, az téved. A Bloomberg cikke szerint sokkal fontosabb számukra a stabil munkahely: Nagy-Britanniában például 25-ből átlagosan csak 1 Y vált munkahelyet 30 éves kora előtt.

80-90 éves koráig tervez dolgozni az Y generáció

Emiatt pedig sok pénztől esnek el, elemzők szerint ugyanis a váltás egy 20-as éveik közepén járó dolgozóknak átlagosan 15 százalékos fizetésemelést jelent.

Ha már a munkánál tartunk, a MarketWatch cikke szerint a brit fiatalok többsége arra számít, hogy akár 80-90 éves korukig is dolgozni fognak.

***

A Financial Times utánajárt annak, hogy a brexit miatt az Egyesült Királyságnak összesen hány nemzetközi egyezményt kell újratárgyalnia. Az Európai Unió második legnagyobb gazdasága 2019-ben elhagyja a közöset, miután a szavazók 51,9 százaléka a kilépés mellett szavazott a 2016. június 23-i referendumon.

Ezzel 2019-ben Nagy-Britannia 1973 óta tartó, 46 évnyi tagság után újra önálló ország lesz gazdaságilag.

Megjósolhatatlanok a brexit gazdasági hatásai

Az Európai Unió tagjaként egységes szabályozás alá esett rengeteg egyezmény, amelyeket most Nagy-Britanniának egyesével mind újra kell tárgyalnia.

Egykori gyarmatrendszere miatt és a kontinens egyik legnagyobb gazdaságaként kiterjedt kereskedelmi hálózata van az országnak, emiatt pedig az

egyezmények újratárgyalása korántsem lesz egyszerű feladat.

Az Egyesült Királyságnak 168 nemzetközi országgal kell majd dűlőre jutnia.

Eddig uniós tagországgal egységesen „harmadik országgal” kezelték ezeket a nemzeteket.

Égyes hivatalnokok szerint már az is félelmetes munka, hogy az 1973 előtti egyezményeket visszaállítsák és újratárgyalják, hiszen azóta rengeteg olyan dolog történt a világban, amelyek ezekben az egyezményekben nem szerepelnek.

Ilyen például az internet felbuknásával párhuzamosan megszülető online világ, a repüléssel kapcsolatos szabályozások, szatellit-felállítás, vagy a nemzetközi tengerjog elfogadása.

Theresa May brit miniszterelnök aláírja a Lisszaboni Szerződés 50. cikkelyének aktiválását bejelentő levelet a londoni kormányfői hivatalban 2017. március 28-án

Persze ha teljesen a nulláról kezdődnek a tárgyalások, akkor ez a feladat még végeláthatatlanabbnak tűnik.

Van egy másik elképzelés is, amely szerint a harmadik országoknak csupán le kellene másolniuk az unióval kötött szerződéseket, és ahová eddig EU volt írva, oda egyszerűen be kell helyettesíteni azt, hogy UK (Egyesült Királyság).

A brexit hívei szerint ez egy egyszerű alkalom arra, hogy az Egyesült Királyság ledobja magáról a brüsszeli dogmákat, és kedvező pozíciókat vívjon ki magának. Ha ez nem sikerülne, akkor se lennének rosszabb helyzetben, mintha az uniós szabályozás alá esne az ország.

Több állam azonban máris jelezte, hogy nem fogja magát hagyni, Norvégia például bejelentette: mindent megtesz, hogy kedvezőbb feltételeket vívjon ki a halászat területén.

A bárányimportról szóló kvótát is újra kell tárgyalni

Vannak olyan egyezmények is, amelyek többloldalú megállapodást igényelnek, néhány esetben például a Kereskedelmi Világszervezet (WTO)

egyhangú jóváhagyása is szükséges. Ehhez az kell, hogy mind a 164 tagország ugyanúgy szavazzon, vagyis a végtelenségig lehet vétőzni bizonyos szerződéseket.

Ilyen például az új-zélandi bárányimportra vonatkozó kvóta, amelyet újra kell számolni, és az alkudozás a végtelenségig elnyúlhat.

Mennyi egyezményről beszélünk?
A Financial Times összegzése szerint 759 egyezményt kell újratárgyalni.

A teljes lista ide kattintva elérhető.

Ezek jelentős része a kereskedelemmel kapcsolatos (295 darab), míg a második leggyakoribb kategóriába a szabályozói együttműködésekbe tartozó egyezmények kerültek.

Kategóriák szerinti bontás (darab)

A sziszifuszi munka a június 8-i választás után kezdődhet el, mert sokan hangsúlyozzák, hogy az egyezmények újratárgyalásával nem szabad megvárni a tényleges kilépés időpontját.

Ez rengeteg human erőforrást igényel, hiszen például a Chilével a kardhalhalászatról kötött megállapodástól a kambodzsai textilegyezményen át mindent egyesével kell majd átnézni.

A kardhalak sem menekülhetnek a tárgyalás elől

A tárgyalásokat folytató szerv, az Egyesült Királyság Kereskedelem-politikai Központja szerint legalább 700 ember kell csak ahhoz, hogy tárgyaljanak, de ebben a létszámban még nincsenek benne azok, akik a háttér-munkát végzik.

Az intézménynek jelenleg mindössze 300 alkalmazottja van.

***

**54 Koornang Rd.
Carnegie VIC 3163
(03) 9563-1006**

Magyar Pékség
Hazai ízek, bő választék hazai tudás
és gyakorlat alapján.
*Specialitásunk a fonott kalács
valamint az eredeti magyar pogácsák.*
ÚJDONDSÁG:
Minden pénteken és szombaton
friss lángos

**126 Main St. Croydon VIC 3136
Tel.: (03) 9723-1807
E.mail: info@hungarianbakehouse.com.au**

Meghívó

A Szent László Társaság és Rend

szeretettel meghívja Sydney magyarságát hagyományos évi díszbédünkre, amit 2017. június 25-én, vasárnap du 1 órakor tartunk a Punchbowl-i Magyar Központban (1-5 Breust Place Punchbowl).

Részvételi szándékukat kérjük jelezzék június 18-ig az alábbi telefonszámokon:

Gerecs Károly 9743 1748

E-mail: kgerecs@hotmail.com

vagy Horváth Olga 958 4034

Az ebéd ára 25 dollár

Belépődíj nincs, adományokat köszönettel elfogadunk, az ebéd árából fedezzük kiadásainkat, és adományainkat Magyarországra az arra rászorulóknak.

61 évvel a bemutatója után újra vetítik Cannes-ban a Körhintát, ami megismertette az országgal **Törőcsik Marit**, nagy rendezőt faragott **Fábr Zoltánból**, és visszahelyezte Magyarországot a filmes térképre. Ennek alkalmából felelevenítjük, hogyan csúszott át a film Rákosi Mátyás cenzúráján, miért lelkesedett érte a fél világ Cannes-ban, és miként érte el Törőcsik Mari a magyar **James Deannel**, hogy még a cinikusok is himni kezdjenek a szerelemben. Íme, négy nyomós érv a mellett, hogy miért számít még ma is az egyik legjelentősebb filmünknek a Körhinta.

Ma már lehetetlen elképzelni a magyar filmtörténetet Törőcsik Mari nélkül, pedig nem sokon múlt, hogy elmaradt átütő erejű bemutatkozása a Körhintá-ban. Fábr Zoltán ugyanis sehohol nem találta az ideális színésznőt az alázatos, de méltóságteljes parasztlány szerepére, hiába castingolta végig az országot a filmjéhez, mint egy korabeli **Nemes Jeles László**, és nézett meg a főiskolások és a fiatal színésznők mellett amatőröket is.

Sarkadi Imre, aki a Körhinta alapjául szolgáló novellát írta, már vissza akarta venni a forgatókönyvet Fábréktól, mondván, ha nem találnak megfelelő Pataki Marit, akkor nem engedi megcsinálni a filmet, amikor a Színvívészeti Főiskola tanára, **Versényi Ida** Fábr feleségének figyelmébe ajánlotta elsőéves diákját, **Törőcsik Mariant**.

Sztárt csinált a lila ajkú lányból

A szegény sorból származó diák az osztálytársaitól kapott ruhákban, cipőben és sminkben ment el az első megbeszélésre Fábrhoz, „ajtónyitáskor kezicsókókolommal köszönt, a szobában a karosszék szélére ült le, nagyon ideiglenesen, mint aki szűkség esetén futni, vagy ha azt mondják, elég volt, akkor azonnal, akadálytalanul mehesen” — emlékezett az első találkozásra a rendező, amiről a színésznőnek egészen más ragadt meg a memóriájában.

„Arra emlékszem, hogy zavarban voltam. Az osztálytársnőim ugyanis lilára festették az ajkamat, ami egy adott pillanattól fogva szörnyen idegesített. Az járt a fejemben, hogy talán mégsem így kellene kinézniem, hanem olyannak, amilyen vagyok.”

A rendezőt a lila ajkú Törőcsik is

meggyőzte, a többieket viszont csak a próbafelvétel. Még **Sarkadi Imre** is, aki úgy gondolta, hogy Pataki Mari szerepére nincs megfelelő színésznő Magyarországon, elámult a játéktól.

„A felvétel napján még semmit sem lehetett tudni, csak azt, hogy van néhány esélyes. Ő köztük volt. A vásznról már ordított, hogy ő az egyetlen, igazán lehetséges Pataki Mari. Hamvassága, őszintesége, hiteles népisége mindenkinél igazabb volt” — idézte fel az első benyomásokat Fábr, aki szerint Törőcsik a forgatáson olyan fegyelmelzeten és koncentráltan dolgozott, mint egy kis katona.

„Törékeny alkatát meghazudtolva fardhatatlan volt. Reggeltől estig. Ha kellett, estétől reggelig. Arcának szemének kifejező ereje már az első napokban nőttön-nőtt. Ki ne emlékezne —, ha látta valaha a Körhintát — a kukoricamorzsolás estében Pataki Mari fáradt csüggedésére, ahogy a neki szánt sorson töpreng, a kukoricát, korán megvénuült anyja arcát nézi, s hallgatja a szobából apja alkudozását leendő vejével? És a változást — mintha a nap sütne ki — amikor **Bíró Máté** betoppan? Ezek voltak az első forgatási napok. A kifejezőerő gazdagságán elcsodálkozik ma is a néző. Mi lehetett ebben a kislánynyan? Mi tette képessé erre az érzékenységre?”

Törőcsik szerint nem más, mint maga Fábr Zoltán. Ő volt az, aki felszínre hozta képességeit, és kicsiszolta nyers tehetségét. „Ne tévedjünk: én ott még nem vagyok színésznő. Semmit sem tudtam a szakmáról. Nekem ott csak a tehetségem és az érzékenységem működött. Fábr úgy dolgozott velem, mint egy gyerekszínésszel. Elmagyarázta, mit kér; és én azt pontosan éreztem. [...] Én a Körhintában pontos voltam, de tökéletesen önmagamot adtam. Máshoz ugyanis nem voltak eszközeim.”

A tapasztalatlanság okozhatta, hogy Fábr, aki egyébként a kifinomult, intelligens színészvezetés mestere volt, nyersebb eszközökhöz volt kénytelen folyamodni. Ha sírnia kellett, megbántották Törőcsiket, ha nevetni, akkor azt kiabálták neki: „Nyeríts, Mari!” Ez valamilyen oknál fogva mindig működött a forgatáson. A stúdióban nem: ott **Újvári Viktória** szinkronizálta a nevetését.

Így lett szerelmes Törőcsik Mari

„Nevetni kellett hosszú percekig, és az egészet egyben vették fel. Van, aki ezt tudja... Nekem akkor nem ment. Sem a sírás, sem a nevetés. Nem tudom, miért. De Soós Imre, aki zseniális színész volt, ő is csak úgy tudott hahotázni, hogy közben csiklandozták. Újvári Viktória meg odaállt, és addig nevetett, amíg akarták.”

A korabeli nézők erről persze mit sem tudtak: ők egyből beleszerettek a színésznőbe és abba, amit sugárzott. A tisztaságába, naivitásába, és a reménybe, hogy talán lehet másképp is, mint az asszonyi sorba, az önfeladásba belerődve élni.

Törőcsik a filmet 3000 forintért, vagy ahogy ő fogalmazott, másfél pár cipő árért csinálta, de a sikert nem lehetett pénzben mérni: elmondása szerint olyan csúcokra repítette a Körhinta, ami a többi színésznő számára elérhetetlen volt akkoriban.

Törőcsiknek neve lett. Szó szerint: amikor 1955-ben az egész ország a Liliomfi lázában égett, Fábrt aggasztani kezdte, hogy Krencsey Marianne után még egy Mariann kerül majd be a köztudatba, és az emberek keverni fogják a két színésznőt. Azt javasolta, változtasson nevet Törőcsik. De Törőcsik nem akart. Hosszas tanakodás után végül az operatőr, **Hegyi Barnabás** rukkolt elő a megoldással: „**Ha Jászainak jó volt a Mari, legyen az jó neked is! Legyél Törőcsik Mari.**”

Talpra állította a magyar filmet

A Körhintával azonban nemcsak korszakos sztár született, hanem újfajta filmművészet is. Ami persze csak Magyarországon számított újnak, ahol a II. világháború után lassan szedte össze magát a filmszakma, és mire talpra állt, már a Magyar Dolgozók Pártjának szövegét kellett fújnia. Az 1948-as államosítást követően a kommunista párt a filmipart is kézi vezetésre állította. A minisztériumban döntöttek arról, milyen témákról készüljön film, és a forgatókönyvekbe nem ritkán maga Rákosi Mátyás is belenyúlt.

A Párt okítani akarta a nézőt, ránevelni a szocialista erkölcsre és munkamorálra, és ennek zálogát a forgatókönyvben látta. A könyveket egy erre létrehozott szerv, a Központi Dramaturgia írta és ellenőrizte, és az elfogadott és gondosan cenzúrázott forgatókönyvhöz az utolsó betűig ragaszkodniuk kellett az előző rendszertől itt maradt és „ideológiailag fejletlen”, de szakmai tudásuk miatt nélkülözhetetlen rendezőknek. Bármi, ami elvonta a figyelmet a pártpropagandától, így például a markáns rendezői stílus is, burzsoá formalizmusnak minősült.

Ebbe a termelési filmekkel és sztáhanovista hősökkel teli korbba robbant be a Körhinta. Ahol még az is felszabadítóan hatott, hogy a történetet nem a kommunista párt rémálmai — aljas kulákok, vagy a reakciós elemek szabotázsai — népesítik be, hanem egy falusi Rómeó és Júlia. Persze, a Körhinta is hűen közvetítette az aktuális direktívát a tézésesítésről, de a „kilépni vagy bennmaradni” nem éppen shakespeare-i dilemmája súlytalanává vált a szerelmesek lázadása mellett.

És ez elsősorban Fábr stílusának köszönhető. Fábr, aki festőnek tanult, és a képzőművészet felől közelített a filmhez, előre lerajzolta a film összes beállítását, és azokhoz a forgatás során is ragaszkodott. Így aztán

nem csoda, hogy bár vannak a filmnek nagy mondatai, mint „A föld a földhöz házasodik”, vagy az „Én nem tudok nélküled, csak meghalni”, mégis a képei a legemlékezetesebbek. Azok beszélnek a legszebben a generációs lázadásról, a fiatalság és a szabadság később elvesző mámoráról, amikor az ember még azt hiszi, minden lehetséges. Amikor egy szilaj tánc, egy önfeladott nevetés kitalálhatja az egész világot.

És ehhez —, hogy a képek meséljék el a történetet — a korabeli néző nem volt hozzászokva. Ő úgy tudta, a filmben a dialógus a lényeg, a II. világháború előtt azért, mert verbális poémokra épültek a vígjátékok, ebben volt erős **Kabos Gyula**, meg a pesti kávéházi humor, utána pedig azért, mert szóban kellett elszavalni a propagandát.

A magyar filmben a Körhinta vitte vissza az evidenciát, miszerint a film vizuális művészet, és Fábr robbanékony dramaturgiájú, mégis költői montázsai, a monoton munkát, az elrövedést, vagy épp az önfeladott mámort hatalmas erővel éreztető képei rengeteg magyar filmrendező inspiráltak.

A fiatal filmesek, akiket nem elégtettek ki a **Keleti Mártonok** és a **Bán Frigyesek** iparosmunkái, példaképre találtak Fábr Zoltánban, aki a kimondott szó helyére a képet állította, és ezzel nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a hatvanas évek elhozza a magyar film aranykorát.

Visszarakta Magyarországot a filmes térképre

A Körhinta 1956 májusában, a 9. cannes-i filmfesztiválon mutatkozott be a nemzetközi közönségnek, ahol olyan illusztris társaságban versenyzett az **Arany Pálmáért**, mint Alfred Hitchcock (Az ember, aki túl sokat tudott), Ingmar Bergman (Egy nyári éj mosolya), Akira Kurosava (Egy lény feljegyzései), Vittorio de Sica (A tető), vagy épp Humphrey Bogart, akinek utolsó filmjét, az Annál súlyosabb a bukásuk... című bokszoos noirt vetítették.

Nem indult jól a fesztivál: Fábr rezignált tömondatokban jegyezte fel naplójában, milyen érdektelenség kísérte az első, délelőtti vetítést. A délutáni viszont, amire úgy készülődtek, mintha a temetésükre mennének, a mennybemenetelük lett. A film utolsó perceit végigtapsolta a közönség, és annyira fellelkesült, hogy a vetítés után feltörték a magyar delegáció standját, és szétkapkodták a filmhez készült sajtófotókat. **A Körhinta olyan szenzáció lett Cannes-ban, mint két évvel ezelőtt a Saul fia.**

A sikerbe nyilván belejátszott az izgalom is, hogy a nyugati néző beleszeretett a vasfüggöny mögé, de a szakembereket már Törőcsik Mari keresetlen játéka és Fábr rendezése nyűgözte le, akit a precizitása és felkészültsége miatt csak japán tornanárnak becéztek itthon. Egy lelkes kritikus, bizonyos **François Truffaut**, aki három évvel később maga is film-történetet írt a Négyszáz csapással, így írt a Körhintáról:

„Fábr Zoltán magyar filmjének, a Körhintának új megtekintése megerősítette első impressziómat: *íme, itt a nagydíjas film, az én nagydíjasom, ha Favre-Le Bret úrnak lett volna annyira esze, hogy engem nevez ki zsűrielnöknek, abszolút hatalommal...* A Fesztivál igazi sztárja Törőcsik Mari volt,

anélkül, hogy tudott volna róla; Fábr Zoltán csodálatos filmjének, a Körhintának hősnője érdemelte volna a legjobb női alakítás díját, ha nem kell Budapesten vizsgázni, ugyanis főiskolai hallgató.”

Törőcsik valóban nem volt ott Cannes-ban, de nem azért, mert vizsgázott, hanem mert már ahhoz is **Gellért Endre**, a Nemzeti Színház rendezőjének közbenjárásra kellett, hogy leforgathassa a filmet, mert a Színművészeti már akkor sem engedte el külsős munkákra az elsőéves hallgatókat. De amikor már egész Cannes Törőcsikért rajongott, **Darvas József**, a kulturális miniszter hazatelefonált, és kérvényezte: 24 órán belül reptessék ki a színésznőt.

Törőcsik meghallgatta a javaslatot, majd köszönte, de nem élt a lehetőséggel. Úgy vélte, ruhája Fábr meghallgatásán még elment, de a legnévösebb filmfesztiválon már nem lett volna jó. „Oda estélyi ruha és táská is kellett volna. Ilyesmire nekem egyáltalán nem futotta. Apáméknak sem volt pénzük. Akkoriban anyám háború előtt átalakított kabátjában jártam.”

Később így emlékezett: „Végül [összeszel] elmentem a párizsi bemutatóra, ott megismertem Truffaut-t, aki addigra ódákat írt rólam. Bemutattak Franciaország leggazdagabb producereinek, aki úgy beszélt magyarul, mint én.

1956. október 23-a előtt egy nappal érkeztem haza Párizsból. Ha én akkor egy ilyen siker után visszamentem volna, és azt mondom, szeretném, ha egy évig taníthatnának franciául, tárt karokkal vártak volna. De nem véletlenül áll a végrendeletben az, hogy a hamvaimat szórják a Tiszába.”

Törőcsiket végül nemcsak Párizs, de Cannes is kárpótolta, amikor a Déryné, hol van? címszerepéért megkapta a legjobb női alakítás díját. Fábrt nem. Hiába lépett elő az első számú magyar filmrendezővé, élete végéig keserű csalódásként élte meg, hogy a Körhinta nem nyert Arany Pálmát. A zsűri A csend világának ítélte a fődíjat, amivel Cousteau kapitány forradalmasította a természetfilmezést, de ha már díjazta a költői humort a versenyfilmekben, márpedig díjazta — abban az évben Bergmanét —, talán a költői szerelem ábrázolásáért is kiállított volna egy oklevelet a Körhintának.

Ettől függetlenül Fábréknak érdeme elvitathatatlan abban, hogy áttörte külföldön az érdektelenség falát, és jó pár évvel az Ének a búzamezőkről (1947) és a Valahol Európában (1948) után újra reflektorfény vetült a magyar filmre. Sokan, köztük a később a Ha...t rendező **Lindsay Anderson**, egy új nemzeti filmművészet születését látták a Körhintá-ban, a magyar film akkori csúcsteljesítményét, amit csak tíz évvel később tudott felülmúlni **Jancsó Miklós** és a **Szegénylegények**.

És Cannes is megőrizte emlékeztében a filmet: a magyar filmes küldöttség állítólag még 25 évvel később is ingyenpesszgot kapott a fesztiválpalota bárjában, amiért anno itt mutatták be a Körhintát. Hiába, Cannes-ban még a főpincérek is filmgourmandok!

Visszatér Cannes-ba a Körhinta

A Körhinta digitálisan felújított, 4K felbontású verzióját tűzte másorra az ideai cannes-i filmfesztivál. Idén

a magyar James Deanbe

hetvenedik alkalommal rendezik meg a fesztivált, így most a Cannes Classics program keretében a rendezvény múltjára koncentrálnak. Tizenhat, az idők során Cannes-ban bemutatott nagyjátékfilm vetítésével tisztelegnek a fesztivál gazdag történelme előtt. A Körhinta mellett többek között A félelem bére című zseniális kalandfilm, a Nagytás **Michelangelo Antonioni-tól** és **Andrzej Wajda Arany Pál-mával** díjazott mesterműve, a Vasember is újra látható lesz a fesztiválon.

Még ma is alig akad nála szebb szerelmes filmünk

A legjobb érv mégis az a Körhinta mellett, hogy több, mint 60 évvel bemutatása után is csak keveset veszített az erejéből. Képei máig hatnak, figurái élnek. Pedig már nem érzékeljük a filmyelv újszerűségét, mert ez a franciák költői realizmusából és az amerikaiak feszes dramaturgiájából összegyűrt stílust már a hatvanas években is klasszikusnak és régimódinak érezték.

Ma már irodalmi fordulatként olvasuk Fábri naplójában, hogy „remegő gyomorral” láttak neki a forgatásnak, mert az elfogadóbizottság egyik tagja hevesen kirohant a Körhinta ellen, hogy „nincs köze a szocialista mezőgazdaság problematikájához”, de Rákosi Mátyás 1955-ben, „a visszaszerzett hatalom örömeiben” nem akart beleszólni a vitába, és hagyta, hadd forogjon le a film.

És ma már csupán érdekes anekdota az is, nem feltétlen az olasz neorealizmus hatása, hogy Fábri a tűzoltóságot is kivezenyezte a forgatásra,

hogy locsolják fel a földutat, mert az út koszával akarta ellenpontozni Máté és Mari szerelmi vallomásának romantikáját.

Az anekdota szórakoztató, a sár viszont valódi. Az a mi sarunk. Abban szerelem van, ahogy a fiú a téesziroda előtt meglátja Mari lábnyomát a sárban. Valaki azt írta egyszer: azért olyan hatásos a csárdásjelenet, amikor a fiatal szerelmesek egymásba kapaszkodva táncolnak a kifulladásig, mert egy szűk szobában vették fel. A szabadban elveszett volna a lázadás. Hát ezért olyan szomorú film a Körhinta: mert nyomott benne a szabadság, és sárban dagad a szerelem. Hiába ide a happy end.

Ezeket a képeket nem lehet feledni. Törőcsiket, ahogy kiül a szemébe némán a lemondás. **Szirtes Ádámot**, az udvarlót, ahogy izzadságát törölgeti, mint a kisiskolás, és közben a legtöményebb melankóliát sem veszi észre a lány arcán. Vagy **Barsy Bélát**, ahogy villámlik a tekintete, és azt mondja: az atyaúrstenit. És az asztalra csap.

Rejtély, miért nem szúrták még ki ebben az odacsapásban az iróniát. Ahogy az elszámoltató bizottsággal vitázik, és veri az asztalt az igazáért, az asztalon meg ugrál a tintatartó. Az elvtárs babrál vele, hol arrébb rakja, hol a fedelét igazgatja, de a végén csak ráfröccsen az arcára a tinta. Ráfröccsen, és ő törölgeti, miközben a nagy szónoklatot halljuk a téeszről, a jövőről, meg az újszerű mezőgazdálkodásról.

Ez volna Fábri aknamunkája? A későbbi szatirikus, az Isten hozta, ör-

nagy úr! rendezője cinkos szemvillanása, ahogy szabotálja a mondanivalót a semmiből jövő iróniával?

Lehet. De az is lehet, hogy csak enyhíteni akar a hangulaton. Mert egyébként a Körhinta a robbanni készülő indulat filmje. Az emberek: ketyegő bombák. A nagy pillanatok: csírájukban elfojtott tragédiák. Barsy arcán a rémület, ahogy a lányába vágja a fejszét — és elhibázza. Szirtesén a tépelődés, ahogy hol a fejszét, hol meg Barsy koponyáját nézi, miután felbomlott az eljegyzés. *Vágja, ne vágja? Végül megalázottan kullog el, mint a vert kutya.*

Na és Soós Imre: a már-már feminin érzékenység és a legszenvedélyesebb férfiindulat keveredik benne. A magyar **James Dean lehetett volna**, ha az ötvenes évek magyar filmjében a szocializmus ellen is lehet lázadni, nem csak mellette. De nem lehetett, Soóst pedig akarata ellenére elkönyvelték parasztszínésznek, és a depresszióra meg alkoholizálásra hajlamos színész szép lassan felőrölte magát. A Körhinta forgatásán ugyan nem ivott, de morfiomot szedett, kétszer miatta állt le a forgatás, amikor „furcsa állapotban” jelent meg a helyszínen.

Egy évvel a Körhinta bemutatója után, máig tisztázatlan körülmények között meghalt, a hivatalos verzió szerint feleségével — pszichológusával — együtt öngyilkos lett. Pedig mekkora tehetség volt! Mennyi harag, mennyi aggodalom és szívfájdalom sűrűsödött abban, ahogy felhúzta a szemöldökét. Nála nagyobb szemöldökráncoló azóta se állt magyar színésznek. Hangjában is ez a kettősség bujkált: a férfiasság és a kedvesség. A tapintat. Nem csoda, hogy Törőcsik Mari beleszeretett a forgatáson.

Honnan tudott ilyen fiatalon ilyen sokat a szerelemről? — kérdezték tőle egyszer. Törőcsik azt felelte: *túl volt akkor már egy 24 órás házasságon, osztálytársával, Bodrogi Gyulával járt, és közben megérintette Soós Imre érzékenysége.* Volt miből merítenie, ez a filmen is látszik: a színészek között szikrázik a levegő. Talán ennyi, és nem több a Körhinta titka. Hogy a két fiatal szerelme hiteles, hogy érzelmeik a moziban is őszintének tűnnek. És óriásinak.

„A Körhinta hatalmas ereje a szerelemben van, s az mindenütt lejött a vásznonról, és értették az emberek. Azon kívül, hogy Fábri páratlan érzéke átsüt a vásznon, Imre és köztem egyszer csak valóban felzeng a szerelem. Ez nem minden ilyen vagy hasonló filmben történik meg. És épp ezért lehetett olyan kirobbanó sikerünk a világban.”

Egy mellfogdosás margójára

A Körhinta sem kerülhette el, hogy egy dramaturgiai tanács véleményezze a forgatókönyvet, és megvizsgálja, megfelel-e a szocialista eszméknek, vagy fejlesztésre szorul-e bármilyen értelemben.

A vitáról részletet **Nádasy László**, a Körhinta társírója közöl Fábri Zoltánról írt portrékötetében — felbecsülhetetlen kordokumentum ez a téeszésítés feldolgozását és egy mellfogdosás jelentését elemző beszélgetés.

Urbán Ernő: Érdekes dolog — el lehet gondolkodni rajta —, hogy senki nem fordult ehhez a kérdéshez... sem-

mi irodalmi jele nem született annak, hogy mi lesz egy kilépővel, vagy mi van a termelőszövetkezetekkel, holott ez olyan lényeges és országos kérdés, amelyben véleményt mondani a művészet eszközeivel nemcsak kötelesség, hanem „kutyakötelesség” lett volna már réges-régen. S most itt van ez a könyv, s elsősorban ezért tartom iskolásan jelentősnek.

A második, amiért nagy élmény volt olvasni a könyvet, az, hogy olyan művészi erővel van megírva, hogy az embert megdöbbeníti, megrázza és nagyon komolyan elgondolkoztatja. S nem úgy van benne a tanulság ki-mondva — hiába hangzik el az benne, hogy az időt nem lehet visszafordítani —, mintha egy tézist elkezdenénk il-lusztrálni, jól-rosszul érvelve, hanem az egész, úgy ahogy van, ezt mondja ki. [...] A hétköznapi költészete van benne.

Várkonyi Zoltán: „A felszabadulás óta filmforgatókönyvben ilyen csodálatos női alak nem szerepelt. Ez az étellel teli, ez az egészséges, ez a becsületes, ez az izgalmas, ez a szűz és buja, szóval amit az ember egy nőről hallani, látni, élvezni és álmodni szeretne, az ebben a kislányban megtalálható. Megkeresni persze nem a dramaturgiai tanács feladata. (Derültség.)”

Keleti Márton: Nem azt mondja,

hogy „ne nyúlj hozzám”, hanem hogy „vigyázz, jönnek”... Ez azt jelenti, hogy „ha nem jönnének, nyugodtan megfoghatnád a mellemet”. [...]

Nádasy László: Nem azért mondja, hogy „vigyázz, bejöhetnek”, mert így gondolja, hanem ezt hozza fel ürügyül, hogy elhárítsa a férfit. [...]

Urbán Ernő: Akkor viszont nem juthatnak el a gombolásig.

Kovács András: Ebben benne van... a kényszerházasság apai kívánsága, a törvény kényszerítő erejének való engedés.

Nádasy Kálmán: A színész az apai kényszert nem tudja ebben a jelenetben eljátszani. Csak azt lehet eljátszani, hogy undorodik-e attól a kéztől, amely hozzányúlt, vagy nem.

Fábri Zoltán: Nem undorodik, hanem húzódozik. Az én elképzelésem az volt, hogy húzódozik, szeretne kitérni, de nem bír. [...] Én ti. nem hiszem, hogy itt csak két végleg állhat egymással szemben: hogy undorodik vagy örül neki. Nem tetszik neki. Van az életben csomó olyan szituáció, amikor az emberek kénytelenek úgy érezni, hogy valami kikerülhetetlen, valamit meg kell kezdeni, ami rossz, amit nem bírnak elkerülni.

Nádasy Kálmán: Ez nagy dráma, de akkor ezt meg kell csinálni. **SOÓS IMRET**

(Origo)

Megosztotta a nemzetközi kritikusokat Mundruczó filmje

A nagysikerű díszbemutató után megosztotta szombaton a külföldi kritikusokat **Mundruczó Kornél Jupiter holdja** című alkotása a 70.cannes-i filmfesztiválon. Az újságírók méltatják a magyar versenyfilm nagyszabású és látványos képi világát és rendezői virtuozitását, a politikai és misztikus mondanivalót illetően ugyanakkor megoszlanak a vélemények.

Acannes-i Fesztiválpalota Lumiere termében hosszú percekig állva tapsolta a közönség a világpremierén a magyar film alkotógárdáját. Az első francia és nemzetközi kritikák többsége megjegyezte, hogy Mundruczó Kornélnak rendezői tehetsége okán Hollywoodban a helye, Richard Linklaterhez, Alejandro González Inárittuhoz, Steven Spielberghez, Ridley Scotthoz hasonlítják az alkotás formai megoldásait.

A Le Figaro szerint „az akciójeletekben nem lehet nem elképedni Mundruczó rendezői virtuozitásától”, s „ugyanilyen vizuális meglepetés okoz azzal, ahogy megoldja a szürrealista levitációs jeleneteket”. „A főhős súlytalansága, az alig burkolt krisztusi parabola viszont nem tudja elrejtetni a nehéz üzenetet, már csak azért sem, mert Mundruczó Kornél egy zsánerfilm műfaji jegyein keresztül beszél a súlyos migránsproblémáról”.

A Le Monde szerint Mundruczó egy „homályos és alaposan kidolgozott allegória első követ dobta be acannes-i versenybe” azzal, hogy „egy, a rendőrség által megölt illegális szíriai bevándorlót feltámaszt és Krisztusként lebegtet a víz felett”. A cikkszerző **Jacques Mandelbaum** szerint **Mundruczó Tarr Bélához** és **Nemes Jeles Lászlóhoz** hasonló esztétikai érzékenységről tanúskodik. „A radikális filmes, a Jupiter holdjában ugyanakkor olyan területre viszi a nézőt, ahova nem biztos még, hogy ha szeretné is, tudja követni” — írta a Le Monde. A Libération úgy látja, hogy „Mundruczónak azonkívül, hogy mindannyian az apokalipszis felé rohanunk, nincs igazán mondanivalója a korunkról”, csak elképeszti a nézőt olyan technikai megoldásokkal, amelyekkel gyorsan bejuthat Hollywoodba. **Didier Péron** kritikus szerint a néző olyan állapotban jön ki a vetítésről, mintha „egy mosógép használati utasítását próbálta volna meg a gépen ülve elolvasni, miközben az centrifuga programban működik”.

A The Guardian elismert kritikusa, **Peter Bradshaw** szerint nehéz a filmet műfajilag behatárolni: nem egyértelmű, hogy az alkotás „a menekültellenes paranoiá szatírja, vallási parabola a bűnről és megváltástörténet, vagy pedig a szuperhős-mitosz feldolgozó szerzői film”.

A kritikus szerint a Jupiter holdja „nem hibátlan film, de a csillagokba tör”. A Variety film lap „lenyűgözően forgatott migránsthillerként” értékeli a filmet, amely nem fogalmazza meg egyértelműen azt, amit mondani szeretne. A Screen International „furcsa keveréknek” tartja az alkotást, amely olyan, mintha Az ember gyermeke című filmet vegyítették volna egy X-men-filmmel. *A Hollywood Reporter úgy látja, hogy a film történetvezetése nem ugyanolyan kreatív és gyönyörű, mint a rendezői megvalósítás, és így a mondanivalója zavaros marad.*

AUSZTRÁLIAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ
Nth. Fitzroyi Gyülekezet
Melbourne

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház

121. St. Georges Road, North Fitzroy Vic. 3068
szolgálatai

A victoriái kerület lelkipásztora Dézsi Csaba
Lelkészi hivatal: 121 St. Georges Road, North Fitzroy
Postacímünk: P.O. Box 1187 North Fitzroy, 3068
Az Egyház honlapjának címe:
www.reformatus.com.au
E-mail: melbref@gmail.com
Telefon: (03) 9481-0771
Mobile: 0414-992-653 (Dézsi Csaba lelkész)
Csutoros István főgondnok: 9439-7067 mob.: 0407 683 002

MELBOURNE (VIC)

2017. június 18-án vasárnap de. 11 órakor
ISTENTISZTELET

A North Fitzroy-i, Magyar Református Templomban
Igét hirdet: Nt. Dézsi Csaba
121 St. Georges Rd. (11-es villamos a Collins St.-ről, 20-
ik megálló (az Edinburgh Parkkal szemben)(Watkins
St.bejárat)

**9.30-tól — 12 óráig Vasárnapi iskola
a Bocskai Teremben**

12 órától EBÉD a Bocskai Nagyteremben,
Minden kedden de, 12. órától **Biblióra** a Bocskaiiban
Mindenkit szeretettel várunk!

NSW. SYDNEY

2017 június 18-án vasárnap de. **11.30 órakor**
Istentisztelet

Igét hirdet: **Nt. Péterffy Kund**
Uniting Church, Carrington Ave. **Strathfield**
Minden vasárnap az Istentisztelet ideje alatt **gyermekeknek**
is Istentiszteletet tartunk, szeretettel kérjük a szülőket,
nagyszülőket, hogy hozzák el a kicsinyeiket.

ADELAIDE

(SA) **2017. június 18-án** vasárnap de. **11 órakor**
ISTENTISZTELET

Igét hirdet: **Nt. Szabó Attila**
az Unley Uniting Churchben (Unley St. és Edmund Ave. sarok)
Minden **szombat este 5.30 órától BIBLIAÓRA**,
a Templom társalgójában. Mindenkit szeretettel várunk.

BRISBANE (QLD)

2017 június 18-án vasárnap de. 11 órakor
Istentisztelet

Igét hirdet: **Nt. Kovács Lőrincz**
Istentisztelet után ebéd, minden vasárnap a
Marsdeni Magyar Házban 150 Fourth Ave. Marsden

GOLD COAST — ROBINA

2017. (minden hónap első vasárnapján) június du. 2
órákor **Biblióra** (minden hónap harmadik
vasárnapján) **2017. június 18-án** vasárnap du.
2 órától Istentisztelet

Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz

Presbyterian Church Cottesloe Drv. and University Drv. sarok Robina
Aspley, Észak Brisbane minden hónap második
vasárnapján 2017. június 12 órától **Istentisztelet**
és magyar nyelvű játszócsoport gyermekeinknek
Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz
Aspley Uniting Church 748. Robinson Road Aspley.
Ez alkalommal szeretettel várunk mindenkit!

REFORMÁTUS SZEMLE

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház fizetett melléklete és kiadása

Felelős szerkesztő Csutoros Júlia

Postai címünk: P. O. Box 1187, North Fitzroy VIC. 3068

Telefon: (03) 9439-8300 Email: csutoros@tpg.com.au

Pünkösdi Istentisztelet a Nth. Fitzroy-i Magyar Református Templomban

*Nt. Dézsi Csaba készül Úrvacsora
osztásra.*

*Csutoros István adja ki a borkehelyből
Szabó Ilonkának.*

SZAKÁCSOT keresünk, heti egy alkalomra
a vasárnap ebéd elkészítésére.
Érdeklődni lehet a 0407 683 002
vagy 9439 7067 számokon

Disznótoros Ebéd

Július 9-én
vasárnap déli 12 órától

a Bocskai Nagyteremben

123 St. Georges Rd. Nth. Fitzroy
Watkins St. bejárat

az ebéd ára

25 dollár

**Sütemény
és italok kaphatók**

Asztalfoglalás

Dézsi Csaba 0414 992 653

Csutoros István 9439 7067

0417 683 002

Mindenkit szeretettel hívunk

Kína nagy ébredése – így változtathatja meg a vallás az országot

Az évtizedek alatt olyan kép alakult ki Kínáról, ahol a hit és vallási tradíciók marginális szerepet játszanak. Az ország rohamos gazdasági növekedése miatt főleg az óriási gyárakban dolgozó munkástömegekről, az egy-egy után megjelenő nagyvárosokról, a szennyezett légtörőrről és a növekedésből hasznot húzó újgazdagok térhódításáról szólnak a beszámolók. A vallások azonban sok mindent megváltoztathatnak.

A több mint 1,3 milliárd lakosú Kínában több száz millióan élnek a gazdaság adta új lehetőségekkel, azonban sokan nem találják a tradicionális kapaszkodókat, amelyek generációkon keresztül a kínaiak mindennapjait is meghatározták — írja a *Foreign Affairs*.

Azt gondoltuk, hogy a szegénység miatt vagyunk boldogtalanok. Ma már azonban sokan nem szegények, mégis boldogtalanok. Tisztában vagyunk az- zal, hogy valami hiányzik, és ez a spirítualitás — mondta egy 42 éves lelképásztor Csengtu városában.

Kína-szerinte több száz templom és mecset van, amelyek milliószámra várják a hívőket, azonban pontos számítások nincsenek arról, hogy a társadalom mekkora arányában gyakorolja valamilyen szinten a vallást. A kormányzati politika igyekszik ösztönözni a hagyományok ápolását, ezért például felújított több templomot is. Az országban azonban hosszú ideje vita folyik arról, hogy a nemzeti identitást mely emlékek ápolása szolgálja a leginkább.

Kínában több etnikai és vallási kisebbség él, például a tibeti buddhisták, vagy a muszlim uigurok, akiknek a vallási tradíciók megtartása már-már egyfajta ellenállás a központi hatalommal szemben.

Hasonló, vagy talán még erősebb kohéziós erővel bír Kína többségi társadalmában — mintegy kilencvenegy százalékban — a han kínai identitás, de a többség már mélyebb spirituális kapaszkodókat is keres.

Aligha túlzás azt állítani, hogy Kína olyan szellemi változáson megy át, mint az Egyesült Államok a 19. században, amikor az emberek többségét nyugtalanította a társadalmi és gazdasági változások többsége.

Az emberek belekényszerültek a nagyvárosokba, ahol sokan magányosnak érzik magukat, és nem kapnak válaszokat az alapvető kérdésekre, mint: *Miért vagyunk itt? Mi tesz minket boldoggá? Hogyan éljen az egyén, a közösség, vagy egy egész nemzet boldogan?*

A szellemi útkeresés veszélyes lehet a Kínai Kommunista Pártnak, de akár profitálhatnak is belőle, mindenestre a vezetés keményebb irányt képvisel a társadalmi, a gazdasági és a politikai változások terén, amely a vallásosság megtűrését is megnehezítheti.

Útkeresések

Nem feltétlenül az 1949-es kommunista hatalomátvétel volt a legmeghatározóbb időszak Kína történelmében, hanem éppen a 19. század, amikor az ország hagyományos civilizációja elkezdett összeomlani. Korábban Kína végig erőfölényben volt a szomszédjaival szemben, azonban a nomád népek — mint a mongolok vagy a mandzsuk — időnként be tudtak törni, de az ország erejét nem igazán kérdőjelezték meg.

Magabizottságát viszont már megvárta, amikor a Nyugattal találta szembe magát. Kína egy sor katonai

vereséget szenvedett el, mint az első ópiumháború idején is, amikor 1839-1842 között a brit haderő legyőzte a Csing-dinasztiát.

A század előrehaladtával Kína népe megtapasztalhatta, hogy a nyugati világ miképp osztotta fel Afrikát, Amerikát, vagy igazta le Indiát.

A század végére a kínai társadalom egyre inkább úgy gondolta, hogy az országnak változásra van szüksége: a tudomány, a technika, az oktatás, az egészségügy és a mezőgazdasági terén is.

Kína identitásválságával az emberek egyre radikálisabb változásokat akartak: nemcsak új politikát, hanem új dinasztiát is az ország élére. Megkérdőjelezték Kína intézményi rendszerét, és ezzel együtt a vallási hagyományait is. Az ország identitásának része a vallás — ma már szinte értelmetlen, ha a katolikus, zsidó, vagy muszlim kategóriában kellene definiálni, mivel a monoteista normákba nem illeszthető Kína vallási felfogása.

A vallás nem volt intézményesítve, nem volt központja, vagy nem volt kötelező jellegű liturgiája sem. Kína spiritualitása részben minimálisan a teológiára és elszórva a kisszámú papságára támaszkodhatott, de ez nem azt jelentette, hogy a vallás gyenge lett volna. Inkább ellenkezőleg,

a spiritualitás az emberek életének a része volt, és nem lett elválasztva a mindennapoktól. Becslések szerint Kínában közel egymillió templom volt a századfordulón, és sok faluban akár fél tucat épületben is tartottak szertartásokat.

A császári Kínában a bürokrácia viszonylag kis méretű volt, vagyis egy ember felügyelt körülbelül száz falut, amely több tízezer embert jelentett. A közösségek életét a helyi bizottságok ellenőrizték: biztosították a közösség védelmét, a templomok működtetését.

A templomok nemcsak szellemi terrek voltak, hanem — ahogy **Prasenjit Duara** történész is mondta — kapcsolati térként is funkcionáltak a hatalom és nép között. A templom lényegében a rendeletek, büntetések ismertetésének a helyszínül is szolgált.

Maga a császár nemcsak a politikai hatalmat, hanem szinte félistenként a szellemi vezetői szerepet is betöltötte, akire úgy tekintettek, mint az ég fiára.

Ezért is a változást sürgetők úgy látták, hogy először a vallást kell megváltoztatni a régi rendszer lebontásához.

Leszámolás az egyházakkal

A kereszténység a késő 16. században vetette meg a lábát Kínában, ezt azonban a 19. században kísérte más misszionáriuscsoportok megjelenése is, miközben véget ért az ópiumháború. De a kereszténység a befolyásos társadalmi osztályokban is elterjedt, pedig az iszlám egy évezreddel korábban érte el Kínát, azonban csak az ország perifériájáig jutott el.

A Nemzeti Párt vezetője, **Csang Kaj-szek** mint a modernizációt akaró mozgalom vezetője is azt mondta, hogy a protestáns keresztényeket meg lehet tűrni, azonban szerintük más babonákat száműzni kell Kínából.

A régi rendszer ellenében vallási tisztogatások kezdődtek el **Szun Jat-szen** — aki végül segített megdönteni a

Csing-dinasztiát, és létrehozta a Kínai Köztársaságot 1912-ben — utasításba adta, hogy rohamozzák meg a szülővárosában a templomokat, és döntsék le a szobrokat.

A Nemzeti Párt hatalomra jutása után, 1926-ban elindították az Új Élet Mozgalmat.

A cél az volt, hogy Kínát megtisztítsák az ópium-visszaélésektől, a szerencsejátékoktól, a prostitúciótól, felszámolják az írástudatlanságot, és elpusztítsák a babonákat.

A polgárháborúkat a japán megszállás követte, majd az 1949-ben **Mao Ce-tung** vezetésével a kommunisták átvetették a hatalmat. A 20. század közepére közel félmillió templom elpusztult, vagy politikai okok miatt átalakították más célokra.

A kommunisták kezdetben egyesületként kezelték a buddhistákat, a taoistákat, a muszlimokat, a katolikusokat és a protestánsokat is, ezeket a felekezeteket pedig a párt szigorú ellenőrzése alatt tartotta. A megmaradt templomokkal, mecsetekkel a párt központilag már nem foglalkozott, azonban gyakorlatilag csak kibebelezett szentélyek maradtak hátra: a kommunisták az ereklyéket elpusztították, a megmaradt és értékesnek gondolt egyházi műtárgyakon pedig túladtak a feketepiacon.

A katolikus fellegrvár, Tajjüan székesegyházát börtönnek alakították át, tartottak fogva benne papokat és apácákat, Kína-szerinte pedig házasságba kényszerítettek minden olyan vallásos embert, akik szüzességi fogadalmat tettek.

Az állami megtorlás következtében a vallás illegálisba szorult: a templomokban titokban találtak a hívők, a buddhisták és taoisták megpróbálták megmenteni a szentírásokat és a rituális kézikönyveket. A hatóságok megtiltották a nyílt meditációs vagy harcművészeti gyakorlatok végzését is.

Az emberek a lojalitásukat demonstrálva jártak Mao-kitűzőkkel az utcákon, és vették a kezükbe Mao vörös könyvét. Mao uralma alatt vallási pótlékként is működött a kommunista ideológia iránti áhítat, azonban a politikai buzgalom a színháték része is volt, mivel az emberek el akarták kerülni a párt bosszúgépezetét: a börtönbe kerülést vagy a halálos ítéleteket.

Hinni kell

1982-ben a Kínai Kommunista Párt kiadott egy 20 oldalas dolgozatot az Alapvető nézőpont és irányelv vallási kérdésben hazánk szocialista időszaka alatt címmel. A kiadványban megfogalmazták, hogy Mao hatalma alatt több visszaélés is történt: *a maoisták betiltották a vallási tevékenységeket, koholt vádakkal lehetetlenítették el másokat, és léptek fel erőszakosan a vallásos emberekkel szemben.*

A kiadványban az is szerepelt, hogy a párt mostantól tiszteletben tartja és megvédi a vallásos meggyőződésűeket, és újra megnyitja a papság képzésére az intézményeket. Mao halála után a kínai állam elmozdult a totális vallásellenességéből, de a párt még mindig ellenőrzése alatt tartotta a megmaradt templomokat, és mecseteket, ezért a hívők továbbra is illegálisban folytatták a vallásgyakorlást.

A vallásosság a többség számára így

továbbra is tabunak számított: 2014-ben például a Pew Research Center kiadott egy nagyobb tanulmányt a vallás globális megítéléséről, amiben az szerepelt, hogy a kínaiak tizennégy százaléka gondolja úgy csupán, hogy az erkölcs kötődik a hithez. 2015-ben, a WIN / Gallup International közvélemény-kutatás számolt be arról, hogy a kínaiak 61 százaléka egyáltalán nem hisz Istenben, ami jóval magasabb a globális 11 százalékos arányhoz képest.

Egy korábbi, 2005-ben végzett East China Normal University-felmérés szerint Kína harmincegy százaléka, azaz háromszázmillió ember vallásos hitben él.

Mintegy kétszázmillióan a buddhizmusban, a taoizmusban vagy más népi hiedelmekben hisznek, de ehhez a csoporthoz tartoznak azok is, akik istenítlenek például egy-egy történelmi személyiséget is.

A kínai állam szerint közel félmillió buddhista szerzetes és apácát tartanak számon, közel harmincezer buddhista templomban gyakorolhatják a vallásukat, negyvennyolcezerre tehető a taoista papok és apácák száma, és mintegy kilencezer taoista templom van, azaz kétszer annyi, mint a 90-es években.

A katolicizmus a gyengébb vallások egyike Kínában, becslések szerint tízenkétfélmillió híve van, és ez kevesebb, mint az ország lakosságának az egy százaléka. A protestantizmus ezzel szemben az egyik leggyorsabban növekvő vallás az országban: az 1949-es egymillióról közel húszmillióra nőtt napjainkra a hívők száma. Más becslések szerint a protestánsok száma sokkal nagyobb, mivel a hívők az állami ellenőrzést kikerülve földalatti szerveződésekben gyakorolják a vallásukat.

Jü Csien-zsung kínai szociológus szerint 2008-ban a protestánsok száma a negyvenötmillió és a hatvanmillió között volt. Bármi legyen is a pontos szám, tény, hogy a protestantizmus a legjobban a nagyvárosokban és a magasban képzetteknél terjedt el.

Az egyik legjelentősebb vallásellenes rajtaütés 1999-ben történt, amikor a Falun kung nevű csoportot betiltotta a kormány. Az ősi, kínai vallási meditációs módszerekkel foglalkozó csoport tagjai közül százan meghaltak a rendőri őrizetben, több ezret tartottak fogva tárgyalás nélkül, és többüket évekre munkatáborokba hurcolták el — állítják emberjogi szervezetek.

A vallásellenes megmozdulásokból az derül ki, hogy azok a felekezetek jártak rosszabbul, amelyek külföldi kapcsolatokkal is rendelkeznek. Vagyis a tibeti buddhisták, akik a számúzott dalai lámával tartják a kapcsolatot, de a kínai muszlimok vagy a keresztények is, akik más országokból kaphatnak útmutatást a vallásuk gyakorlásához — őket általános ellenőrzés alatt tartják. A vegzálások azzal is magyarázhatóak, hogy az állam bizalmatlan az egyházakkal szemben, amelyeket a hatalommal szembeni alternatíváként tartanak számon a politikai vezetésben.

A párt megfellebbezhetetlen

Mao halálát követően, a 70-es években Kína megpróbálta újjáépíteni a hitelességét és a gazdasági prospe-

ritással biztosítani akarta az egypártrendszer stabilitását. Sokan úgy gondolták, hogy a több évtizedes folyamat magában hordozta azt a reményt, hogy a társadalom később szabadban élhet.

A hidegháború után úgy tűnt, hogy a kommunista érdekszférából kiszabadult társadalmak demokratizálódnak, és ez a folyamat elér más nemzeteket is. A Szovjetunió összeomlása után a Kínai Kommunista Párt arra a következtetésre jutott, hogy a reformok és nyitottság politikája stabilizálja a rendszerüket, a jólét elérése pedig visszafogja a politikai ellenállást.

Az utóbbi években azonban a kormány kitért a további liberalizáció elől, az internetet zár alá helyezték, a társadalmi mozgalmakat megfélemlítették. A rendszer keretein belül a hagyományos vallások tűnhetnek nyerteseknek, mint a buddhizmus, a taoizmus és a népi vallásosság, amiket még nem tudtak teljesen ellehetetleníteni, de kontroll alatt tartanak.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy Kína olyan lesz, mint más keleti államok, ahol a politika szorosan összekapcsolódik az államvallással. Nem Oroszországhoz fog hasonlítani, ahol a nacionalizmus összekapcsolódik az ortodox egyházzal, de a Kínai Kommunista Párt nem is lesz olyan, mint Indiában az Indiai Néppárt, amely szintén támogatja a nacionalista-vallási programokat.

Kína politikai elitje a történelmi tradíciói szerint a császári dinasztiákhoz hasonlóan irányítja az országot, és tölti be a megfellebbezhetetlen döntéshozó szerepét.

A kommunista rendszert valójában a párt befolyásán kívüli szervezetek meg tudnák ingatni, nem véletlen, hogy a vallási szervezeteken kívül az emberjogi kérdésekben állást foglaló csoportokat helyezi nyomás alá a kommunista párt.

A 80-as, 90-es években **Richard Madsen** a Demokrátia Dharma című könyvében arról írt, hogy a buddhista és taoista hagyományok fontos szerepet játszottak Tajvan demokratizálódásában. Hasonló azonban nem valószínű, hogy megtörténhetne a kommunista Kínában is, mivel a párt világossá tette, hogy nem engedi sem a civil szervezetek, sem a vallási csoportok számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Kína vallási hagyományait folyamatosan támadták az elmúlt évtizedekben, és azok helyére a prosperáló kapitalizmus nem tudott érvényeset állítani. Az emberek tömegei kapaszkodási pontokat keresnek ahhoz, hogy milyen értékek mentén alakulhat ki egy erősebb kohézió a társadalmon belül.

ÜGYVÉD
BUDAPESTEN
nagy gyakorlattal és szakértelemmel, mindenféle ügyintézés, jogi tanácsadást vállal. Forduljon bizalommal: **Dr. Horváth Anna** e-mail: drhorvatha@yahoo.com fax: (0011) 36-1-4038503

Habsburg Károly császár és király 1917. március 1-jén felmentette az Osztrák-Magyar Monarchia összes fegyveres erőinek vezérkari főnöki beosztásából **Franz Conrad von Hötzendorf tábornagyot** (1852–1925), aki közel tíz esztendőn keresztül töltötte be a dualista állam e kulcsfontosságú beosztását.

A tábornok ennek köszönhetően minden kétséget kizáróan a legismertebb első világháborús Monarchia-béli generális, visszaemlékezései, feljegyzései megkerülhetetlen forrásanyagot képeznek nem pusztán a hadtörténet-szek, hanem a dualista állam történelmét vizsgáló minden historikus számára. Mindezen szempontok miatt érdemes külön vizsgálnunk száz évvel ezelőtti leváltását is.

Conrad 1906-ban még altábornagyként lett — **Ferenc Ferdinánd főherceg** felkérésére — a Monarchia vezérkari főnöke. A tábornok Európa ekkor még nyugalmas időszakában szinte azonnal a Monarchia által indítandó preventív háború pártján állt azon tételtől kiindulva, hogy a gazdasági és politikai válságban szereplő dualista állam stabilizálásának kulcsa egy sikeres háborúban rejlik. A generális meghatározó kezdeményezője és támogatója volt Bosznia 1908. évi annektálásának, valamint a Szerbia elleni — meg nem valósult — preventív háborúnak. Az olasz-török háború idején, 1911-ben a tábornok követelt megelőző csapást az oszmán területek megszerzésén fáradozó Itália ellen. Conrad ekkor agresszív politikája miatt megbukott, utóda **Blasius Schemua altábornagy** lett. Minthogy a dualista állam arányaiban a leggyengébb haderővel rendelkezett Európa nagyhatalmai között, a tábornok első vezérkari főnöksége idején erősen tört lándzsát a hadsereg fejlesztése, reformja mellett; eredményei azonban a szűkös költségvetési lehetőségek miatt korlátozottak maradtak. Nem sokkal később, 1912-ben mégis újra kinevezték, mivel Ferenc Ferdinánd trónörökös belátta, hogy képtelen hasonló kvalitású személyt találni e kulcsfontosságú posztra. A sarajevói merényletet követően a hadsereg főparancsnoka **Frigyes főherceg** lett, de mivel szerepe csupán protokolláris teendőkre szorítkozott, a tényleges irányítás Conrad kezébe került.

A hosszú háborúban

Az első krízis Conrad karrierjében rögtön 1914 szeptemberében bekövetkezett, *miután a Monarchia offenzívájá kifulladás a keleti fronton*. E kudarc legfőbb oka az volt, hogy Conrad alábecsülte a Monarchia ellen felvonuló orosz erők nagyságát: nem tudhatta,

Egy tábornagy bukása

Száz éve váltotta le IV. Károly a Monarchia fegyveres erőinek híres vezérkari főnökét, aki megmenthette volna a birodalmat

hogy az eurázsiai birodalom gyorsabb mobilizációra képes az előrejelzésekhez képest, továbbá haderejének több mint kétharmadát a dualista állam ellen veti be. Mindezek következtében Conrad kénytelen volt szeptember 11-én általános visszavonulást elrendelni, amely nap méltán viselhetné a Monarchia haderejének fekete napja címét: ekkor világossá vált, hogy a dualista államnak a gyors győzelem helyett hosszú háborúra kell berendezkednie.

Végül Conrad elkerülte német kollégája, **Helmuth von Moltke** sorsát, aki belebukott a marne-i vereségbe. A kezdeti kudarok ellenére Conrad továbbra sem adta fel offenzív szemléletét, de ekkor már nem pusztán elképzelései diktálták az újabb és újabb támadásokat: a keleten szorult helyzetben lévő német hadsereg támogatása mellett Przemysl erőrendszereinek felmentése volt a cél. Ezen harcok felőrölték a Monarchia csapatait, miközben csak egy jelentősebb győzelmet arattak Limanovánál. Összességében az 1914-15-ben elszenvedett élőlőrben bekövetkezett vereség körülbelül kétféle — pótolhatatlan — katonát jelentett. Ezt a tényt még az sem ellensúlyozta, hogy a gorlicei áttörést követően a Monarchia elfoglalta Orosz-Lengyelország területét, mintegy ötszáz kilométerrel visszavetve a cári csapatokat.

Míg a háború első kilenc hónapjában főleg a harctéri kudarok, a győzelmes 1915-ös esztendőben **Moltke utódjával, Falkenhaynnal** való vitája okozhatta volna a bukását, mindezek ellenére helyén maradhatott. A konfliktus közöttük az volt, hogy míg Conrad az egész háború folyamán a keleti front primátusa mellett kardoskodott, német kollégája itt csak defenzívára törekedett volna, és úgy vélte: a háború kizárólag Franciaországban nyerhető meg. Elsősorban az 1915. évi szerb hadjárat, valamint a Monarchia dél-tiroli offenzívája terhelte nemcsak a két tábornok, hanem a két ország viszonyát is. Egyébként **gróf Tisza István is több ízben kezdeményezte 1915 folyamán Conrad menesztését, mindannyiszor eredménytelenül**. A központi hatalmak közös hadművelete után, amelynek során megszállták Szerbiát, Conrad 1916 elején saját csapataival elfoglalta Montenegrót és Észak-Albániát. 1916 véstérhes nyara azonban ismét felvetette Conrad leváltásának szükségességét. A dél-tiroli támadást a kezdeti sikerek után fel kellett függeszteni, mert a Bruszilov-offenzíva nyomán újabb hatszáz ezer katona dől ki a csatasorból, ráadásul az olaszok is sikeres ellentámadásba lendültek az Isonzó mentén. Bruszilov forradalmian új stratégiájára, valamint a románok hadba lépése az antant oldalán kis híján már ekkor a dualista állam vesztét okozta.

Miután **II. Vilmos** 1916 augusztusának végén leváltotta Falkenhaynt, Conrad — hasonlóan 1914 őszéhez — túlélt német kollégája bukását. Ennek megfelelően Conrad az osztrák-magyar vezérkari főnöki cseréig hat hónapot dolgozott együtt a 3. német vezérkari főnökkel, vagyis Hindenburggal, és bár ekkor már nem rob-

bantak ki akkora viták, mint a korábbi hónapokban, az osztrák tábornagy egyre nehezebben viselte azt, hogy a Monarchia mind jobban alárendelődött német szövetségeseinek. A többszöri heves viták ellenére Conrad a németek számára Ausztria legkiválóbb katonai hagyományát jelenítette meg. Mi több, a dél-tiroli hadjárat kezdeti sikerei tovább növelték ázsioját, sőt Berlinben egyenesen úgy fogalmaztak, hogy az osztrák-magyar tábornoknak kellene vezetnie a német csapatokat. 1916 novemberében — **Ferenc József** halála — azonban rövid idő alatt más helyzetet teremtett, hiszen az új uralkodó, **Károly** jelentős személycserébe kezdett abirodalomteljesvezetésében. Persona non grata és kitüntetés

Paradox módon végül a tábornagy bukását nem a harctéri kudarok, hanem sokkal inkább az udvari intrikák okozták. Szerencsétlenségére különösen rossz viszonyban volt az ifjú császárnéval, aki még trónörökös-feleségként nyíltan bírálta Conrad második házasságát. *A korábban megözvegyült tábornok ugyanis egy elvált asszonyt vett feleségül, és ez a lépése persona non gratává tette a mereven katolikus császárné számára*. Bár Conrad második felesége is olasz származású volt, a veterán tábornagy a hadsereg azon tagjaihoz tartozott, akik gyanakvással figyelték a Bourbon-Pármái dinasztiából származó **Zita** tevékenységét. A császárné két fivére a belga hadseregben szolgált, és 1918 tavaszán némileg igazolódott is Conrad félelme, mert ekkor, éppen a leváltása idején derült ki, hogy sógorai révén Károly kapcsolatba lépett a francia kormánnyal (Sixtus-affér). Conrad számára az is kedvezőtlen fejlemény volt, hogy az új uralkodó jó viszonyt ápolt és politikájában is egyetértett néhai nagybátyjával, **Ferenc Ferdinánddal**, Conrad viszonya pedig legendásan rossz volt, így sejtethető volt, hogy Károly nem éppen a legjobb prekonceptiókkal rendelkezik a tábornagról. Bizalmas körben így nyilatkozott róla 1914 augusztusában: *„Károly egyáltalán nem tanult semmit, még csak helyesen sem tud írni. Nagybátyja szándékosan el akarta butítani.”* Conrad pozícióját tovább rontotta 1916. december másodika, amikor az ifjú császár átvette a főparancsnokságot. Az állandó konfliktusok hatására szóba került Conrad leváltása, amelyre a vezérkari főnök azt ismételtette: *„Úgy van az, ha egy család lánya önálló háztartást alapít, hogy nem szívesen viszi magával a szülői házból nevelőit!”* Mindezek után leváltásának egyik oka a „kertelés nélküli kommunikációra” vezethető vissza, amellyel ellenvéleményét gyakran megfogalmazta, de Conrad háborús sikereit továbbra is becsülte a császár. Károly november 25-én Conradot tábornaggá léptette elő, amely lépést még a bizalom egyértelmű jeleként azonosított a generális. (Nem melleleg 1867 óta ő lett a birodalom első nem Habsburg tábornaga). Károly igyekezett békében megvalni a tábornagtól, felmentésekor nyomban felkérte, hogy Tiroiban vezessen egy hadseregcsoportot. Conrad elcsigázottságát és csalódottságát mutatta,

hogy ezt elsőre elutasította, hiába harcolhatott volna az általa oly gyűlölt liberális Olaszország ellen, és inkább a nyugdíjazását kérte. Károly ekkor a saját uniformisáról levett Katonai Mária Terézia Rend Nagykeresztjét tűzte Conrad zubbonyára, ezzel jelezve, mennyire számít további munkájára. Conrad végül elfogadta Károly felkérését, és átvette a tiroli hadseregcsoport irányítását, bár nem járt messze az igazságtól, amikor úgy vélte, másodlagos szerepet kapott. Döntésében fontos szerepet játszott még, hogy igazi német-osztrák hazafiként igen szerette Ausztria hegyvidéki területeit. *Noha az 1917. őszi caporettói áttörés idején az általa vezetett hadseregcsoport is jelentős sikereket ért el, az 1918. júniusi balsikerű offenzívát követően bűnbakká vált, és 1918 júliusában hadseregcsoport tisztségéből is felmentették. Ekkor a grófi címmel vizsgáztalódhatott.*

A hiányzó hős Conrad 1917. évi leváltásáig közel harmincegy hónapot állt a háborús Monarchia vezérkarának élén, amely révén az első világháború leghosszabb ideig működő vezérkari főnöke volt. Károly vezérkari főnökké az erdélyi származású **Arthur Arz** tábornokot nevezte ki, amely lépéssel megkönnyítette az utat a különbéketárgyalások lefolytatásához. Az aktí-

van politizáló Conrad úgy vélte, hogy „a vezérkari főnöknek feltétlenül foglalkoznia kell a politikával, mivel ha ezt elutasítja, az felfogóképességének hiányát, vagy a munkától való ódzkódást bizonyítja, ...tárgyalóasztal és csatamező a legszorosabban függ egymástól”, addig Arz pusztán azt hangsúlyozta, hogy „nem aktív politizálással bíztak meg, de kötelességem volt beavatkozni, ha a politikai folyamatok a hadsereg érdekeit sértették”. Az új vezérkari főnök tehát megbízatása kezdetétől ezt a követő stratégiát választotta elődjével szemben, és ezzel maximálisan eleget tett Károly elvárásainak.

A későbbi események azonban azt igazolták, hogy szükség lett volna egy erősebben politizáló és az intrikákban is jártas vezérkari főnökre, különösen 1918 őszén, a Monarchia pusztulása idején. Conrad bukását így végeredményben Károly békekötési szándéka eredményezte, eltávolításával azonban a birodalom egyik olyan embere vesztette el hatalmát, akinek esélye lett volna megakadályozni a saint-germaini katasztrófát, vagyis a Dunai Monarchia szétzúzását.

Ligeti Dávid

A szerző a Veritas Történetkutató Intézet tudományos munkatársa

Nyolcvan évvel ezelőtti események szemtanúit keresi a Trianon Múzeum

Olyanok után kutatnak, akik látták a magyar csapatok bevonulását a Felvidékre, Kárpátaljára, Észak-Erdélybe vagy a Délvidékre

Az 1938 és 1941 közötti országgyarapítások, azaz az első világháború után Magyarországtól elcsatolt területek visszavételének ma is élő szemtanúit keresi most induló projektje során a várpalotai Trianon Múzeum.

Szabó Pál Csaba igazgató az MTI-nek elmondta: *nevében mutatja meg lényegét a 23 óra 59 perc projekt, hiszen talán napjainkban van az utolsó pillanat, amikor még szóra bírhatók azok, akik látták a magyar csapatok bevonulását a Felvidékre, Kárpátaljára, Észak-Erdélybe vagy a Délvidékre.*

A Trianon Múzeum megkettőzött erővel és figyelemmel készül a sorsfordító, nagy magyar történelmi események következő években esedékes évfordulóira. Jövőre az első világháború befejezése, majd a következő évben a történelmi Magyarország elbukása, 2020-ban pedig a trianoni békediktátum aláírásának századik évfordulója ad számos lehetőséget és feladatot — mondta a szakember. Mint mondta, erre készülve előkészítene egy, a Magyarország 1918-20 közötti szétszakítását bemutató, új szellemű, 21 részes ismeretterjesztő televíziós sorozatot, hozzáférhetővé teszik a magyar jelenlétet kézzelfoghatóan megmutató Kárpát-medencei magyar turisztikai applikációt, „Magyar web 2020” címmel pedig 101 Kárpát-medencei külföldi város magyar nyelvű weboldalát készítik el.

Szavai szerint a külföldi magyar közösségek hatalmas nyomás alatt kénytelenek megfogalmazni 20. századi emlékezetpolitikai premisszáikat, *„a Kárpát-medencei impériumváltásokra vonatkozó szakmailag megalapozott, kiegyensúlyozott és félelemmentes kommunikációnak ma alig van színtere és háttérje az utódállamokban”*. „Ilyen körülmények közepette számunkra minden más szempontot megelőző kötelesség, hogy a +kis magyar világ+ még élő, emlékező és bátor magyar szemtanúit megszólaltassuk és megőrizzük a visszacsatolás történelmi pillanatait a magyar utókornak. Mindazonáltal egyáltalán nem zárjuk ki annak a lehetőségét, hogy idővel egyre több nem magyar ajkú szemtanú is elmondja emlékeit, megközelítéseit az 1938-1944 közötti különleges időszakról” — nyilatkozta a kétévesre tervezett, adományokból finanszírozott programról. **Huszonkét interjúalany már jelentkezett**

Kő Artúr, a 23 óra 59 perc programvezetője az MTI-nek elmondta: legalább kétszáz, az események idején tizedik életévét elérte, így a történésekre a fiatalabbaknál jobban emlékező embert szeretnének megszólaltatni másfél-kétórás, videóra vett interjúikkal. Kérdezik őket az idegen uralom alatt, majd ismét magyar állampolgárként töltött évek mindennapjairól, eddig el nem mondott történeteiről, egyaránt kutatva a helyi magyar közösség belső viszonyait és a nemzetek közötti kapcsolatok alakulását. Eközben pedig gyűjtnek vagy elektronikus formában lemásolnak minden olyan dokumentumot, amely segítheti a jövőben a korszak történetének feltárását. Mint mondta, 22 interjúalany már jelentkezett, de azt tervezik, hogy külföldi idősök otthonait megkeresve vagy a konzulátusok segítségét kérve kutatnak majd az egykori események még megszólaltatható szemtanúit iránt.

Az elmúlt hét

ahogy Pihál György látta

SZÉLLEL SZEMBEN VIZITELTEK

Egyelőre nem tervez újabb szerkesztő-összeállításokat a Momentum, mondta Egyenesen a Hír TV Kálmán Olgájának Fekete-Győr András, a múlt heti Origó-vizit frontembere. Mi nek is? Megvan a komoly sajtóvisszhang. Elnök úr elárulta: ma is minden további nélkül elmenne a redakcióba, legföljebb kissé elegánsabban venné a figurát. Hozzátette, a híresztelések ellenére nem történt semmiféle megfélemlítés. Három fiatal, jól szituált, közvetlen ember sétált be egy „közintézménybe”, ennyi — írta le brigádját a jól szituáltak vezére.

Ismert, a szabadságharcosok azért látogattak el a hírportál szerkesztőségébe, mert nehezményezték az Origó egyik írását. A cikk arról számolt be, hogy egyes Momentum-tagok egyetemistaként komoly pénzeket tettek zsebre a Hallgatói Önkormányzatokban, a HÖK-ökben. (Mellesleg a leleplező anyag a Soros által fenntartott Átlátszó.hu összeállításán alapult. Puff!) A kérdésre, hogy miért nem a bírósághoz fordultak az igazukért, a szörös

ember ekképp válaszolt: „*A nyilvánosság erejét kell használnunk, nem elég az, hogy sajtó-helyreigazítási pereket kezdeményezünk.*”

Mellesleg nem is kezdeményeztek, de ezt már Orosz Annától, a szabadságharcosok egyik alvezéréől tudjuk. Szegény annyira megnyerő akart lenni az ATV-ben, hogy nagy igyekezetben elárulta: tényleg milliós összegeket tettek el a Momentum vezetői még HÖK-ösként. (Naná, hát ezért nem perelnek.) A harcostársak havi 30-50 ezer forintos ösztöndíjakban részesültek, a cikkben említett, néhány emberhez köthető milliók ezekből a pénzekből jöttek össze... Orosz leány az erre vonatkozó kérdést megerősítette: „Így van.” Vagyis — összegezhetünk mi is a műsorvezetővel —: a nevek stimmelnek, az összegek stimmelnek, tehát ezért nem perlik az Origót.

A vágyott „nyilvánosság ereje”? Összejött. Pártokon felülemelkedve egyetért az országot gátástalan suttyók viziteltek.

MOST TÜTTŐT VÁRTÁK

Hiába várták, Tüttő Kata, a 4-es metró tenderbizottságának tagja sem ment el az Országgyűlés gazdasági bizottságának ülésére.

Gondolom, őt is arról kérdezték volna, mi a véleménye a beruházásnál történt disznóságokról napvilágra került OLAF-jelentésről. Igen ám, csak hogy szegény Tüttő állítólag nem kapta meg a testület meghívóját, valahol elkallódhatott útközben. Hasonló történt korábban olyan notabilitásokkal is, mint Horváth Csaba és Hagyó Miklós volt szocialista főpolgármester-helyettes, illetve Gy. Németh Erzsébet DK-politikus — rájuk is hiába várt az érdeklődő bizottság. Igaz, a meghívott nagyjúk közül megjelent Medgyesy Péter exkormányfő. Ő azt mondta: eljött, mert „tiszteli a demokrácia intézményeit”. Értsd: nem akkora bunkó, mint a három másik „demokrata” — Demszky Gábor, Gyurcsány Ferenc és Bajnai Gordon —, aki a füle botját sem mozdította.

Más kérdés, a testület ezzel együtt sem lett okosabb, merthogy Medgyesy lelkesen beszélt, de nem sokat mondott... (Csak zárójelben: a volt főpol-

gármester, Demszky a nála érdeklődő újságírókat rendre az ügyvédjéhez, Magyar Györgyöz irányította, aki ilyenkor azt a jópofát szokta mondani, hogy védencének csupán „protokolláris szerepe” volt a 4-es metró ügyében — mindenért a BKV felelős, ott érdeklődjenek.)

Nos, Tüttő Kata biztosan sokat tudott volna segíteni, elvégre harmadik éve ott üldögél — havi 250 ezerért — a BKV Zrt. igazgatóságában. Egyébként is jól értesült, agilis politikusi hírében áll, annak idején még Hagyó Miklós karrierjét is egyengette. (Fényes pályát futott be a Miklós. Kékfényest.) A 888.hu szerint Tüttő Kata lehetett az, akin keresztül Demszky és a főváros SZDSZ-MSZP-vezetése nyomást gyakorolhatott a BKV főnökeire...

A kérdés most az, könnyű volt-e Tüttő Katát táncba vinni? A bizottság elé nem könnyű...

SANDA TRIANON

Ahogy Jézusé, Nagy-Magyarország keresztalálának napja — 1920. június 4. — is péntekre esett. „Tíz óra után egy-két perccel megérkezett a végső megerősítés [...] — tudósított a megcsonkított hazából a szemtanú-krónikás **Padányi Viktor** —, megkondultak a templomi harangok, először Budapesten, majd [...] minden városban és faluban, a lesújtott országon végig. Két órán át, egészen délig, egyfolytában zúgtak, mintha azt mondanák: a magyarok temetik múltjukat — és jövőjüket [...] Az utcán idegenek ölelték át egymást gyászukban [...] A Nemzeti Múzeum előtt összegyűlt tömeg a Himnuszot énekelte.”

Kommunista szóelemény a „trianoni békeszerződés” — sosem volt ilyen. Amit évtizedeken keresztül sulykolni próbáltak belénk, azt úgy hívták: trianoni diktátum. Magyarországra kényszerített ítélet. Igaz, hónapokkal előbb, ahogyan kell, meghallgatták a győztesek **gróf Apponyi Albertet**, aki három világháborúban is elmondhatta szívszorító, legendás védőbeszédét az ezeréves hazáért — de akkor már megvolt az osztozkodás... A Monarchiából kiszakadt kisantantallamok hiénaként zúdultak az anyaországra, benne látva az elmúlt évszázadok minden bajának okozóját. Jókorákat

haraphattak a vérző hazából... Teheték bátran, hiszen nemzeti hadereje már régen nem volt az országnak, szélnek eresztette azt a vörös gróf, Károlyi Mihály, mielőtt átadta hatalmát a kommunista csőcseléknek. Ám a diktátum senkinek sem használt, a győzteseknek sem. A térképasztal mellett összetakolt utódállamok sorra csődöt mondtak, nem igazolták vissza a sanda Trianont.

Ahogy Mohács napja vagy a muhi pusztái, Világosé, ugyanolyan Trianoné. 1920. június negyedikére emlékezni annyi, mint szót emelni az igazságért. Most meg még ezt a megcsonkított, megmaradt, vérzattata hazát is migránsokkal elársztani?! Nem! Nem! Soha!

Nincs vége a történelemnek!

SZOBORSIRATÓ ZSIDÓZÁS

Hónapokkal eltávolítása után még mindig tart a Lukács György-szoborsírató rendezvénysorozat.

Ezúttal Zsurzsán Anita hívja fel a haladó emberiség figyelmét (Lukács György örököse — Népszava), mekkora gaztett történt Magyarországon valaha élt legnagyobb filozófusával szemben.

Megtudjuk, azért volt útjában a „szélsőséges hatalommal bíró” **Orbán Vikornak a kivételes gondolkodó**, „mert nemcsak marxista, hanem zsidó származású is”. Mintha összebeszél volna a szerző a Lukács-tanítvány Heller Ágnessel, aki ekképp kesergett: „Gyuri bácsit nemcsak kommunista érzelmei, hanem zsidó volta is alkalmassá tette, hogy bűnbakként szolgáljon.” (Kettejükön kívül senki más nem zsidózott a szobortörténet kapcsán.)

Zsurzsán Anita megemlíti, hogy a szobor hullt helyén február végén demonstrációt tartottak a Lukács-hívők, s a megjelentekhez — a szervezőkkel együtt lehetnek vagy tucatnyian — több hazai értelmiségi beszédet intézett.

„A híres filozófus mindent felforgató szellemi teljesítményét méltatták” — írja megaláztatottan a szerző. (Az egyik szónok, Kardos András a nagy filozófus érdemei közé sorolta, hogy szegény Lukácsot a többi kommunista is bántotta. Vagyis, ha úgy vesszük, ő

maga is a kommunizmus áldozata volt...)

A katonáit megtizedelő komisszár Gyuri bácsiról persze nincs szó a cikkben. A cenzor Lukácsról sem, aki 1947-ben „perspektívátalansággal” indokolta Az ember tragédiájának betiltását. A kortárs — amúgy zsidó — **Faludy György** Lukácshoz írt leveléből sincs idézet: „*Önkritikát ki gyakorol pironálás nélkül, így unt rutinnal, mint ahogy te szoktad megtagadni önmagad? Soroljam meg?*”

Tudja-e a szerző, hogy a „botránys szoborszavazáson” elsőpró fölényvel győztek az igenek?

BÉLA, A KISKIRÁLY

Fölbosszanthatta Schwartz Béla szocialista polgármestert a Veszprémi Járásbíróság öt év, minapi ítélete, mert még a verdiktet (80 nap fogházbüntetés) sem akarta végighallgatni, már ment volna a dolgára.

Végül, ahogy azt a PestiSrácok megörökítette, közölte a bíróval: csak röviden indokoljon...

Különösebb meglepetést persze nem keltett a tenyérbe mászó Béla, mert hogy ő ilyen. Pokróc. Stílusáról számos történet kering a városban. Most speciel azért marasztalták el, mert — évekkkel ezelőtt — úgy távolított el politikainézeite miatt pedagógusokat, hogy később egy nyilvános sajtótájékoztatón még meg is alázza őket.

„A szakmailag leggyengébbek állás-helyét szüntették meg” — magyarázta kéjjel az arcán az ajkai kiskirály, akinek városvezetői pályáját hasonló perek egész sora pályéjezi. A vele nem szimpatizáló Bakonyi Erőmű vezérigazgatóján például úgy állt bosszút, hogy a cégére 200 milliós pluszsarcot vetett ki. (Miközben a csókos vállalkozók zöme csak jelképes összegeket fizet.)

Hogy mennyire elszaladt Bélával a ló, arra jó példa, hogy 2011-ben nemes egyszerűséggel elhajította a városból az Állami Számvevőszék szakértőit, amikor szegények munkakörükből fakadóan bele akartak nézni Ajka gazdasági dokumentumaiba. „Hagyjanak békén! Ne mérgezzék itt a levegőt!” — javasolta a szocialista előember, majd kizavarta a revizorokat a hivatalból. Máskor egy anyák napján előadott ünnepi beszédében háromezer ember előtt hordott le a sárga földig három — néven nevezett — közéleti embert, köztük egy országgyűlési képviselőt. (Első fokon akkor is elítélték, de mit számít az neki...)

Hogy mit szól Ajka polgármesteréhez a magas pártvezetés odafönt? Állítólag komálják, sőt példakép. Ha rajtuk múlna, talán pallosjogot is kapna. A város megosztottabb. Választói karakának tartják Bélát.

A többiek szimpla tahónak — ez stimmel.

Maoista vörös gárdisták szerkesztőséget támadnak

A liberális szélsőség a maoista kulturális forradalomhoz nyúl vissza, annak módszereit veszi át, és igyekszik elterjeszteni Közép-Európában.

A buta liberális bandavezérek nem tudják, hogy a maoista kulturális forradalom annak idején megbukott.

Súlyos károkat okozott a nagy országnak.

Maga Mao állította le — nem állította, hanem állította, az államapparátus ugyanis erre már képtelen lett volna. Mao a hadsereg főparancsnokát bízta meg „a rend helyreállításával.” Noha a tábornoknak sem lehetett könnyű dolga: a *kulturális forradalom ugyanis a katonaságot is züllesztette.*

Most maoista vörös gárdistákat vet be a liberális szélsőség.

A felbérelt martalócok pontosan azt végzik, amit annak idején a kínai felbőszítettek: ott munkahelyekre rontottak be, és szétverték a berendezést, ökölcsepásokat osztottak ki, vér is folyt, a károk ma is beláthatatlanok. Az ázsiai óriás megroggyant a kísérlettel.

Most Közép-Európát akarja eltaposni a liberális diktatúra.

Korábban erkélyre másztak külföldről megfizetett garázdák, ott élték ki magamutogatási vágyaikat, populista röffentéseiket mikrofonnal, hangszórókkal erősítették fel, megpróbálkoztak — szerencsére hatástalanul — a társadalmi rend felforgatásával.

Majd mehetek a kasszához.

Most újabb maoista vörösgárdista támadásnak lehetett elszenvédője Közép-Európa. Egy külföldről megfizetett garázda egy szerkesztőségbe rontott, természetesen felbérelt operatőrök kíséretében, és ott fülsértő nyerítéssel élte ki magamutogatási mániáját. Ő is mehetett a kasszához, noha tapsot nem aratott.

A szélsőség kénytelen tapasztalni, hogy a maoista vörösgárdista tombolás nem akar jellemzője lenni az európai demokráciának. Itt, Európában a liberális

szélsőség hiába gyűlölködik, tömegtámogatást nem tud szerezni, a liberális szélsőség ugyanis nem európai.

Csak a felbérelteket lehet „megnyerni” neki.

Európában az emberi megbecsülés jellemző, nem pedig a gyűlölködés. A liberálisok által görcsösen erőltetett gyűlöletkultúra 2010-ben megbukott, kitakarodott a magyar parlamentből. A maoizmus is kimenekült — húszévi rombolás után — a fővárosból.

Most az újmaoisták emelték fel a vörös zászlót.

Velük szembe kell állítani a jogállamiságot: kideríteni pénzforrásaikat, leleplezni külföldi felbérlőiket, nyilvánosságra hozni, hogy kik és milyen célokból pénzelik őket, átláthatóvá tenni pénzcseréiket, transzparenssé kell tenni titkos kapcsolataikat.

Demokráciával kell küzdeni az új diktatúra bérenceivel szemben.

Egy szerkesztőségbe berontani és ott randalírozni — katonai jellegű akció. Valószínű, hogy a vörös gárdisták erre felkészítő katonai jellegű kiképzést is kaptak. Velük szemben hasonló védekezést kell gyakorolni, a törvényességet a paragrafusoknak megfelelően kell fenntartani.

Európa önvédelme az új kihívásoknak megfelelő intelligenciát igényel.

Olyanfajta biztonsági készenlét is szükséges, amely a maoista vörös gárdisták nyers erőszakával szemben az intelligencia eszközeit hívja segítségül: ennek alkalmazásával előzi meg a rombolást, és tartja fenn az emberi körülményeket.

A liberális szélsőség új erőszakra készül.

Felbérelt maoista vörös gárdája új feladatokat — ehhez új zsoldot — vár, akciókat tervez, bandákat szervez, indulatokat kelt, martalócokat bőszt, új módszereket kreál, minden lehetséges csatornán terjeszti a gyűlöletet, folytatja a társadalmi élet megmérgezését.

Védjük meg a demokráciát a vörös gárdisták felbérlőitől.

Kovács G. Tibor (Gondola)

**Fogászati
rendelő**

497 New South Head Road
Double Bay 2028

Bejelentkezés telefonon:
02 93620058
Nyitva a hét minden napján!

Sürgősség esetén 0418620477
Névtárgyban magyarul is beszélünk!

Tudja, honnan származik az „egy füst alatt elintézni” szólásunk?

Egy füst alatt elintézni valamit, azt jelenti, egyszerre lerendezni több dolgot. Mint sok szólás-mondásunk, ez is egy, a régműltba gyökerező falusi szokást őriz.

Füstös falusi porták és a háztűz-néző

A tűz és háztartás az ósidők óta szoros kapcsolatban állt egymással. A tűzhely, csakúgy, mint az asztal, a családi élet központja volt.

A tűz szimbolizálta az otthon biztonságát, és a meleg ételt.

A régműltban nem csak a tűz, hanem a füst is az otthon meghittségét jelképezte, mivel hajdan, a korai közép-korban — kémény híján — a parasztházakban a tűzrakás, sütés-főzés miatt sok volt a füst.

Aki tehát bent tartózkodott a házban, az „füst alatt volt”. Ebből nőtte ki magát a „háztűznézőbe megy” szólásunk is, amelyet arra a legényre mondtak, aki először ment meglátogatni jövendobelije otthonát. Mivel tüzet gyújtani akkoriban nem olyan egyszerű, mint most öngyújtóval, gázugyújtóval, vagy gyufával, ezért, hogy a családtagoknak minél kevesebb füstöt kelljen beszívniük, a háziasszonyok igyekeztek minél több tennivalót egyszerre elvégezni.

Egy házban, gyakran több család lakott, akik a közös konyhában, azaz egy füst alatt főztek, például akár egyszerre két lakodalomra is. E szokásból származik e mondás másik, ritkább változata, az „egy füst alatt tartani a lakodalmat” is.

Később jogi, adóügyi értelmet nyert az „egy füst alatt” mondás 1240 óta füstpénznek nevezték a földesúrnak fizetett parasztportánkénti évi egy forintos adót.

Károly Róbert király (uralkodott 1301 és 1342 között) rendelete szerint

Tanár úr kérem

Válaszok a legutóbb feltett kérdésekre a válasz: 1. Sas képében, 2. Kevin Lima, 3. Alain-René-Lesage, 4. Tornton Wilder, 5. James Cameron, 6. 1933-ban, 7. Svédországban, 8. IV. Adorján. (Eredeti neve Nicholas Breakepear.) 1154-től 1159-ig uralkodott, 9. Reviczky Gyuláé, 10. Luise és Lotte. (Luise Palffy és Lotte Körner).

E heti kérdéseink:

1. Ki rendezte az Állami Áruház c. magyar filmet?
2. Milyen jelzót visel Bruckner IV. szimfóniájára?
3. Melyik európai fővárosban található az Aprószentek temetője?
4. Melyik hegységünkben található az Ágasvár hegycsúcs?
5. Ki volt a 20. században a leghosszabb ideig angol miniszterelnök?
6. Melyik folyón ível át az Április 25-e híd?
7. Ki volt az aradi vértanúk között a legmagasabb rendfokozatú?
8. Ki nem volt tábornok az aradi vértanúk közül?
9. Ki szabadalmaztatta Magyarországon 1888-ban a benzinmotort?
10. Hogy hívták a Bounty kapitányt, aki ellen a legénység fellázadt?

Válaszunkat a jövő heti újságban olvashatják:

Összebőngézte: B. L.

Egyperces tudomány

az adót az egyes jobbágytelkekre vetették ki (a résztelkekre a résztelek arányának megfelelően), ám évszázadokkal később, **Mária Terézia** uralkodásának idején (1740 és 1780 között) 1767-ben, az úrbéri rendezés során az adónemet kiterjesztették a belső telkekre, azaz a házhelyekre is.

Mária Terézia az 1767-es úrbéri pátenssel egységes alapokra kívánta helyezni a jobbágyok adóztatását

Forrás: **Wikimedia Commons**

Ettől kezdve nem csak a telkes jobbágyokat, hanem a házzal rendelkező zselléreket is bevonták az adónem hatálya alá.

(Az úrbérendezés legfőbb célja, a jobbágyok 1514 óta számtalan alkalommal megváltoztatott adózási rendjének egységes elvek szerinti szabályozása volt.)

Az úrbérendezés után — amely egészen 1848-ig, a jobbágyság eltörléséig hatályban maradt — ha egy telken több családlakott, akkor mindegyiknek külön kellett lerónia a füstpénzt, azaz egy háztartás egy „füstöt” jelentett. Ahány családnak füstölt tűzhelye, annyi füstadót zsebelt be az állam.

Megfejtették a bálnák óriási méretének titkát

Pár millió évvel ezelőtt történt valami titokzatos, aminek következtében a bálnák gigantikus állattá fejlődtek. A Chicagói Egyetem kutatói merültek el a tengeri rejtélyben.

A kék bálna (*Balaenoptera musculus*) Földünk legnagyobb testű állata. Hossza akár harminc méter is lehet, tömege pedig közel kétszáz tonna. A bálnák első ősei harminc millió évvel ezelőtt jelentek meg, azonban akkori testhosszuk a tíz métert sem érte el.

A kutatócsoport ősmaradványok alapján követte végig a bálnák fejlődését és azt vették észre, hogy négy-millió évvel ezelőtt valami megváltozott. Megjelenetek az óriási méretekké fejlődő állatok és végleg eltűntek a tíz méternél kisebb bálnafajok. Mindez azt jeleneti, hogy abban az időben történő változás túléléséhez a nagyobb testméret előnyére volt szükség.

Ez lehet az ok

Az evolúciós elmozdulás oka a világ óceánjainak megváltozása, állítják a kutatók. A jégkorszak kezdetéhez köthető folyamat végleg megváltoztatta a vizekben található táplálék eloszlását. Mielőtt a Földet elkezdte lefedni a jég, a bálnák élelmiszerforrása egyenletesen volt jelen a tengereken.

Az eljegesedés következtében a tengerparti vizek táplálékkészletei szezonálissá váltak.

Az év egyes rövid időszakában el-kepesztő mennyiségben voltak jelen az apró tengeri állatok például a krill rákok. Az év többi részében azonban szinte egyáltalán nem tudtak a bálnák ételhez jutni. Ezért azok a bálnák, amik a kedvező időszak során minél nagyobb mennyiségű táplálékot tudtak kiszűrni a vízből nagyobb eséllyel maradtak életben.

Az élelmiszer eloszlása nemcsak időben, hanem térben is folyamatosan változott. Ezért a bálnáknak hatalmas távot kellett megtenniük, hogy táplálékban gazdag vizeket találjanak. A nagyobb méret ezt is segítette. Évről-évre az egyre hosszabb és nagyobb egyedek lettek a legsikeresebbek.

Ezért a bálnák mára valóságos óriásokká fejlődtek.

A kutatás azonban figyelmeztet minket arra is, hogy az éghajlat megváltozása újabb kihívást fog hozni a legnagyobb gerinces számára.

Az óceánok melegedésével és a jégtakarók olvadásával újra meg fog változni a táplálék eloszlása a vizekben.

Az egykor sikeres bálnák táplálék-szerző stratégiája kudarcra lesz ítélve és életük veszélybe kerül.

Az eredményeket a Proceedings of the Royal Society B című tudományos lap közölte.

Tudja-e, mi közük van egymáshoz a kabócáknak és az olimpiának?

Az egymástól látszólag nagyon távol álló rendezvényszervezés és egyes rovarfajok szaporodási ciklusában is van közös törvényszerűség.

Prím számok és nemzetközi sportrendezvények

A rendszeresen megtartott rendezvények gyakran ütközhetnek egymással. Ennek az a matematikai magyarázata, hogy amennyiben egy esemény C évente kerül megrendezésre, könnyen ütközhet egy másik olyan rendezvénnyel, aminek ciklusa a C egyik osztója.

Például, az olimpiát 4 évente rendezik meg, ez pedig ütközhet az 1 vagy 2 éves ciklusú eseményekkel, így például a két évente esedékes futballvilágbajnoksággal. Legutóbb 2012-ben történt ehhez hasonló esemény, amikor az atlétikai Európa-bajnokság csak néhány héttel előzte meg az olimpiát, és emiatt kevés versenyző válalkozott arra, hogy mindkettőn részt vegyen.

Volna egy módja, hogy igen csekély legyen az ütközés esélye, ha és amennyiben a C ciklus prím szám lenne, mivel a prím számok csak 1-gyel és önmagukkal oszthatók. Ennek ellenére sem jellemző e törvényszerűség figyelembe vétele a rendszeres időközönként lebonyolított nagy rendezvények megszervezésekor.

A kabócák komolyan veszik a prím számokat

Ez a jelenség a természetben is létezik. Az Egyesült Államokban, pontosabban Tennessee államban él két fáraókabóca, a kabócák családjának két faja, a Magicicada tredecim délen, a Magicicada septendecim pedig keleten. A fáraókabócák növényekkel, például falevelekkel táplálkoznak.

Petéiket a fák kérgébe rakják, ahonnan a pete idővel a talajra pottyán, a lárvák kikelnek és a föld alá bújnak, ahol a fa gyökerébe kapaszkodva töltik el a következő 13, illetve 17 évet. A Magicicada tredecim 13, a Magicicada septendecim 17 év múlva egyszerre tömegével a felszínre tör, és elárasztják az államot. Hathétig párzanak, petét raknak, majd elpusztulnak.

A kabócák szaporodásának időbeli ciklusa, a 13 és a 17 prím számok.

Hogy miért pont prím szám a szaporodási ciklus ideje, arra az az egyik magyarázat, hogy így a legkisebb annak a valószínűsége, hogy a két faj egyedei egy időben keljenek ki, és zavarják egymás invázióját. Ha nem egyszerre bújnak ki a földből, nem kell versengeniük egymással, valamint a ragadozók és a paraziták is kisebb eséllyel tudják őket elpusztítani,

Két rendőr járőrözik. Az egyik megpillantja a társa anyósát.

— Az ott az anyósod? Mutass már be neki!

Mire a másik kinyújtott középső ujjal:

— Hé Mama! Ezt Neked!

***

— Hogy hívják Kombi úr feleségét?

— ??? — Kombiné.

— És a családját? — ???

— Kombináció.

***

— Jean, ez a vonat Hatvan felé megy?

— Nem, Uram, csak egyfelé.

***

— Ki az abszolút örökzöld énekes?

— ??? — Fenyő Miklós.

***

Főnök a beosztottjához:

— Kovács, ezen a héten már ötödször késett a munkábol! Tudja mit jelent ez?

— Akkor már biztos péntek van...

***

— Apu! Azt mondják az iskolában, hogy mi maffiózó család vagyunk.

— Na majd bemegyek, és elintézem a dolgot.

— Jó, jó, de úgy csináld, hogy balesetnek tűnjön!*

***

Egy nagyvárosi társasházban nem jönnek ki egymással a női lakók, így a különböző ügyes-bajos dolgoknak perlesz a vége. A tárgyalóteremben aztán mindannyian egyszerre kezdenek vitatkozni egymással, hangosan kiabálva, ki-ki a maga igazát bizonygatva.

A bíró meglegegetti a dolgot, és így szól: — Hölgyeim, ez tarthatatlan, ez így nem mehet tovább! Valami rendszert vigyünk a felszólalásokba! Ezentúl mindig csak a legidősebb szólalhat meg először!

Ezután néma csendben folyt a tárgyalás...

***

Kiskatona kimenőt kér az őrmestertől:

— Ha kitalárod, melyik szemem van

mivel nem egyszerre fejlődnek.

Fajfenntartó a periodikus tömeges megjelenés

A biológusok szerint a ciklus azért nem rövidebb 13 évnél, vagyis azért nem kisebb prím szám, mert a kabócák a ritka szaporodással védekeznek — többek között — a veszélyes környezeti hatások, így különösen a maró téli fagyok, valamint leggyakoribb ragadozóik, a madarak ellen.

Mivel a rovarok a hosszú kikelési periódus miatt csak nagyon ritkán jelennek meg, a madarak nincsenek hozzájuk szokva, tehát élelemforrásként nem hagyatkozhatnak csak rájuk.

Azzal, hogy egyszerre, pár nap alatt törnek elő, a madár hamar jól lakik, azonban ha hosszú időn át naponta bújnak elő, a madarak is megszokják a rovarokat, mint rendszeres zsákmányukat.

Az egyszerre történő tömeges megjelenés azért is előnyös számukra, mivel ez nagyobb védelmet nyújt; egy halom mozgásban lévő rovarból nehezebb elkapni egyet, mintha egy egyedül álló rovarra kéne megfogni.

Más magyarázat szerint, kifejlődött egy, a kabócák számára veszélyes mérges gomba, amik akkor bújt ki általában, amikor a rovarok is. A prím számú életciklussal viszont sokkal kisebb a valószínűsége, hogy találkoznak vele.

NA NE...

üvegből, kapsz kimenőt.

— A jobb! — mondja a katona.

— Honnan tudod?

— Abban csillog némi értelem...

***

Egy cowboy bemegy egy vadnyugati kocsmába, odamegy a kocsmároshoz, rendel egy dupla whiskeyt, és így kiált:

— Ha Joe iszik, mindenki iszik!

A többi vendég boldogan rohan a csaposhoz a dupla whiskey-ért.

Így megy ez sok körön át, míg végre Joe odamegy a pulthoz, kivágja az árat, és így kiált:

— Ha Joe fizet, mindenki fizet!

***

— Miért van a szóke nő monitorján cipőnyom?

— Mert megpróbált belépni az internetre.

***

Mórickát fenýíti a tanárnök:

— Mondtam, hogy ne hintázz a széken! Nincs füled?

— De van, csak azon nem tudok hínázni!

***

Nyelvtanórán:

— Pistike, mondj egy igekötőt és egy névmást! — Ki? Én?

***

— Hogy fordítják a vasutasok, hogy Carpe Diem? — ??? — Él j a MÁV-nak!

***

— Mit mond a kéményseprő a tükrölött? — ???

— A koromhoz képest jól nézek ki.

***

Egy idős nénike megszólít egy férfit a postán:

— Elnézést fiatalember, de megtenné nekem, hogy megírja ezt az üdvözlőlapot? Tudja, annyira gyötör a reuma, hogy nem tudok rendesen írni.

— Persze - egyezik bele a férfi.

Mikor készen van, megkérdi a néni-től:

— Tehetek még valamit Önért?

A néni nézegeti az üdvözlőlapot, és így szól:

— Legyen szíves, írja ide a végére, hogy „Elnézést kérek a csúnya kézirásoméért...”

***

Három embert hív magához az Isten, hogy jutalmat adjon: egy orosz, egy afgánt és egy erdélyi magyart. Az orosz egy sportkocsit, az afgán egy kismotrot, az erdélyi magyar egy Ceausescu képet szeretne. Meg is kapják, majd elmennek, hogy egy év elteltével a tapasztalatokkal térjenek vissza. Jön az orosz lélegeztető gép segítségével: —Veled mi történt? — kérdi az Isten. — Hát, tudod, nem tudtam a gyorsaságot megszokni, és ütköztem a moszkvai úton. Jön az afgán, súlyos sebekkel az arcán: — Téged meg mi lelt? — kérdi az Isten. — Tudod, Kabulban el akarták rabolni a kismotrot, én nem hagytam, ezért megverték.

Pár perc múlva begördül egy metálfekete limuzin. Kiszáll a sofőr, kinyitja az ajtót, majd kisvártatva megjelenik az erdélyi magyar. Az Isten kifakad:

— Jézus látja lelkem. De mégsem értem: tulajdonképpen mit tettél a képpel, hogy így megtollasodtál?

Erre az erdélyi magyar:

— Tulajdonképpen semmit. Hanem hazamentem Székelyudvarhelyre, leültem a Polgármesteri Hivatal elé, a képet magam mellé tettem, és aláírtam: “Egy köpés 1000000 lej!”

Június 19. hétfő	Június 20. kedd	Június 21. szerda	Június 22. csütörtök	Június 23. péntek	Június 24. szombat	Június 25. vasárnap
A műsoridőt magyarországi időzónában adjuk						
05:25 Család-barát 07:00 Őt kontinens 07:30 Ridikül Ésszel járom be a Földet 08:25 Német nyelvű hírek 08:35 Kínai nyelvű hírek 08:40 Orosz nyelvű hírek 08:50 HungarIQ - Minden, ami magyar (2011) Kassai Lajos, Losonczy Ádám, Zila László - a szív és az ész műsora. 09:20 Világ 09:45 Summa 10:05 Önkéntesek 10:35 Az utódok reménye 11:05 Angol nyelvű hírek 11:30 Ember a híd alatt (1936) Magyar játékfilm Szereplők: Csontos Gyula (Soltész professzor), Lázár Mária (Ágnes, a felesége), Szakáts Zoltán (Visky András), Kiss Ferenc (Smirgli), Dr. Visky András hiába végezte el az egyetemet, se-hogy sem tud állást kapni, nincs egy kórház, nincs egy falusi rendelő. Végső elkeseredésében öngyilkosságot forgat a fejében. A híd alatt lakó hajléktalan csavargó, Smirgli, aki jól ismeri ezt az érzést, de már megtalálta a maga „kivezető útját”, visszarántja a fiatal embert az életbe és rögtön be is szervezi következő „munkájába”. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Médiaklikk 13:40 Ízörzők (2016) Nyírmártonfalva a természet és az ember kapcsolata még a régi mederben, egymás kölcsönös tiszteletével zajlik. 14:15 Őt kontinens 14:45 Itthon vagy! 15:05 Roma Magazin 15:35 Domovina 16:05 Család-barát válogatás 17:05 Balatoni nyár Június 19-től a megszokott érdekes, informatív és szórakoztató tartalommal újra indul a Balatoni Nyár. 19:00 Magyar rock (2009) Válogatás az utóbbi évtizedek legjobb magyar könyvnyüzénéből. 20:00 Hogy volt?! Dolly Roll 1980-ban csatlakozott a Hungáriához. 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 HACKTION ÚJRA-TÖLTVE - III. évad (2012) A harag napja Mátéffy Gréta első munkanapján máris a mélyvízbe kerül a Kiemelt Ügyek Osztályán. 22:35 Életművész (2013) Nagy Ervin 1 00:00 Mindenki Akadémiája 00:30 Hazajáró (2012) Görgény-fennsík 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:30 Szenes Iván írta 02:20 Ember a híd alatt (1936) Éppen betörésük idején érkezik egy idős beteg Dr. Soltész profhoz 03:35 Világörökség Portugáliában (2008) 04:05Hogyyvolt?! DollyRoll 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Balatoni nyár 07:20 Ridikül Fiúk, férfiak, apák 08:15 Német nyelvű hírek 08:25 Kínai nyelvű hírek 08:30 Orosz nyelvű hírek 08:50 Térkép 09:20 Család és otthon 09:45 Magyar gazda 10:05 Evangélikus magazin 10:30 Rome Reports - Vatikáni Híradó 10:55 Reformáció hétről hétre 11:00 Angol nyelvű hírek 11:25 A Molitor ház (1976) Magyar tévéfilm Szereplők: Tolnai Miklós, Bács Ferenc, Bodor Tibor, Both Béla, Dávid Ágnes, Eszenyi Enikő, Fehér Anna, Gálffi László, Hetényi Pál, Hlács Andrea, Horesnyi László, Pataky Jenő, Sörös Sándor, Temessy Hédi, Ujlaki Dénes Bíró Lajos regényéből készült krimi, mely az első világháború idején játszódik a nagy múltú Molitor család otthonában. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Minden tudás 13:40 Hazajáró 14:10 Térkép 14:40 Srpski ekran Szerb nyelvű nemzetiségi magazin 15:10 Unser Bildschirm Német nyelvű nemzetiségi 15:45 Útravaló 16:00 Család-barát válogatás 17:00 Balatoni nyár 19:00 Magyar rock (2009) 20:00 Banán, pumpa, kurbli - A L'art pour l'art társulat új műsora (2012) Besenyő, Margit és a többiek... A sorozat ötödik adásában újra találkozhatunk a Társulat valamennyi tagjával András elmondja legújabb verseit, elhangzik a Társulat új dala, és újraértelmezett diafilmet is vetítenek... 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 HACKTION ÚJRA-TÖLTVE - III. évad (2012) Kijutás Magyar akciófilmsorozat Egy börtönparancsnokot megtámadnak. A K-Ü.O. a támadó nyomába ered, azonban az eset egy másik, váratlan érdekességet is tartogat a nyomozók számára. 22:35 Életművész (2013) Nagy Ervin 2 23:30 Kulturális Híradó 00:00 Mindenki Akadémiája 00:30 Hazajáró (2012) Görgény-fennsík II. - Uz Bence nyomában A Kárpátok fenséges gerinceitől, 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:30 Szenes Iván írta 02:20 A Molitor ház (1976) Magyar tévéfilm Bíró Lajos regényéből készült krimi, mely az első világháború idején játszódik 03:45 Világörökség Portugáliában A Belém-torony 04:05 Banán, pumpa, kurbli L'art pour l'art Társulat 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Balatoni nyár 07:20 Ridikül Mit meg nem teszünk a gyermekünkért? 08:15 Német nyelvű hírek 08:25 Kínai nyelvű hírek 08:30 Orosz nyelvű hírek 08:45 Nagykok 09:15 Esély 09:35 Kék bolygó 10:00 Rome Reports - Vatikáni Híradó 10:25 Új nemzedék 10:55 Angol nyelvű hírek 11:15 Világörökség Portugáliában (2008) A batalhai kolostor 11:45 A gyilkosok (1974) Magyar tévéjáték (ff.) Szereplők: Almási Éva, Bálint András, Horváth Gyula, Horváth Sándor (Csáti, a férj), Mádi Szabó Drámai bejelentés szakítja meg a Csáti házaspár válóperi tárgyalását: a férj azzal vádolja feleségét, hogy két évvel ezelőtt titokban megszülte és megölte második gyermeküket. Miért lesz gyilkossá egy fiatal anya, milyen külső és belső okok juttatták addig? 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Magyar gazda 13:45 A ZENE ÜNNEPE Kodály 2.0 (2015) A Dél-Amerikából hódító útjára indult El Systema módszer a szegénységben élő, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatását tűzte ki célul a zene segítségével. 14:35 Hrvatska Kronika Horvát nyelvű nemzetiségi 15:10 Ecranul nostru Román nyelvű nemzetiségi 15:40 Család-barát válogatás 16:40 Balatoni nyár 18:40 Magyar rock (2009) Válogatás az utóbbi évtizedek legjobb magyar könnyűzenéből. 19:40 Legenda (2013) Máté Péter Az első legenda lesz, akinek a dalait Kökény Attila, Keresztes Ildikó és a Back II Black eleveníti fel 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 HACKTION ÚJRA-TÖLTVE - III. évad (2012) Online öngyilkosok Magyar akciófilm sorozat Tinilányok együttes öngyilkossága. Vajon hogyan kapcsolódnak egymáshoz? 22:35 Életművész (2013) Nagy Ervin 3 Rendezte: Nagy Sándor 23:25 Kulturális Híradó 23:55 Mindenki Akadémiája 00:25 Hazajáró (2012) Sóvidék - A székel föld sója Likas-kő, Korond. 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:30 Szenes Iván írta 02:20 A gyilkosok (1974) 02:20 A Molitor ház (1976) Magyar tévéjáték A perecárúsnő, aki titkon szerelmes az íróba, beteghírét kelti, hogy megvédje a végrehajtókkal szemben. 03:45 Világörökség Portugáliában (2008) Az Alto Douro-i szőlővidék 04:05 Szenes Iván koncert Nyári Edit, Nyári Károly 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	Június 22. csütörtök 05:25 Balatoni nyár 07:20 Ridikül A talpra állás művészete 08:15 Német nyelvű hírek 08:20 Kínai nyelvű hírek 08:30 Orosz nyelvű hírek 08:40 Magyar Krónika 09:10 Médiaklikk 09:35 Útravaló 09:50 Az én '56-om (2016) Csürke Károly 09:55 Útmutató 10:20 Kereszt-Tények 10:30 Így szól az Úr! 10:35 Reformáció hétről hétre 11:00 Angol nyelvű hírek 11:10 Világörökség Portugáliában Az Alto Douro-i szőlővidék a legjelesebb portugál költők közül többen is megihletett szépségével. 11:35 Finish - avagy Álom az életem túlélte (1975) Szereplők: Major Tamás (Richard Sheridan), Gobbi Hilda (Anna, percesnő), Garas Dezső (Berstein, antik várius), Bánsági Ildikó (Elise, Richard szeretője), Hubay Miklós. Richard Sheridan, az öregedő drámaíró írói válságban van, megkezdett műveivel nem halad, teljesen eladósodik. A perecárúsnő, aki titkon szerelmes az íróba, beteghírét kelti 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Kék bolygó 13:40 Az én '56-om (2016) Hegedűs László Jenő 13:50 Az én '56-om (2016) Kalmár Károly 14:00 Magyar Krónika 14:30 Család és otthon 14:55 Rondó 15:25 Kvartett 15:55 Család-barát válogatás 16:55 Balatoni nyár 18:55 Magyar rock (2009) 20:00 Szenes Iván koncert 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 HACKTION ÚJRA-TÖLTVE - III. évad (2012) A szépség zsoldosai Két szépségipari cég konkurenciaharcának egy hacker lesz áldozata. 22:35 Életművész Nagy Ervin 4. kerékpározás 23:25 Kulturális Híradó 23:55 Mindenki Akadémiája 00:30 Hazajáró Sóvidéki-dombság 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:30 Szenes Iván írta 02:20 Finish - avagy Álom az életem túlélte (1975) Magyar tévéjáték A perecárúsnő, aki titkon szerelmes az íróba, beteghírét kelti, hogy megvédje a végrehajtókkal szemben. 03:45 Világörökség Portugáliában (2008) Az Alto Douro-i szőlővidék 04:05 Szenes Iván koncert Nyári Edit, Nyári Károly 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Balatoni nyár 07:20 Ridikül A futás szerelmesei 08:15 Német nyelvű hírek 08:20 Kínai nyelvű hírek 08:30 Orosz nyelvű hírek 08:45 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora 09:15 Iskolapad 09:35 Élő egyház 10:00 Katolikus krónika 10:25 Isten kezében 11:00 Angol nyelvű hírek 11:15 Megyejáró (2009) Győr-Moson-Sopron megye a találkozások városa. 11:35 Az aranyelefánt (1981) Magyar tévéjáték Leisen Antal, Lóte Attila, Szemes Mari, Szombathy Gyula, Vörös Eszter, Zenthe Ferenc A történet az 1930-as évek elején játszódik a Szovjetunióban. Mocsalkin kolhozparaszt megálmolja, hová rejtette el hajdan kincseit Sztjepan Razin visszavonuló parasztserege. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Kosár 13:40 Rűzs és selyem 14:10 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora 14:40 Esély 15:00 P'amende 15:30 Őt kontinens 16:00 Család-barát válogatás 17:00 Balatoni nyár 19:00 Aranykor - Bálint András önálló estje 20:25 Dob+basszus (2007) A legendás Korál zenekar muzikális története 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 HACKTION ÚJRA-TÖLTVE - III. évad (2012) A szív útja Egy ifi vízilabdázónak nyoma vész. Mire a K.Ü.O. csapata fel-fejti az esetet, a fiú élete veszélybe kerül. Elkerülhető a tragédia? 22:35 Életművész (2013) Sárfalvi Péter Az adásban öttusázó világbajnok emlékezik vissza a '96-os Atlantai Olimpiára, ahol lovával bukott az egyik akadálynál, 23:30 Kulturális Híradó 00:00 Mindenki Akadémiája 00:30 Hazajáró (2012) Csíki-havasok - Búcsú Csík somlyón Tűraútvonalunk mostani állomásai: Gyimesi-hágó, Motorsíruló, Péter-havas, Kostelek, Szellő-tető, Csík-somlyó, Nagy-Somlyó. 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:30 Szenes Iván írta 01:30 Szenes Iván írta 02:30 Virtuóz pillanatok 02:45 Az aranyelefánt Szereplők: Lóte Attila, Szemes Mari, Szombathy Gyula, Vörös Eszter, Zenthe Ferenc A történet az 1930-as évek elején játszódik a Szovjetunióban. Mocsalkin kolhozparaszt megálmolja, hová rejtette el hajdan kincseit Sztjepan Razin visszavonuló parasztserege. 03:55 Dob+basszus A legendás Korál zenekar muzikális története 04:25 Ízörzők Súlysáp Nagy község Budapesttől keletre 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Balatoni nyár 07:20 Ridikül A természet, ami összeköt 08:15 Német nyelvű hírek 08:20 Kínai nyelvű hírek 08:30 Orosz nyelvű hírek 08:45 Unió28 09:10 Itthon vagy! 09:35 Hazajáró 10:05 Rűzs és selyem 10:35 Őt kontinens 11:05 Angol nyelvű hírek 11:30 A nagy kék jelzés - avagy a hűség jutalma (1969) Szereplők Káldy Nóra (Anusi), Tahy Tóth László (Jenő, a férje), Latinovits Zoltán (Abai, a költő), Darvas Iván (Mócz, drámaíró), Psota Irén (Euridiké, színesznő) Anusi unja megszokott életét, férjét, akinek egyetlen szenvedélye a természetjárás. Amikor a sors szeszélye úgy hozza, boldogan megy egyedül üdülni. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 In memoriam Somogyi József szobrászművész, tanár 14:20 Vetíteni nem elég (2014) A Balázs Béla Stúdióban a 70-es évek elején készült dokumentumfilmek és azok forgalmazásával kapcsolatos tapasztalatok hívták életre a társadalmi forgalmazást. 15:20 Család-barát hétvége 16:50 Balatoni nyár 18:50 Térkép 19:20 Mindenből egy van (2011)1. Határmódosítás, 2. Félteknység Anikó elutazott Berlinbe, és a húgára, Pálmára (Oroszlán Szonja) bízta addig a cukrászda irányítását. 20:20 Ízörzők (2016) Bár A Duna partján, Mohács szomszédságában fekvő kis község sokféle nemzetiségű. 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 Dollárpapa (1956) Magyar filmvígjáték (ff.) Szereplők: Darvas Iván (Dr. Szekeres Jenő), Rajz János (Hoffmann Tamás), Szekeres Jenő ügyvédbojtár Koltay tanár úr egyik lányának udvarlója. 23:20 Tóth János 10. rész Hitvatali kálvária János állás-keresési támogatásért küzd 23:50 Opera Café 00:20 Evangélium 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:30 Gasztróangyal Francia konyha 02:25 Fény a redőny mögött (1965) Magyar bűnügyi film. 04:00 Mindenből egy van 1. Határmódosítás, 2. Félteknység 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Balatoni nyár 07:25 Térkép 07:55 Gasztróangyal Francia konyha hogyan kerül egy provence-i hangulatú kávézó a pátyi pincesorra. 08:50 Német nyelvű hírek 08:55 Kínai nyelvű hírek 09:05 Orosz nyelvű hírek 09:20 Profit7 09:40 Kárpát expressz 10:05 Noé barátai - Minden, ami állat (2015) 10:35 Térkép 11:05 Angol nyelvű hírek 11:20 Isten rabjai (1942) Magyar filmdráma (ff.) Szereplők: Bulla Elma (Margit hercegnő), Lehota Árpád (Béla király), Tasnády Ilona (Királyné), Horváth László (Rudolf), Zala Karola (főnővér) IV. Béla király lányának élete elevenedik meg a filmen. Árpád-házi boldog Margit kilencéves korától a Domokos-rendi apácák Nyulak szigetén emelt klastromban nevelkedik. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:15 Nagykok 13:40 Reformáció hétről hétre 13:50 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós 14:20 Tőkéczi és Takaró: történelem és irodalom 14:55 Vetíteni nem elég (2014) A Balázs Béla Stúdióban a 70-es évek elején készült dokumentumfilmek 15:55 Család-barát hétvége 17:25 Balatoni nyár 18:50 Őt kontinens 19:25 Szerelmes földrajz A visszajáró 20:00 Gasztróangyal (2017) Francia konyha 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 Kisiskola (1999) Magyar dokumentumfilm Több mint négyszáz olyan település van az országban, ahol osztatlan iskola működik. 22:35 On the Spot (2014) Diktátorok gyermekei - Bettina Göring a sorozat öt kontinensen játszódik, Dél-Amerikától Délkelet-Ázsiáig, 23:30 Hangvilla Hangszermagány - Harmónika 00:00 Tőkéczi és Takaró: történelem és irodalom 00:30 Mesterember 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Hogy volt?! (2016) Rómeók és Júliák 02:15 Családunk székelye (1942) Magyar filmvígjáték Klári néni, aki Mexikóban éli 03:40 Isten rabjai (1942) Magyar filmdráma (ff.) A kertész kisfiú szerelmes lesz a kis Margitba. 05:10 Angol nyelvű hírek

Közönségszolgálat

Postacím: 1037 Budapest, Kunigunda útja 64.
Telefonszám: +36 1 759 5050
E-mail: kozonszolgalat@mtva.hu
Munkatársaink munkanapokon reggel 8 és este 18 óra között várják a nézők, a hallgatók telefonhívásait, és válaszolnak a beérkező levelekre. Munkanapokon este 18-tól reggel 8-ig, illetve a hétvégi és más szabadnapokon üzenetrögzítő fogadja a hívásokat.
MTVA - közmédia közönségszolgálat - írjon nekünk, telefonáljon nekünk.

apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések

Melbourne

HÁZTETŐFESTŐ, magyarul beszélő háztető restaurátor Melbourneben. Reg. tetőrestaurátor. 1979 óta bizalommal fordultak hozzám terracotta és betoncserepű háztulajdonosok a tető problémáikkal. A háztetőről magas víznyomással a mohát eltávolítom (vegyszer nélkül). Figyelem, a víztilalom rám nem vonatkozik! A tetője lehet terracotta vagy betoncserep. Színes cementtel kúpcserépeit (*duda-cserépeit*) átcentezem, a törött cserépeket, mind kicserélem vagy leraasztom. A terracotta cserépet leglazítom vagy a mohanövést gátló vegyszerrel bevonom, a betoncserep tetőjét szükség esetén az ön által választott színnel befestem és glazúrozom is. Ha a tető közötti pléh völgy rozsdás és a kémény körül is a pléh rozsdás és már folyik, ezt is mind kicserélem. Szélvihar okozta kárt a tetőn gyorsan rendezem és nyugtát adok a biztosító részére. Amennyiben garázs, verenda, carport vagy ehhez hasonló épületen tetőproblémája van, hullámvas, decking stb. szükség esetén megjavítom, kicserélem, átfestem. Használok Zincolum Colorbond anyagot. Öreg Fiberglass tetőt kicserélem új Fiberglassra vagy Laserlite-ra, hasonló anyaggal is. Szükség esetén darab vízcsatornát is kicserélek. Csatorna kitarítást is végzek (*szükséges ez a tűzveszély esetén*). Padlás forgó levegőztető is berakok a tetőbe. Bármilyen tetőproblémája van, bizalommal forduljon Jánoshoz. Amennyiben sürgős szolgálat kell, hívjon reggel 7-8 óra között, Melbourne 80 km-es körzetében és Geelongban is, vagy hívja magyarul-angolul a 9318-5103 vagy mobilon 0422-770-957. Ha nem jelentkezik, hagyja üzenetrögzítőn az ön telefonszámát és visszahívom.

MAGYAR fogtechnikus nemcsak Gardenvale-i rendelőjében fogad ügyfeleket, de kérésre — előzetes megbeszélés szerint — saját otthonában is felkeresi. Telefonon 9596-6611 (Melbourne). Kérje Izabellát.

Magándetektív
László nyomozó, Melbourne
Mindenféle ügyek nyomozása
0451 146-665

ÜDÜLJÖN BUDAPEST
belvárosában féláron.
informacios.ugyelet@gmail.com

72 ÉVES ÖZVEGY FÉRFI
VAGYOK.

Rendezett körülmények között Melbourneben élek. Szeretnék megismerkedni egy 65-70 év közötti hölgyel, aki teljesen független és szereti a természetet.
Tel.: 9792-0913

Villanyszerelés
Hivja Barnát
0406 875-097

Melbourne Melbourne

Ha jól szeretne enni – Grünerhez kell menni
füstölt csülök, csaba (erős is), disznósajt (erős is),
kenőmájás, hurkák, császárhús, tőpörtyű, körözött,
magyaros főző kolbász, magyaros sütni való kolbász,
hazai konzervek, akác méz, stb, stb
GRÜNER HENTESÜZLET
Delicatessen
227 A Barkly St., St. Kilda, Telefon/Fax: 9534-2715.

KIADÓ HÁROM HÁLÓSZOBÁS egy fürdőszobás ház Narre Warrenben. Közel a Freeway-hez, Fountain Gate vásárló központhoz. Megosztott költség hozzájárulás. Nagy méretű szoba heti bére \$180.-, kisebb méretű \$170.- A lakbérben csak az Internet van. Bővebb felvilágosítás 0419 197-962 Justin

VÍZ- és GÁZVEZETÉK szerelő. Ed Wettenhall. Gyors, pontos, olcsó.
Wettenhall Plumbing Lic. No. 102602 Mobile: 0400 059-290

58 ÉVES, FIATALOS magyar férfi keresi, 60 éves korig független hölgy társaságát. Bizalmasan kezelt levelet St.Kilda Beach jelégre a melbournei szerkesztőség címén várok.

PAPLANT, dunyhát, párnát, ágyhuzatot legolcsóbban a készítőnél szerezheti be. Régi paplanját, párnáját kívánsága szerint újjáalakítjuk. Nagy választék importált selyembrokát, damaszt, argin, polieszter és cotton anyagokban. Abroszok, törülközők raktáron. SCHWARCZ PAPAN, 458 Glenhantly Rd., Elsternwick.
Tel.: 9523-6616 (Melb.)
Előzetes megbeszélésre vasárnap is kinyitunk.

BELLA MARINA
magyarul beszélő ügyvédnő
Forduljon hozzám bármilyen törvényes ügyével

- * Végrendelet készítése, végrehajtása, megtámadása
- * Örökség ügyek
- * Ingatlan adás-vétele és bérlease
- * Ingatlan vétel finanszírozása
- * Váloperek és családi ügyek
- * Pereskedés
- * Követségi hitelesítés

Fogadok ügyfeleket **CAULFIELDI** irodámban
Bambra Rd. Caulfield Victoria 3162
Telefon: (03) 9505-4999 Fax: (03) 9505-4899
E.Mail: marina@bellalawyers.com.au

MOVING OVERSEAS?

- Working with the Hungarian community since 1970!
- Specialist international mover
- Door to door service
- High quality packing
- Cars & Motorbikes
- Secure Storage
- Trust our 40 years experience

Call for an obligation free quote ☎
1300 789 322
www.ossworldwidemovers.com

Sydney

Diakvízum, egyszerűsített honosítási eljárás(magyar állampolgárság), útlevel kérelmek ügyintézése.
Bartus Réka
QEAC No: L621
0450708864

Magyar állampolgársági és útlevelkérelmek, ausztrál vízumügyek, NAATI fordítások.
Hajdu Gábor
(MARN: 0962683)
www.gaborhajdu.com.au
gh@grapevine.com.au

Sydney

Háztartásvezetőt
keresek bentlakással
Easter Suburb-ben
Referencia szükséges.
Kérem, hívjon telefonon
9327 8339 számon
de. 10 és du. 5 közt.

Megérkezett Magyarországról
a legfrissebb Sósorszesz gyógynövényes
masszázs gelék, vegyszerek.
Sósorszesz Lunage Vadgesztenyés,
alkalmas a visszeres lábra.

Sósorszesz Lunage Kalendulás nagyszerű izületre.
Ausztrália és New Zealand fehatalmazott forgalmazója.
Telefonon István: 0407 683-002 vagy (03) 9439-7067
Lower Plenty Vic. 3093 Australia

A Magyar Élet Kiadóhivatalának
Melbourne: P.O. Box 210, Caulfield, VIC 3162
Sydney: 22 Marinella St. Manly Vale, NSW 2093

Megrendelem

A Magyar Életet ..... évre. Mellékelek S .....-t.
Előfizetési díj egész évre (50 szám), GST-vel együtt S 200.-
Félévre (25 szám), GST-vel együtt S 100.-
Külföld egy évre S 300.-, NZ S 250.-

A Magyar Életnek régi előfizetője vagyok
új előfizető vagyok

Név.....

Cím.....

Postcode.....